

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIM DURUMLARI İLE
SOSYAL MEDYA ALIŞKANLIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet Onur ÇOBANOĞLU

ÇANAKKALE
Ağustos, 2018

T.C.
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Anabilim Dalı
Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

**Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya
Alışkanlıkları Arasındaki İlişki**

Ahmet Onur ÇOBANOĞLU
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Çanakkale
Ağustos 2018

Taahhütname

Yüksek Lisans Tezi şeklinde takdim ettiğim “**Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları ile Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasındaki İlişki**” adlı çalışmanın bilim ile ilgili etik ilkelere karşıt durumda olacak bir davranışta bulunmadan gerçekleştirildiğini, faydalanılan çalışmaların kaynakçada ifade edilen araştırmalar olduğunu, bu kaynaklara atıf yaparak yararlanmış olduğumu ifade eder ve bu ifadeyi onurumla tasdik ederim.

28.08.2018

Ahmet Onur COBANOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Onay

Ahmet Onur ÇOBANOĞLU tarafından oluşturulan “Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları ile Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasındaki İlişki” adlı araştırma 28.08.2018 tarihinde gerçekleştirilen tez savunma sınavı neticesinde jüri tarafından kabul edilmiş ve Yüksek Lisans Tezi olarak uygun görülmüştür.

Tez Referans No: 10209673

Akademik Unvan	Adı SOYADI
Prof. Dr.	Salih Zeki GENÇ
Doç. Dr.	İlknur MAYA
Dr. Öğretim Üyesi	Mehmet ULUTAŞ

İmza



Danışman

Üye

Üye

Tarih: 28.08.2018

İmza:



Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ
Enstitü Müdürü

Önsöz

Bilgi ve iletişim teknolojileri yönünden yeni gelişmelerin yaşandığı bir dönemde bulunmaktayız. Bu gelişmeler sebebiyle toplumsal gereksinimler de her geçen gün farklılık göstermektedir. Eğitim de toplumun temel ihtiyaçlarından birisi olarak görülmektedir. Değişen ve gelişen yeniçağda eğitimin her kademesinde modern teknolojilerden daha fazla faydalanılmasını ve bu teknolojilerin süratle yaygın hale gelmesini sağlamak mecburiyetindeyiz. İnsanlığa katkısı olan kaliteli ve nitelikli bireyler yetiştirmeyi kendine görev bilmiş öğretmenlerin ve de yaşanan zamana uyum sağlamayı ve gelecek hayatlarını daha konforlu hale getirmeyi hedefleyen öğrencilerin bu teknolojileri kullanma kabiliyetlerinin yeterliği ve niteliği toplumsal gelişimimiz açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırma, gelişen İnternet ve eğitim teknolojilerinin, eğitim öğretim etkinliklerini destekleyici faaliyetler olarak kullanılması konusunda, öğretmen davranışlarının ve tutumlarının tespit edilmesi amacıyla, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde emeği geçen herkese ama öncelikle enstitüye ilk adım attığım günden itibaren zaman ve mekân farkı gözetmemeksizin her fırsatta bana katkı sağlayan, destek olup zor olanı kolaylaştıran, her konuda yardımcı olan, tez çalışmam boyunca hoşgörüsüyle benden desteğini esirgemeyen, çalışmalarımı sabırla takip eden, yönlendiren ve kendisiyle çalışmaktan büyük onur duyduğum saygıdeğer danışman hocam Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ başta olmak üzere tüm hocalarıma; benden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen sevgili eşim Hüsna Asya ÇOBANOĞLU'na, doğduğu günden itibaren her daim şans getiren biricik kızım Gökçe Ada ÇOBANOĞLU'na, kıymetli annem Sermin ÇOBANOĞLU'na, saygıdeğer babam Sabri ÇOBANOĞLU'na ve kardeşim Mert ÇOBANOĞLU'na sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ahmet Onur ÇOBANOĞLU

Çanakkale, 2018

Özet

Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasındaki İlişki

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Araştırmada, Öğretmenlerin Bilişim Teknolojisi Kullanım Düzeylerini Belirleme Ölçeği ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları Ölçeği adı altında düzenlenmiş iki farklı ölçek kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırmaya katılım gösteren öğretmenlerin nüfus bilimsel bilgileriyle ilgili verileri ise Kişisel Bilgiler Formu vasıtasıyla toplanmıştır.

Çanakkale ilinin sosyo-kültürel, coğrafi ve ekonomik tüm farklılıklarının temsil edilebilmesi için bu araştırmanın örneklemini Bayramiç, Biga, Çan, Ezine, Lâpseki ve Merkez ilçelerindeki devlet ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında, 2016-2017 eğitim öğretim yılında görev yapan öğretmenler arasından seçkisiz atama yoluyla belirlenmiş 241 öğretmen tarafından oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkinin cinsiyet, branş, görev yapılan okul türü, görevde geçirilen süre, mezuniyet seviyesi gibi özelliklere göre değişkenliklere sahip olup olmadığı araştırılmıştır.

Yapılan bu çalışma, felsefesi itibariyle nicel araştırmalar kapsamında yer almaktadır. Gerçekleştirilen bu çalışma, şu an yaşanmakta olan durumun yaşandığı biçimiyle betimlenmesini amaçladığı için genel tarama modeli ile düzenlenmiştir. Bu araştırmada, öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ya da sosyal medya alışkanlıkları taranırken tekil tarama yapılmıştır. Bu zamansal tarama, kesit alma yaklaşımı ile sağlanmıştır. Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasında herhangi bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla da korelasyon türü ilişki arama gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sonucu öğretmenlerinin eğitim teknolojileri ve sosyal medya kullanımına yönelik algılarının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalaması ile öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalaması karşılaştırıldığında etkili seviyede, anlamlı ve pozitif ilişkinin bulunduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Bilişim teknolojisi, eğitim teknolojisi, internet, sosyal medya, teknoloji.

Abstract

The Relationship Between Teachers' Usage Of Education Technologies And Social Media Habits

The aim is to find out the relationship between teachers' usage of Education technologies and social media habits. With this aim, the relationship between teachers' who participated in this research attitudes towards using technology on education and their social media habits. This research has been conducted with 241 teachers (119 female, 122 male) who work at primary and elementary schools in centre of Çanakkale, Çan, Biga, Bayramiç, Ezine and Lapseki.

In this research, two scales which are “ The scale of indicating the teachers' usage of Information technologies level” and “ the scale of social media habits” have been used to gather data. The information about participants' demographic qualities has been gathered with the Personal Data Form.

This research is a quantitative study that aiming to find out whether there are differences between teachers' usage of education technologies and their social media habits regarding gender, the level of their school, education level, branch, seniority year and whether they have the in service training on technology. In this research, in order to compare the data, per cent, frequency (f), free sample t-test, one way variance analyses (ANOVA), Scheffe and Tukey from Post-Hoc, Pearson Corelation Ratio have been used. During the evaluation of findings, significance level has been taken 0,05 and SPSS programme has been used for statical analyses.

According to the results, the avarege ratio of teachers' attitudes towards educaion technology is “mostly”. The avarege ratio of teachers' social media habits is also “mostly” . This result shows that teachers have high apprehension on using education technology and social media. According to results, there is a strong, positive and significant relationship between the ratio of teachers' usage of education technology and their social media habits.

Key words: Education, technology, information technology, internet, social media, technology,

İçindekiler

Önsöz.....	ii
Özet	iii
Abstract	iv
İçindekiler.....	v
Tablolar Listesi.....	vii
Kısaltmalar	ix
Bölüm I: GİRİŞ	1
Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	3
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi	5
Araştırmanın Sayıltıları	7
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	7
Tanımlar.....	8
Bölüm II: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ALANYAZIN	10
Kuramsal Çerçeve.....	10
Teknoloji	10
Teknoloji ve eğitim.....	11
Teknoloji ve öğretim.....	16
İnternet.....	18
İnternet'in eğitimdeki rolü.....	21
World Wide Web.....	24
Eğitim öğretim faaliyetlerinde Web 2.0 araçlarının yeri.....	25
Web 3.0 uygulamalarının eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanımı.....	26
Sosyal Paylaşım Ağları.....	29
Sosyal Medya	30
Sosyal medya ve eğitim.....	32
İlgili Alanyazın.....	34
Yurtiçinde gerçekleştirilen çalışmalar.....	34
Yurtdışında gerçekleştirilen çalışmalar.....	42
Bölüm III: YÖNTEM.....	50
Araştırmanın Modeli.....	50
Evren ve Örneklem.....	51

Verilerin Toplanması	51
Verilerin Analizi	52
Bölüm IV: BULGULAR ve YORUM	53
Öğretmenlerin Demografik Yapılarına İlişkin Bulgular	53
Öğretmenlerin Sahip Oldukları Teknolojik Araç Gereçlere Ait Bulgular	57
Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Amaçlarına Ait Bulgular	58
Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarıyla İlgili t-testi Sonuçları	64
Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarıyla İlgili t-testi Sonuçları	66
Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarıyla İlgili Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları	67
Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarıyla İlgili Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları	69
Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasında İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi Sonuçları	70
Bölüm V: SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	72
Sonuç ve Tartışma	72
Öneriler	76
KAYNAKÇA	78
EKLER	87
Ek 1. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İzin Belgesi	87
Ek 2. Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Anket İzni	88
Ek 3. Anket Örneği	89
Özgeçmiş	93

Tablolar Listesi

Tablo Numarası	Başlık	Sayfa
1	İnternet Adreslerinde Görülen Kısaltmalar	18
2	Web Uygulamalarının Genel Nitelikleri	26
3	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	51
4	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımları	52
5	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımları	53
6	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarına Göre Dağılımları	53
7	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerine Göre Dağılımları	54
8	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Eğitim Teknolojilerinin Kullanımı ile İlgili Hizmetiçi Eğitim Alıp Almadığına Göre Dağılımları	54
9	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Okullarında Sahip Oldukları Eğitim Teknolojilerinin Dağılımı	55
10	Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Kişisel Olarak Sahip Oldukları Teknolojilerinin Dağılımı	55
11	Öğretmenlerin Sosyal Medya Hesabına Sahip Olup Olmamaları İle İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri	56
12	Öğretmenlerin İnternet’i Hangi Amaç İçin Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	57
13	Öğretmenlerin Bir Günde İnternet’e Ayırdıkları Zamanı Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	58
14	Öğretmenlerin İnternet’e Geçirdikleri Zamanın Ne Kadarını Sosyal Medyaya Ayırdıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	58
15	Öğretmenlerin Hangi Sıklıkla Sosyal Medya Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	59
16	Öğretmenlerin Ne Kadar Süredir Sosyal Medya Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	59
17	Öğretmenlerin En Çok Hangi Aracı Kullanarak Sosyal Medya Uygulamalarına Girdiklerini Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	60
18	Öğretmenlerin En Çok Hangi Sosyal Medya Uygulamasını Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerleri	60
19	Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıklarına Ait Bulguları	61
20	Cinsiyetin, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamalarına Etkisi	62
21	Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Düzeyinin, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamaları	62
22	Öğretmenlerin Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Alıp Almamasının, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamalarına Etkisi	63
23	Cinsiyetin, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi	63

Tablolar Listesi

Tablo Numarası	Başlık	Sayfa
24	Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Düzeyinin, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi	64
25	Öğretmenlerin Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Alıp Almadığının, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi	64
26	Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerinin Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	65
27	Öğretmenlerin Branşlarının Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	65
28	Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarının Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	66
29	Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerinin Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	66
30	Öğretmenlerin Branşlarının Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	67
31	Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarının Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi	67
32	Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasında İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi	68

Kısaltmalar

BBS	Bilgisayarlı Bilgi Sistemi
CERN	Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
FATİH	Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
HTML	Hypertext Markup Language (Hiper Metin İşaretleme Dili)
HTTP	Hyper-Text Transfer Protocol (Hiper-Metin Transfer Protokolü)
LAN	Local Area Network (Yerel Bilgisayar Ağları)
MIRC	Mardam Internet Relay Chat (Mardam İnternet Aktarmalı Sohbet)
MIT	Massachusetts Institute of Technology (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü)
TPACK	Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
W3C	World Wide Web Consortium (Dünya Çapında Ağ Konsorsiyumu)
WAN	Wide Area Network (Geniş Bölge Ağları)
WWW	World Wide Web (Dünya Çapında Ağ)

Bölüm I

Giriş

Araştırmanın bu kısmında çalışmanın esasını ifade eden problem durumu ve bu durum ile ilgili problem cümlesiyle birlikte araştırmanın amacı, araştırmanın sahip olduğu önem, sayıtlı, sınırlılıklar ve çalışma ile alakalı tanımlar bulunmaktadır.

Problem Durumu

İnsanoğlunun müşterek mirası bilimdir. Şu an bulunduğu duruma uzun, zorlu ve sayısı belirsiz birçok imtihandan geçerek gelen bilimin başlangıç noktası olarak, insanlığın başlangıcını işaret eden tarihçiler bulunsa da tarımsal faaliyetlerin öne çıkması ve yazının icadı ile birlikte bilimsel gelişmelerin büyük aşamalar kat ettiği bilinmektedir. Bilimin, insanlık için hem araç hem de amaç olduğu düşünülmektedir.

Bilim ve teknolojinin ortak ve ayrı yönleri söz konusu olunca hem bilim tarihçileri hem de bilim felsefecileri farklı fikirler ortaya koymuşlardır. Genel tanımlarla oluşan bir anlatıma sığınıldığında; anlamlandırma aşamasına bilim, anlamlandırılanların günlük hayatta kullanılabilir hale getirilmesine ise teknoloji denilebilir. Teknoloji, başka bir deyişle kazanılmış kabiliyetlerin görevlendirilmesiyle tabiata hâkim olmak adına gerek duyulan fonksiyonel oluşumları var etmektir (Alkan, 2005).

Bilimin herhangi bir sınırı yoktur. Teknoloji ise bilim ile sınırlandırılır. Dolayısıyla bilim eğitime yönelik yapılacak çalışmalar teknolojinin gelişmesine katkıda bulunacaktır. Teknolojinin eğitimde kullanılmasının ise bilimsel bir eğitim ortamının oluşmasını sağlayacağı düşünülebilir. Anlaşılacağı üzere eğitim, hem bilimle hem de teknolojiyle helezoni bir ağ şeklinde resmedilebilir. İç içe geçmiş birbirini besleyen ve aynı zamanda da birbirinden beslenen bu yapıların; bilimin, teknolojinin ve eğitimin; insanoğlu var olduğu sürece kendini geliştirmenin yollarını arayacağı ve bulacağı belirtilmektedir.

Bilimsel faaliyetlerin ışığında hızla gelişen teknoloji, günlük yaşamın vazgeçilmezlerinden biri olmuştur. Hatta teknoloji, insanların duygu ve düşüncelerini paylaşmalarına, birbirleriyle iletişim kurmalarına bile müdahil olmuştur. İçinde bulunduğumuz çağın her dönemine tesir eden teknolojik buluşlar iletişimden eğitime çağdaş hayatın her anında insanoğlunun en yakınında yer almaktadır.

Bilgi, teknolojinin sunduğu imkânlar sayesinde daha zahmetsiz elde edilebilir ve aktarılır hale geldikçe, üzerinde yaşadığımız gezegen hacimce azalmaktadır. Çağımızda

insanlık adına teknolojiden faydalanarak bilgiyi elde etme, bilgileri intihap etmek, çözümlenmek ve bilgi referanslarının düzenlenmesi, kazanılmak zorunda olunan değer verilen kabiliyetlerdir (Kollektif, 1991). Eğitim ve teknoloji insanlığın dünya yaşantısında daha efektif duruma gelmesinde mühim bir göreve sahip iki ana etkindir. Her bir etken insanlığın tabii ve toplumsal bölgesine egemen durumda bulunmak adına sergilediği çabada seçtiği iki güçlü elemandır. Eğitim, insanların anne karnından getirdiği potansiyel kuvvetlerin ve kabiliyetlerin ortaya konulmasına, bunun daha kuvvetli ya da olumlu, tamamlanmış, iyice işlenmiş canlılar şeklinde çoğalmasına hatta gelişmesine imkân sunmuştur. Teknoloji, bireylerin eğitimsel faaliyetler sebebiyle elde ettiği sınırsız mutlak nitelik ve verimlilikten daha etkili, randımanlı şekilde faydalanabilmesinde, bunları fazlasıyla organize ayrıca daha akıllıca konumlandırabilmesinde imkân sunmuştur (Alkan, 2005).

Modern buluşlar hem eğitim alanlara hem eğitim verenlere hem de eğitim öğretim faaliyetlerine tesir etmektedir. Bilimle birlikte teknolojinin süratle değiştiği günümüzde eğitimin, gelenekçi öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılarak başarıya ulaşabilmesi mümkün görülmemektedir. Teknolojik gelişmelerin öğretmenlerin yapması gereken görevlere tesir etmesi mühim bir sıkıntı olabilmektedir. Eğitim kurumlarında bugünkü durumda görev almakta olan öğretmenlerin ve akademilerde öğrenci olan geleceğin eğitimcilerinin modern teknolojiyle ilgili fikir ve kabiliyet elde etmesi mecburiyet göstermektedir. Öz varlıklarını ve hazır duruma getirecekleri öğrencileri “bilgi toplumuna” hazır hale getirecek olan eğitimcilerin, yenileşim hedefli eğitim değerlerini dahi vakit kaybetmeden özümsemeleri gerekmektedir (Leh, 1998). Çağımızda, bilgiyi ezberlemiş öğrencinin yerine; objektif, yaratıcı ve bilimsel düşünebilen; olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurabilen, problemlerin farkına vararak çözüm odaklı çalışabilen, hızlı karar verme yeteneğine sahip, bilgiyi üretebilen öğrencilerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Eğitim süreci esnasında uygulanan teknolojiler ve materyaller eğitimin bütün olarak hedeflerine ulaştırılmasına yardımcı olurken, zamanla teknolojiye ortaya çıkan sürekli gelişmeleri takip edebilmek ve bunların tümünü sıradan hayatın ihtiyaçları dâhilinde düzgün bir biçimde kullanabilmek elde edilmesi mecbur görünen becerilerdir. Bu becerileri evveliyatla öğretmenler elde etmeli; akabinde öğrencilerine kazandırabilmelidirler (Kaya, 2006).

Tüm dünyada iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, öğretim yöntem ve teknikleri de yenilenmiştir. Öğretim hizmetlerini daha fazla kişiye daha etkili bir şekilde iletebilmek için modern teknolojinin eğitime entegre edilmesinden doğan bütün fırsatlardan tesirli şekilde faydalanmak gerekir. Bahsedilen fırsatlardan faydalanarak eğitim öğretim

faaliyetleri düzenlemek, akademik başarıyı arttırmak ve öğretim faaliyetlerinin içeriğini genişletmenin imkanı bulunmaktadır (Yüksel, 2003).

Dünya'nın birçok yerinde, öğrencilerin teknolojik araç gereçler ile ilgili tutumları bilimsel araştırmalar yapılarak belirlenmektedir. Bu konu ile ilgili yapılan yatırımların daha verimli sonuçlanması için çağın gereksinimi olan eğitim - öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasına önem verilmektedir. Yeni yüzyıla birlikte iletişim ve bilgisayar teknolojisinde meydana gelen gelişmelerin başrol oyuncularından biri, bilgi ve iletişim teknolojisi olan Internettir. İnternet ilk zamanlarında süratli bilgi iletimini mümkün kılan bir alan şeklinde ifade edilirken, zamanımızda sanki sosyal medya adı altında ifade edilir durumda bulunmaktadır. Sosyal medya alışlagelmiş medya organlarına göre ayrımlılıklara sahiptir. Sosyal ağlar içerisinde tıpkı günlük yaşamda karşılaşıldığı üzere diyaloglar, münasebetler, alış verişler, ifade edilmiş fikirler ve farklı iletişim şekilleri imkan bulup yerleşmiştir. Son yıllarda sosyal medya geniş bir kitleye, düşünce alıp vermeleri için uygun bir platform oluşturmaktadır. Breakenridge'e göre, bu yeni medya kişilere şahsi fikirlerini, bilgilerini, yaşantılarını tüm dünyanın içerisinde bulunduğu bir ortamda paylaşmaları için imkan sunmaktadır (Breakenridge, 2008).

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi, öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi tespit etmek üzerine kurulmuştur. Öğretmenlerin sosyal medya uygulamalarına olan yoğun taleplerinin ve adeta günlük bir rutin haline gelmiş sosyal medya alışkanlıklarının, eğitim öğretim faaliyetleri esnasında yararlanılabilecek modern teknolojileri kullanım durumları ile ne kadar ilişkili olduğunu belirlemek amacıyla aşağıda belirtilen alt problemlere yönelik yanıtlara ulaşılmak istenmiştir.

1. Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımları hangi durumdadır?
2. Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları;
 - a) cinsiyetlerine
 - b) mezuniyet seviyelerine
 - c) branşlarına

- d) görev yaptıkları okulların türüne
- e) meslekte geçirdikleri süreye
- f) teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almamalarına göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları hangi düzeydedir?
4. Öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları;
- a) cinsiyetlerine
- b) mezuniyet seviyelerine
- c) branşlarına
- d) görev yaptıkları okulların türüne
- e) meslekte geçirdikleri süreye
- f) teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almamalarına göre farklılık göstermekte midir?
5. Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın Amacı

Yapılan çalışmada; öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetleri esnasında hangi teknolojileri ne sıklıkla kullandıkları ve kullanım durumlarının sosyal medya alışkanlıkları ile ne kadar ilişkili olduğu ortaya çıkarılmak istenmiştir. Bu amaçla öğretmenlerden elde edilen veriler farklı değişkenlere göre analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Dönem, yenileşim dönemidir. Yenilenen döneme uyum sağlayabilmek için eğitim öğretim mekanlarında da yeni programların boy göstermesi gerekmektedir. Değişen şartlarla ahenk içinde olurken maddi ve manevi değerlerimizden çok uzağa gitmeden eğitim öğretim faaliyetlerin başarı ile sahnelendiği yeni ortamların imal edilmesi ve yöntem-tekniklerin kullanılmaya başlanması gerekmektedir. Yurdumuzda gerçekleştirilen bilimsel ve teknolojik faaliyetlere ve çalışmalara önceki yıllarda gösterdiğimizden daha fazla ilgi göstermek durumdayız. Çünkü eğitim öğretim, bir yandan kişinin kıymetini artırırken öte yandan da toplumun maddi ve manevi anlamda reformlar yaşamasına tesir ettiği için mühim sayılmaktadır.

Sosyal medya kuşkusuz ki teknoloji altyapılı üretimlerin sonucunda ortaya çıkan dijital medyanın en mühim nimetlerinden biridir. Enformasyon yayımını; karşılıklı ve aynı anda bilgi etkileşimine dönüştüren yeni medya uygulamaları hem tüm yeryüzünde hem de yurdumuzda milyonlarca kullanıcı tarafından kullanılmaktadır. Bilgisayar ve İnternet teknolojisinin gelişimiyle birlikte son yıllarda kullananlara sunduğu imkânlarla niteliksel açıdan olumlu yönde farklılaşan uygulamaların tercih edilme durumunun sürüp giden zaman içerisinde çoğaldığı düşünülmektedir.

Bahsedilen uygulamalardan yararlananların çoğunluğunun öğrencilerden ve öğretmenlerden oluştuğu göz önünde bulundurulursa yeni medya uygulamalarının eğitim öğretim amaçlı etkinliklere dönük düşünce ve faaliyetlere çevrilmesi yenileşen enformasyon sistemlerine uyum sağlamak adına mutlaktır. Gruplar aracılığıyla yayılan düşüncelerin kişisel olarak yayılan düşüncelerden çok daha etkili olduğu bilinmektedir. Grup dinamiğine ve ekip çalışmalarına büyük fırsat sağlayan sosyal medya uygulamalarının eğitim öğretim etkinlikleri içerisinde yer alması, bu konuda öğretmen camiası içerisinde bir farkındalık oluşturulması ve konu ile ilgili eğitim öğretim projelerin daha kısa süre içerisinde yaygınlaştırılmasına imkân sağlanması açısından yapılan bu çalışma önem arz edebilmektedir.

Âdemoğlu, yaratıldığı günden itibaren tabiatı tanımayı, tabiata hâkim duruma gelmeyi arzulamıştır. Bahsedilen isteği gerçekleştirebilmek için de icatlar ve buluşlar gerçekleştirmiştir. Gelecekte yaşayacak yeni nesillerin, bizim içinde bulunduğumuz çağda üretilen bu icatlarının içine doğmuş oldukları aklın bir köşesinde her zaman bulundurulmalıdır. Bu yeni topluluğun bilgisayarlarla, dijital müzik üreten ve çalan

makinelerle, sanal gerçeklik ile desteklenmiş video oyunları, online yayın yapabilen dijital kameralarla, çeşitli uygulamaların kullanıldığı akıllı telefonlarla; İnternet, sosyal medya, web araçları gibi teknolojilerle yetişmiş, sanki yaşadığı toprakların ana dilini içselleştirmiş gibi teknoloji dilini içselleştiren bireylerden oluşan dijital vatandaşlar olacağı görülmektedir.

Teknolojiyi kullanırlarken adeta vücudunda bulunan bir organı hareket ettircesine basit bir şekilde devinim gösteren, konuşurken seçtiği kelimeleri sanki teknoloji diliyle işleyen bu grubun eğitimini, bu devinimi ve bu dili onlar kadar rahat kullanabiliyor olmasa bile bu teknolojik icatlara ve onları kullanma prensiplerine yeterince hâkim öğretmenlerden oluşan bir kadro verebilecektir. Okul ile ilgili etkinliklerde teknolojik gelişmelerin ürünü olan İnternet uygulamalarının ve sosyal medya ürünlerinin kullanılması, teknoloji diliyle işleyen bu nesil ile eğitimciler arasında daha faydalı bir etkileşim alanı oluşturacaktır. Zaten Baran (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da “Öğretmenlerin, Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanımına Dair Görüşleri” isimli bölümde, Sosyal medyanın eğitsel süreçlere olumlu yöndeki etkilerini değerlendiren öğretmen görüşlerinde, öğrencilerin tüm dünya hakkındaki haberleri takip ederek genel kültürlerini arttırabilmeleri, yenilenen bilgi kavramının farkına varmaları, teknolojik gelişmeleri takip etmeleri, televizyon medyasında yer verilmeyen haberlere sosyal medya üzerinden ulaşabilmeleri gibi nedenlerle sosyal medyanın öğrencileri olumlu yönde etkilemekte olduğunu ifade edilmektedir.

Bununla birlikte hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin birbirlerini detaylı inceleme ve anlama imkânlarının çoğalacağı düşünülebilir. Web 2.0 teknolojisinin sunduğu yenilikler öğrenciler tarafından daha çok günlük hayatta iletişim amaçlı kullanılıyor gibi görünse de bu ağların dönüt vermeye uygun olması sebebiyle eğitim teknolojileri açısından da faydalı olabileceği ve bu sebeple eğitim öğretim faaliyetlerinde de bu ağlardan yararlanılması gerektiği fikri akıllarda yer almaya başlamıştır. Bu fikrin akıllarda yer almaya başlamasıyla birlikte teknolojik gelişmelerin ürünü olan İnternet uygulamalarının ve sosyal medya ürünlerinin eğitim öğretim faaliyetlerine dâhil edilmeleriyle birlikte; öğrencilerin eğitim öğretim ortamında daha etkili olmalarının sağlayacağına, okulla ilgili olarak öğrenci motivasyonlarının yükselteceğine, öğrencilerin izleyici ya da dinleyici duruma düşmelerine engel olunacağına ve katılımcı eğitim anlayışı ile birlikte öğrenci başarısına pozitif katkı sağlayacağına inanılabilir.

Günümüz öğretmenleri, sınıflarında bulunan akıllı tahtaları, beyaz tahta gibi kullanmaktan öte; işlenen konularda kalıcılığı arttırmak amacıyla sahip olduğu teknolojik imkanları araç olarak kullanabilen, farklı türden bilgi kaynaklarını bir araya getirerek yeni bir

bilgi türünü ortaya çıkarabilen yani eğitim teknolojilerini layıkıyla kullanabilirken aynı zamanda günlük yaşamın gereksinimlerinden biri haline gelmiş olan Web 2.0 uygulamalarının sahip olduğu yeniliklerden; iletişim ağları, bloglar, wikiler, oynatma listeleri, fotoğraf etkileşimleri gibi uygulamaları da hâkim bir şekilde kullanabilen eğitimciler olmalıdırlar. Çünkü öğretim esnasında bu teknolojilerden faydalanılarak üretilen etkileşimli çoklu öğrenme ortamları oluşturabilmek, kazandırılmak istenen davranışı farklı duyu organlarına hitap edecek bir şekilde sunmakla birlikte öğretmenin de gerçekleştirdiği öğrenme faaliyetini bir sıraya göre yerleştirilmesini, düzenlemesini, denetlemesini ve aktarılmasının gözden geçirilmesine olanak sağlamaktadır.

Araştırma günümüz eğitimcilerinin gerçekleştirdikleri eğitim öğretim faaliyetlerini, teknolojik gelişmeleri de göz önünde bulundurarak, zenginleştirmeleri noktasında bir farkındalık yaratması, bu sayede öğrencilerin çağın gereksinimlerine uygun olan bilimsel düşünme becerilerini daha fazla geliştirebilmesine imkan sunulması ve öğrencilerin edindikleri bu bilgi birikimini ve tecrübeyi hayatları boyunca uygulayabilmelerine fırsat sağlaması bakımından önem teşkil etmektedir.

Araştırmanın Sayıtları

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlılar şunlardır:

1. Araştırmaya katılan tüm öğretmenler, kullanılan ölçeklerde yer alan sorulara samimi görüşlerini belirtecek biçimde gerçek ve doğru cevaplar vermiştir.
2. Kullanılan ölçek formu bu çalışma için gereken verileri toplamada uygun araçtır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Çanakkale Merkez, Çan, Biga, Bayramiç, Ezine ve Lâpseki ilçelerindeki devlet ilkököl ve ortaokul eğitim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenler ile sınırlıdır.

Yapılan çalışmada elde edilen veriler, Öğretmenlerin Bilişim Teknolojisi Kullanım Düzeylerini Belirleme Ölçeği (Bayraktar, 2015) ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları

Ölçeği (Yüksekkaya, 2015) dâhilinde verilen yanıtlarla birlikte katılımcıların kişisel özelliklerinin yer aldığı bölümdeki bilgilerle sınırlıdır.

Tanımlar

Bilim: Düzenli ve doğru bilgiler ile zihinsel ve uygulamalı işlemler bütünüdür (Çilingir, 2016, s.5).

Teknoloji: Gereksinimlerin karşılanmasında ve yaşamın basitleştirilmesinde ulaşmak istenen sonuç istikametinde mantıksal açıdan onaylanmış bilgilerden düzenli biçimde yararlanılarak oluşturulan iş görme yetisidir. (İşman, 2002).

Eğitim Teknolojisi: Kişinin sahip olduğu birikimi “başkalarına daha kolay nasıl öğretirim” ifadesini aklına getirmesiyle birlikte oluşan ve bilgilerin devamlılığı açısından eğitim öğretim faaliyetleri esnasında bazı metotlardan faydalanılarak, yararlanılan materyalleri etkili bir şekilde çalıştırmayı hedefleyen bilim koludur (Şimşek, 2002, s.10).

Medya: Latin dilinde toplumla ilişkili anlamında olan medium kelimesinden gelmektedir. Yazı, ses ve görseller sayesinde iletişim kurulmasına imkân sunan yazılı basın, elektronik basın ile İnternet ve bilgisayar gibi haberleşme fırsatlarının tamamı medya adı altında toplanmaktadır (Nuran, 2015, s.1).

Sosyal Medya: İlerleyen teknolojik buluşların ve haberleşme fırsatlarının sonucunda meydana gelen ve insanların diğer insanlarla iletişim içerisinde olduğu aynı zamanda içerik tatbik edilmesine imkan sunan İnternet uygulamalarının genel ismi şeklinde belirtilmektedir (Kırık, 2013, s.256).

Sosyal Ağlar: Toplum içindeki en küçük birlikten; arkadaş, iş ve uğraşı topluluklarına kadar ortak bir küme içerisinde olan kullanıcıların buluşarak iletişim halinde oldukları online bir araya gelme noktası şeklinde belirtilmektedir (Pride ve Ferrell 2014, s.107).

e-öğrenme: Elektronik öğrenme; aynı zamanda online ya da çevrimiçi öğrenme, teknolojik aletlerin, özellikle de İnternet gibi ağ üzerinden kullanılan sistemlerin eğitim için kullanılmasıdır (Samur, 2009, s.22).

Web 2.0: İnsanların İnternet’te basitçe içerik meydana getirebilmesi ve var olan içeriklere eklemeler yapabilmesidir. Web 2.0’ın diğerlerinden ayrılmasını sağlayan niteliği

içeriklerin zorlanmadan uygulanabilmesi ile sosyal etkileşimin kendi kendine ortaya çıkmasıdır (Atıcı ve Yıldırım 2010, s.287).

Web 3.0: Anlamsal yani ontolojik veya semantik web uygulamaları; İnternet kontrolünün insanın elinden çıktığı, cihazlar arası etkileşimle İnternet'in kendi kendini yarattığı, web dünyasıdır (Davis, 2008, s.5).

Dördüncü Sanayi Devrimi: Akıllı fabrikalar ile akıllı ürün uygulamalarının kendisini gösterdiği, sanayi üretiminin yüksek teknoloji ile donatıldığı, makineler arası iletişimin sağlandığı, siber fiziksel sistemlere geçişin esas alındığı, ekonomiden sosyal düzene kadar radikal dönüşümlerin yapıldığı yeni bir sanayi devrimidir (Hellinger ve Seeger, 2011, s.41).

Endüstri 4.0: Üretim yapılan alanlardaki tüm araç gereçlerin ve sürecin, bütünleşmiş bilgisayar sistemleri ve duyargalar vasıtasıyla daima danışma ve tanıtma halinde buldukları bir düzende kişilere hemen hemen hiç bağlı olmadan kendi görevlerini eş güdümlü olarak uyumlaştırıp hizmet miktarını ve faydasını çoğaltmasıdır (Ege, 2014, s.27).

Bölüm II

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Alanyazın

Bu kısımda teknolojinin eğitime entegrasyonu ile sosyal medya üzerinde durulmuş konuyla ilgili yapılmış çalışmalara, alanyazında bulunan örneklerle ve teknolojinin eğitime entegrasyonu aşamasında sosyal medyanın öneminin tarihsel gelişimine yer verilmiştir.

Kuramsal Çerçeve

Çalışmanın kuramsal çerçevesi, yakın zamanda üretilen modern eğitim teknolojilerinin ve gelişen İnternet teknolojisinin bir ürünü olarak meydana gelen sosyal medyanın çağımızdaki yerinden ve öneminden yola çıkılarak, bu ikisi arasındaki ilişkiyi anlamlandırmayı hedefleyerek ve öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkilerini açıklamayı hareketle kuruldu.

Teknoloji

Teknoloji kelimesinin kökensele olarak Yunan dilinde ilk çağlardan itibaren kullanılmaya başlayarak günümüze kadar gelmiş bulunmaktadır. Teknoloji kelimesi, tekhne (zanaat) ve logos (kelime) sözcüklerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkmaktadır. Teknoloji, antik dönemde “sanatlar üzerine konuşma” manasını taşıırken, tarihsel süreçte bilimle ilgili çalışmalar sonucunda bulunan elle tutulup gözle görülebilen alet ve faydalı olayların doğurduğu sonuç, bunun için izlenen yol ve yapılan işlemlerin bütününe belirten bir mana elde etmiştir (Anabritannica, 1990, s.494). Türk Dil Kurumu (2011) kişinin yaşadığı alanı kontrol etme ve yeniden düzenlemek niyetiyle ürettiği alet ve aletlere alakalı bilgilerin tamamı şeklinde belirtmektedir.

Kelime (Latin dilindeki haliyle “texere” yani dokuma veya inşaat), birçoğunun ilk aklına gelen görüntüde olduğu şekilde herhangi bir makinenin kullanımı manasına gelmemektedir. Öz dilindeki anlamından da anlaşılacağı üzere herhangi bir zanaatın eyleme dönüşürken bilimsel bilgiyi kullanması manası taşımaktadır. Kuram şeklinde kalmayarak eyleme dönüşen bu zanaat Sosyal Bilimci Jacques Ellul’un yorumuyla “technique” şeklinde

betimlenmiştir. Ellul “technique” kelimesinin anlamını yorumlarken makineyi, uygulamayla ilgili becerilerin bütünüyle başka bir şeyin yönlendirmesi altında bulunmasıyla tekniğin sadece ufak bir bölümünün ortaya çıkması olarak anlamlandırmıştır. Yönlendirilen tekniğin ortaya çıkardığı ürün sadece makine değildir. Teknik etkisiyle meydana gelen makinenin öğrenilmesindeki yol gösterme işi de bu ürüne dâhildir. Özetle kendisi, insanların toplum içindeki tutumlarını inceleyen bilimlerle öğretim teknolojileri arasındaki bağlantı, maddesel yapıyla mühendislik teknolojisi ve yaşambilimiyle tıp teknolojisi içerisindeki ilişki birlikte hareket eder inancına sahiptir (Saettler’den aktaran Kaya, 2006).

Teknoloji, sadece elektronik araç gereçleri değil aynı zamanda bu araç gereçlerin çalışmasını ve düzenli olarak birbirini izleyen değişmelerle gelişip oluşmasını da içinde barındırmaktadır. Teknolojik ürünler teknolojinin sadece belli bir bölümünü meydana getirmektedir. Aslında teknoloji gidilen yolda ortadaki engelleri kaldırmak için elde tutulması gereken bir pusuladır. Bir tasarımı ya da bir kuramı gerçekleştirmek için kullanılan bilime dayanan tekniklerin uzun süre kullanılır durumda bulunması durumu teknolojiyi oluşturmaktadır. Özel ve başlıca niteliklerini değişik şekillerde tarif edilerek anlatılsa da teknoloji özetle, insanoğlunun yürüdüğü tehlikelerle dolu karanlık yola ışık tutan bir meşale olarak tasvir edilebilir.

Teknoloji ve eğitim

Ertürk (1972) eğitimi, “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik yönde değişme meydana getirme süreci” şeklinde betimlemektedir. İnsanlık tarihinde herhangi bir alanda, bir plan dâhilinde düzenlenen, içeriği önceden belirlenerek uygulanan ve muntazam olarak yürütülen eğitim süreçlerinde kullanılan en eski yöntem ve teknikler sözlü iletişim yolu ile gerçekleştiği belirtilmektedir. İlerleyen vakit içerisinde, sözlü iletişimin güçlüklerini ortadan kaldırmak veya elde edilen bulguların yedeğini oluşturmak ve gelecek öğrenmelere aktarımını sağlamak niyetiyle eğitimde teknolojiden faydalanılmaya başlanmıştır.

Mağara duvarlarına ilkel insanlar tarafından çizilen resimler eğitim teknolojisinin başlangıç noktası olarak görülmektedir. Çünkü bu bir insanın bildiği, gördüğü ya da yaşadığı bir tecrübeyi veya edindiği bir bilgiyi, mağara duvarına çizdiği resimler sayesinde, diğer insanlara aktarmaya çalışması olarak yorumlanmaktadır. İlkel insanın yaptığı bu davranış sayesinde eğitimde teknolojiden faydalanma süreci başlamış bulunmaktadır.

15. yüzyılda matbaanın keşfedilmesi, yazının yaygınlaşmasına yol açması bakımından en önemli buluştur. Bu sayede yazı daha ulaşılabilir olmuş, kitaplar daha çok insana ulaşmış ve okur yazar oranı artmıştır. Matbaanın yaygınlaşmasından sonra yazı çok daha erişilebilir bir hale dönüşmüş ve bu dönemi takiben kitaplar da süs eşyası olmaktan çıkmıştır. Her ne kadar matbaanın yaygınlaşması ile el yazmaları yok olmaya başlamışsa da; kitapların, gazetelerin ve dergilerin yaygınlaşması; yazı ve tipografi alanında ilerlemelerin kaydedilmesine neden olmuştur (Aksoy, 2014). Yazı kullanılarak sağlanan iletişimin artması ile birlikte sadece eğitimcilerin ve öğrencilerin elinde bulunan bilgilerin basılı kaynaklar sayesinde birçok alana yayılmaya başladığı görülmektedir.

Elektriğin de bulunması sayesinde, 18. yüzyıl ile birlikte eğitim teknolojisinde eğitim öğretim süreçlerinde sadece bilginin değil aynı zamanda nesneye ilişkin olan ekipmanların da önem kazandığı görülmektedir. Elektrik - elektronik sektöründe yaşanan yenilikler ile birlikte telefon, radyo, televizyon ve bilgisayar gibi araç gereçler de eğitim öğretim etkinlikleri içerisinde kendilerine yer bulmaya başlamışlardır.

20. yüzyılın ilk çeyreğinden evvel eğitim öğretim faaliyetlerinin genellikle felsefe akımlarının etkisiyle değerlendirildiği görülmektedir. Eğitim öğretim faaliyetlerinin içerik değerlendirmeleri ve düzenlemeleri o yılların akabinde teknolojik gelişmelerin getirilerine göre detaylandırılmaya çalışılmıştır.

Eğitim öğretim teknolojilerinin dönüm noktası olarak 2. Dünya Savaşı dönemi gösterilmektedir. Askeriyede farklı ve modern ateşli silahların veya mühimmatların birlik mensuplarına tanıtılması ihtiyacı, savaş süresince az bulunan uygun vakitler içerisinde bu konularla ilgili eğitimlerin süratli bir şekilde verilebilmesi arzusu; çeşitli seslerin, görsellerin ve bunlarla alakalı diğer teknolojik ürünlerin eğitim öğretim süreci içerisindeki kullanımını mecburiyet haline getirmiştir. Bu gelişim süreci sivil toplum içerisinde de kendisine yansımalar bulmuştur. 2. Dünya Savaşından sonra 1950 senesinden itibaren Dünya ülkelerinin eğitim öğretim sürecinde teknolojiden yararlanmaya başladıkları bilinmektedir.

20. yüzyılın son çeyreğinde Türk Eğitim Sisteminde eğitimde teknoloji entegrasyonu bakımından önemli düzeyde yapıcı atılımlar gerçekleştirilmiştir. Bu dönemden sonra elde bulunan tüm imkânlar kullanılarak teknolojinin eğitime entegrasyonu ülkemizde de yetkililer tarafından desteklenmiştir. Konu ile ilgili yetkili bakanlık ve genel müdürlükler okullarda teknolojiden faydalanmayı çok önemsedikleri için 1985-1987 yılları arasında 2400 bilgisayarı ortaokullara ve meslek liselerine dağıtmış, 1988-1989 eğitim öğretim döneminde pilot çalışmanın başlangıç projesi olarak 2000 bilgisayar laboratuvarı öğrencilerin ve öğretmenlerin

faaydalanması için oluşturulmuştur. Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinin işbirliği sayesinde bir takım yazılımların şirketler tarafından geliştirilmesine fırsat sunulduktan sonra seçme yoluyla belirlenmiş bazı okullarda geliştirilmiş söz konusu yazılımlar uygulanmıştır. 1989-1990 eğitim ğretim döneminde 750 ğretmen ‘‘Bilgisayar Destekli ğretim’’ başlığı altında hizmetiçi eğitim faaliyetlerinden geçirilmiştir. 1990-1991 eğitim ğretim döneminde 5000 ğretmen ve 195 formatör Yükseköğretim kurumlarının ve Milli Eğitim Bakanlığının işbirliğiyle meydana gelen hizmetiçi eğitim faaliyetlerine katılmışlardır. 1992 yılının yaz tatilinde 172 formatör ğretmen, 1993 yılının yaz döneminde ise 350 formatör ğretmen hizmetiçi eğitim faaliyetlerini başarı ile tamamlamışlardır (Aşkar ve Akkoyunlu, 1994).

Bu bilgilerden yola çıkararak çağımızda eğitimin ve öğretimin yerini, şeklini ve gerekliliğini açıklamaya çalışacak olursak; günümüz yaşamında en yeni, en kullanışlı ve işlenebilir bilgiye sahip olma, kişiye çağın lüzum gördüğü gerekli eğitimi verme, eğitimde imkân ve fırsat eşişsizliğine maruz kalmaksızın etkin öğrenim tekniklerinden yararlanabilme aşamalarında önem arz eden eğitim teknolojilerinin çoğaltılması ve eğitim ğretim faaliyetlerinde belirgin olarak kullanılması birçok devletin eğitim ğretim politikalarında kayda değer alan işgal etmektedir. Bu minval üzere, gelişmiş ve gelişmekte olan devletlerin neredeyse tamamı, son yıllarda eğitim sistemlerinde yer alan yeterli ve yararlı olmayan kısımları, ulaşmak istedikleri mutlak sonuç doğrultusunda, yeniden düzenlemek suretiyle köklü eğitim reformlarına imza atmaktadırlar (Balay, 2004).

İçinde bulunduğumuz dönemde teknoloji her alanda kullanılmaktadır. Hem teknoloji hem de eğitim birbirini etkileyen ve tüm insanlığın ihtiyaı olan iki ana unsurdur. Eğitimin her alan için gerekli olduğu düşünülürse ve günümüzde teknoloji kullanımının gereksiz olduğu bir eğitim sistemi bulunmadığı için bu iki unsurun etkileşimi ‘‘eğitim teknolojisi’’ ve ‘‘ğretim teknolojisi’’ olmak üzere iki temel kavramı meydana getirmiştir (Yanpar, 2005).

Eğitim ve teknoloji insanlığın dünya yaşantısında daha efektif duruma gelmesinde mühim bir göreve sahip iki temel etkendir. Eğitim ve teknoloji hakkında yapılan çalışmalar incelendiği zaman bu çalışmalar sonucunda ulaşılmak istenen hedefler şu şekilde belirtilebilir (avaş, 2010, s.9):

- Eğitim faaliyetlerini kalabalık insan topluluklarına ulaştırmak.
- Eğitim ğretim faaliyetlerinin semereli duruma gelmesini sağlamak.
- Eğitim ğretim faaliyetleri içerisinde bireysel farklılıkları göz önünde bulundurmak.
- Eğitim ğretim faaliyetlerindeki uygulamaları arttırmak.

- Kurumların ihtiyaçlarıyla ve imkânlarıyla ilgili bilimsel çalışmalar düzenlemek.
- Öğretim programlarının devamlılık özelliklerini arttırmak.
- Eğitimde öğrencinin katılımına olanak sunmak.
- Eğitim öğretim faaliyetlerini öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlemek.
- Konuyla ilgili problemlerin ortadan kaldırılmasında teknolojiden yararlanmak.

Belirlenen hedefler zaman içerisinde sahip olunan tecrübelerle göre ve yaşanan yerin bölgesel farklılıklarına ve gereksinimlerine göre değişiklik göstermektedir. Fakat eğitim ve öğretimde teknolojiden faydalanma çağımızda zaman ve mekân farkı gözetmeksizin, dünyanın neresine gidilirse gidilsin iç içe geçmiş mefhumlar olarak görülmektedir (McCannon ve Crews, 2000). Sürekli olarak süratle değişen teknolojik gelişmeler sebebiyle tüm dünyada işlevsel hale getirilmeye çalışılan ve bu amaç uğruna tekrar tekrar düzenlemelere maruz kalan eğitim sistemleri kendileri yaşar halde tutabilmek adına büyük çaba göstermektedir. Bu bağlamda şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; çağın ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olan eğitim öğretim sistemlerinin en fazla itibar gösterdiği iki temel etken varsa bunlardan bir tanesi teknoloji ise diğeri de bilgidir (Üstün ve Demirbağ, 2003). Eğitim, nefes alıp veren bir organizma gibi günün şartlarına uyum sağlayarak ve sürekli olarak kendini yenilemek zorundadır. Üstelik bu yenileme faaliyetlerini sadece teknolojik gelişmelere uygun olarak değil aynı zaman o gelişmelere günlük ve sıradan bir durummuş gibi yaklaşan öğrencilerin de ihtiyaçlarına cevap vererek yapmak durumundadır. Üstelik bu değişim içerisinde yer alan başlıklar sadece sistemler ve programlarla ilgili değildir. Aynı zamanda eğitim kurumlarında görev alan öğretmenler ve idareciler de bu değişime mutlaka ayak uydurmak zorundadır. Çünkü temel ihtiyaçlara ayrılan sürenin dışındaki zamanın neredeyse tamamını İnternet'e ve bilgisayara ayıran öğrencilerle aynı süreç ve mekan içerisinde olan öğretmenler ve idareciler, bilimsel çalışmalar sonucunda sürekli olarak gelişim gösteren yazılımlar ve donanımlar üzerindeki hakimiyetlerini kaybeder pozisyona düştükleri andan itibaren çok büyük problemlerle karşılaşacaklarını bilmelidirler (Aksoy, 2003).

Şu an okullarda görev yapan öğretmenlerin nitelik ve nicelik bakımından eğitim öğretim sistemi içerisindeki yerinin önemi bu konu ile ilgili olarak çalışmalarda bulunan tüm araştırmacılar tarafından ısrarla vurgulanmaktadır. Belli bir sistem dâhilinde hangi öğretim yaklaşımı uygulanıyor olursa olsun okul içerisinde öğretmenin yeterlikleri ve sahip olduğu bu yeterlikler ile öğrenciye yardımcı olma konusundaki başarısı daima önem arz etmektedir. İş bu halde teknoloji ve eğitim ilişkisi incelendiği zaman eğitim öğretim kurumlarında görevli kişilerin seçtikleri yöntem ve tekniklerin içerisinde bilgisayara ve bahsedilen teknolojiye yer

vermemeleri durumunda, çağın gereksinimlerini karşılamayı amaçlayarak oluşturulan hedeflerin gerçekte bir hayalden öteye geçebilmesi imkânsızdır (Akkoyulu ve Kurbanoğlu, 2003). Çünkü modern teknolojinin sunduğu araçları, günlük hayatta kullanmayı bir alışkanlık haline getiren birey sayısı, her geçen gün artış göstermektedir. Günlük yaşamın her anına müdahale eden teknolojinin, eğitimden uzak tutulmaya çalışılması eğitim faaliyetlerinin yavaşlayarak gelişmelerin gerisinde kalmasına sebep olacaktır.

Aynı anda farklı coğrafyalarda bulunan binlerce öğrenciye eşit eğitim fırsatı sunan e-Öğrenme (Uzaktan Eğitim) yeni üretilen teknolojilerin imkânlarından faydalanarak gelişmektedir. Teknolojik ilerlemeler göstermektedir ki; önümüzdeki yıllarda Web 3.0 uygulamalarının da eğitime dâhil olmasıyla birlikte öğretmenin eğitimdeki yeri muhtemelen farklılık gösterecektir. Bu şartlar altında; bilgisayar ve İnternet teknolojisinin şu anki gelişimine bile ayak uydurmakta zorluk çeken ve klasik öğretim yöntemlerinden vazgeçmeyen eğitimciler önümüzdeki günlerde karşılaşacakları Web 3.0 - e-Öğrenme modellerinde daha büyük sorunlar ile burun buruna geleceklerdir. Eğitim öğretim faaliyetlerini çeşitleyerek daha kalıcı ve istendik davranışlar kazanmayı hedefleyen ve bunun için sosyal medya dâhil tüm imkânları kullanma becerisine sahip olmayı görev bilen eğitimciler ise gelişen eğitim teknolojileri hakkında hazırbulunuşluk seviyeleri daha üst düzeyde olduğu için teknopedagojik alan yeterliği bakımından emsallerine göre fark yaratacaklardır.

Teknoloji farklı bir deyişle, din, sanat, edebiyat ve ahlak gibi kültürün bir bölümüdür ve ona eşlik eder. Fakat çağımızda genellikle, teknolojinin ekonomik, kültürel ve toplumsal alanlara tesiri hakkında çalışılmaktadır. Teknolojinin egemen duruşu ve kendi başına toplumun gereksinimlerinden ve beklentilerinden bağımsız bir gelişim rotası izlediği hakkındaki fikirler çoğalmaktadır. Dünya üzerinde sürdürülen hayat içerisinde insanların öncelikle gereksinim duyduğu teknolojik gelişmeler, teknolojinin hangi alanda gelişmesi gerektiği hakkındaki beklentiler ve bu beklentiler ile teknolojinin bağının ne kadar yeterli bir düzeyde kurulduğu önemsenmesi gereken başlıklar olarak vurgulanmaktadır. Ekonomik kaynaklar daha popüler bölümlere yoğunlaştırılırken teknolojiden insanlığın daha fazla ne şekilde faydalanabileceği ve gerçek ihtiyaçların hangi konularla ilgili olduğu konusunda da elde edilen verilerin dikkatli bir şekilde gözden geçirilmesi gerekmektedir. Teknolojinin, eğitim öğretim kuruluşlarının örgütlenmesine ve işleyişine; eğitim öğretim aşamasında uygulanan yöntemlere, verilen eğitimin muhtevasına ve programın kamusal alana tesirinin de bu bağlamda gözden geçirilmesi önemlidir (Aksoy, 2003).

Gelecekte ‐Dördüncü Sanayi Devrimi‐ ve ‐Endüstri 4.0‐ kavramlarının günlük hayata derinden nüfuz etmesi ile insan ve dijital makine etkileşimi yaşamın her anını etkisi altına alacaktır. Bu sebeple günümüzde hayatın her yerinde farklı etkilerini hissettiğimiz modern teknoloji, eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde de hak ettiği yeri almak durumundadır. Çünkü üretilen yeni teknolojileri takip eden her oluşum gibi eğitim de güncellenecek ve bugün stratejik olarak önemli yere sahip birçok yöntem gelecekte çağa uygun hamlelerle kendisini geliştirecektir. Toplum olarak çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışı benimsemiş öğretmenlere sahip olmak gelişimin getirisi olan sosyal, bilimsel ve kültürel değişimler esnasında sağlam bir yere ve güçlü bir role sahip olunmasına katkı sağlayacaktır.

Teknoloji ve öğretim

Öğrenme ve öğretim gibi kavramlar sosyal bilimler çerçevesinde uzun yıllar tartışılmıştır. Konu ile ilgili olarak yapılan araştırmalar incelendiği zaman farklı yorumlara ve değişik fikirlere denk gelmek gayet mümkün olan durumdur. İlgili alanyazında bu kavrama ilişkin farklı tanımlar ile karşılaşmak da mümkündür. Örneğin: Çilenti (1988) ‐öğrenme ya bir davranış değişikliğinin veya yeni bir davranışın oluşması, eğitim ise içinde yaşanılan toplumca arzu edilen davranışların bireyde oluşturulması sürecidir‐ demektedir.

Öğretim, süreci kolaylaştıracak faaliyetleri düzenleme, araç gereçleri temin etme ve öğrenmede yol gösterme işi olarak tanımlanabilmektedir. Bunun yanında öğretim kişinin öğrenmesini sağlayabilmek adına düzenlenen, önceden düşünülerek tasarlanan öğrenmede yol bulma ve gösterme işlemidir (Demirel, 2003). O amaca varmak için çıkılan yolda karşılaşılan sorunları veya eksikleri düzeltmek adına hem gözlenmiş hem de ispatlanmış fikirlerin uygulanmasına ise teknoloji denilmektedir. Teknoloji, öğretim ile işbirliği dışında eş zamanlı bir şekilde toplum içindeki sosyal ilişkilerin bir parçası olarak da gelişme göstermektedir. Öğretim ve teknoloji insanın yaşantılarını daha etkili ve verimli bir hale getirmesinde mühim bir rol üstlenmiş olan temel iki kavramdır. Bu temel kavramlar insanoğlunun hem tabiatta hem de toplumsal yaşantılarda hakim pozisyona evrilme ereğiyle el attığı bellibaşlı noktalara dönüşmüştür (Alkan, 2005).

İsa'dan önce 12. yüzyılda Hindistan topraklarında üzerlerine yazılar yazılan levhalar kullanılırken, milattan sonra 18. yüzyıla geldiğimiz zaman eğitim öğretim verilen mekanlarda kara tahtanın yerini aldığı görülmektedir. İkinci Dünya Savaşı'nın tamamlanmak üzereyken, Amerika Birleşik Devletleri'nde görev yapmakta olan subayların harbiye eğitimlerinde

tepegöz kullanıldığı ve neredeyse her dersin içeriğinde tepegözden öğretim materyali adı altında bir öğretim teknolojisi olarak faydalandığı bilinmektedir. Doksanlı yılların yaşandığı dönemde tepegöz denilen öğretim teknolojisinin, elektronik yansıtım (projeksiyon) aletleri ve Office programları ile yer değiştirdiği görülmektedir. Bu bilgiler ışığında eğitim öğretim ortamlarında kendine yer bulan öğretim teknolojilerin neredeyse tamamının öğretim süreçleri için değil de aslında başka sektörlere hizmet vermek niyeti ile üretildiği görülmektedir.

Günlük hayatta modern teknolojilerinin kullanımı sıradan bir durum haline gelmesiyle öğretim programlarının içeriğinde modern eğitim teknolojilerinin yer alması kaçınılmaz bir bulunuşa bürünmektedir. İçerisinde bulundukları birbirine aykırı sistemler, bilgisayarların çoklu ortam üretimi konusunda emsal öğretim materyallerine göre daha fazla imkânı bir arada bulundurmasını kolaylaştırmaktadır. Teknolojik yeniliklerin sistemlerinde bulundukları farklı imkânlar neticesinde eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde görev almasının sonucunda çeşitli kolaylıklar elde edilecektir. Öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini kazanması, öğrencilerin şahsi ihtiyaçlarını tedarik etmesi, başarı seviyesi çok yukarılarda olmayan öğrencilere yardım etmesi, sorulan sorulara çabuk ve doğru yanıt vermesi, öğrenme öğretme faaliyetleri için güvenli ortamlar oluşturması, ihtiyaç sahibini aradığı sonuca veya ihtiyaç duyduğu kaynağa dolaylı yollardan değil de doğrudan sevk etmesi, sahip olunan olguların eski tekniklerin ötesinde daha çok duyuya hitap eden sunuş biçimlerine dönüşmesi, ortak özellikleri bulunan bireylerin bir arada çalışabilmesi için uygun koşulları yaratması bu imkânlardan bazılarıdır (Rıza, 2001).

Yaşadığımız zamanda modern toplumlar, öğretim faaliyetlerini hem düzenlerken hem de uygularken gelişmiş teknoloji kullanmakta ve devamlı olarak bu kullanımı daha ileri seviyelere doğru çıkarmaya çalışmaktadırlar. Bunun sonucunda teknoloji, günlük hayatın vazgeçilmez bir bölümü durumuna gelmekte ve sürekli olarak kullanılarak geliştirilmektedir. Geleneksel tarzda yaşam kuralları, yeni teknoloji ile gelen kurallarla yer değiştirmekte ve yeni bir yaşam düzeni kurulmaktadır. Bu tarz bir başkalaşım yaşanırken öğretim programlarındaki faaliyetlerde de teknolojiye ayak uydurma mecburiyeti ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde de uygulanan yeni öğretim faaliyetleri teknoloji ile zenginleştirilmektedir. Bu zenginleştirme projeleri kapsamında FATİH projesi uygulamaya alınmıştır. Öte yandan öğretim faaliyetlerini daha uygulanabilir ve verimli düzeye getirme, artan eğitim gereksinimi karşılamak için gerekli altyapıyı oluşturma, sahip olunan imkânlardan daha verimli faydalanma gibi başlıklar öğretimin kalitesini yükseltmek için devamlı olarak üzerinde düşünölmeye değer durumlardır.

Aradaki engellerin kaldırılması için takip edilmesi gereken yöntemlerde öncelikle, öğretim programlarının yoksunluk duyduğu bilimsel ve teknolojik yeterlikler mutlaka bulunmalıdır. Bu sebeple şu an, teknolojinin öğretim faaliyetlerini zenginleştirilmesi konusunda özverili davranmaktan geri kalınmamalıdır. Teknolojinin öğretim faaliyetlerine basamak olduğu hatırlanmalıdır. Fakat teknoloji hiçbir zaman öğretimin temel amacı haline gelmemelidir. Sahip olunan teknoloji eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde kullanılmalıdır fakat bu teknoloji her program ve her faaliyet içerisinde yoğunlukla kullanılmadığı zaman içinde bulunulan dünya düzeninin çok gerisinde kalınacakmış gibi bir endişeye mahal verilmemelidir.

Internet

Birden fazla bilgisayarın bağlantı halinde olup da birbirleriyle enformasyon alışverişi içerisinde bulunmaları durumuna Network (bilgisayar ağı) denilmektedir. Network, bilgisayar sahiplerine karşılıklı olarak veri aktarımı olanağı oluşturmaktadır. Network'e dahil olan bilgisayar sahiplerinin, ağ içerisindeki verilere de sahip olabilmesi ve farklı ağ komşuları ile alışveriş halinde olması bu yapının varoluş sebebi olarak belirtilmektedir. Network hem vakitten hem de nakitten tasarruf sağlayan bir sistem olarak bilinmektedir.

Aynı ortamda ya da yakın konumlarda bulunan bilgisayar sahiplerinin bir araya gelerek var ettiği ağlara LAN (Local Area Network) yani yerel bilgisayar ağları denilmektedir. Farklı ortamlarda ya da uzak konumlarda bulunan bilgisayarlar sahiplerinin bir araya gelerek var ettiği ağlara kısaca WAN açılım olarak "Wide Area Network" yani geniş alan ağları olarak adlandırılmaktadırlar. Yerel bölge ağlarını birbirlerine geniş bölge ağları vasıtasıyla bağlanmaktadır. Milyonlarca bilgisayarın bir araya gelmesiyle ortaya çıkan ve ağ üzerinde bulunmakta olan tüm bilgisayarlar arasında deyim yerindeyse köprü kuran bütün gezegeni kapsayan ağa Internet denilmektedir.

Internet, sayısız bilgisayarın ve bilgisayarların işletim sistemlerinin birbirleriyle etkileşim içerisinde bulunduğu, dünya genelinde kullanılan, devamlı gelişen iletişim ağıdır. Internet insanoğlunun zaman geçtikçe sürekli olarak çoğalan üretilmiş bilgiyi depolama, paylaşma ve ona daha kolay ulaşma gereksiniminin sonucunda meydana gelmiş bir teknolojidir (Berkem, Gürdal, Bakioğlu, ve Erdoğan, 2001). Internet bir bilgi teknolojisi sistemleri bütünüdür. Internet insanoğlunun zamanla çoğalan, veri depolama ve paylaşma ve de depolanan verilere tekrar tekrar kolayca ulaşma gayesi sonucunda meydana gelmiş bir

teknolojidir. İnternet sayesinde farklı farklı birçok sektörden insan bilgiye sıkıntı çekmeden, fiyat olarak elverişli bir şekilde, çabuk bir biçimde, çekinmeden ve kuşku duymadan sahip olabilmektedir.

Sistem içerisinde değişik kısaltmalar kullanılmaktadır. Bunlar, İnternet ağı içerisinde dolaşan kişilere yol ve yer gösteren tabelalar olarak tanımlanmaktadır. İnternet sistemi içerisinde yer alan kısaltmaların tüm insanlık için ortak anlam ifade etmesi sistem içerisinde doğacak karmaşanın önüne geçmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu oluşum içerisinde <https://www.comu.edu.tr/> İnternet adresi incelenmek istendiği zaman;

https: Güvenli Köprü Metni Aktarım Protokolü (S-HTTP), HTTP üzerinden taşınan web bağlantısını şifrelemek için kullanılmaktadır. 1999 yılında Eric Rescorla ve Allan M. Schiffman tarafından geliştirilmiştir.

www: World Wide Web teriminin kısaltılmış halini temsil etmektedir. Dünya genelinde kullanılan İnternet ağına bağlanmak üzere olduğunuzu ifade etmektedir.

comu: Bu kısaltma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin sitesine bağlantı kurmak için kullanılmaktadır.

edu: "Education" kelimesinin kısaltılmasından oluşan bu terim giriş yapılacak olan adresin eğitim öğretim faaliyetleri için kurulduğunu belirtmektedir.

tr: Uluslararası Standartlar Teşkilâtının belirlediği bu harfler İnternet sistemi içerisinde ülkemizi temsil eden kısaltma olarak ifade etmektedir.

İnternet'te, Web adreslerin adlarında yer alan, hangi amaca hizmet etmek için kurulduğunu belirten kısaltmalar Tablo 1. de belirtilmektedir.

Tablo 1: İnternet Adreslerinde Görülen Kısaltmalar

Kısaltma	Anlamı	Örnek
.com	Ticari kuruluş	https://www.apple.com/
.gov	Resmi kuruluş	https://www.turkiye.gov.tr/
.edu	Eğitim kurumu	https://www.comu.edu.tr/
.info	Enformasyon	https://info.thy.com/
.org	Organizasyon	https://www.tse.org.tr/
.mil	Askeri kurum	http://www.tsk.mil.tr/
.k12	Özel öğretim kurumları	http://canakkale18martio.meb.k12.tr/
.int	Uluslar Arası Kuruluş	http://www.unesco.int/
.net	İnternet hizmet sağlayıcısı	https://minecraft.net/
.ac	Akademik kuruluş	https://www.mak.ac.ug/
.gen	Genel	https://www.radyotelevizyon.gen.tr/

Ülkemiz, 1993 yılı Nisan ayından itibaren İnternet ağının içinde bulunmaktadır. Sağlanan ilk bağlantı Ortadoğu Teknik Üniversitesi bünyesinde yapılmış bulunmaktadır. Ülkemizde İnternet en başta üniversitelerde kullanılmıştır. 1994 yılında Ege Üniversitesi, 1995 yılında Bilkent Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi, 1996 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnternet ağı vasıtasıyla bağlantı kurmuşlardır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2016 senesinin ilk çeyreğinde elde edilen verilere göre hazırlanan ve yayımlanan rapora göre; kullanma yüzdeleri açısından 16-74 yaş aralığındaki bireylerde bilgisayar %54,9 - İnternet %61,2 orana sahip durumda bulunmaktadır. Verilen yüzdeler erkeklerde bilgisayar için %64,1 iken İnternet için ise %70,5 olarak tespit edilmiştir. Aynı değişkenler için kadınlarda bilgisayar kullanımı %45,9 iken İnternet kullanımı için oluşan yüzde ise %51,9 olarak görülmektedir. Aynı raporda yer alan verilere göre 2015 senesi itibariyle bilgisayar kullanım yüzdesi %54,8 iken İnternet kullanım yüzdesi ise %55,9 olarak belirtilmektedir.

TÜİK 2016 senesinin ilk çeyreğinde cep telefonu kullanım yüzdesini %96,9 olarak saptarken, evlerde veya iş yerlerinde sabit telefon bulundurma yüzdesini ise %25,6 olarak

belirlemiştir. Yine aynı çeyrek içerisinde evlerin %22,9'luk bölümünde masaüstü bilgisayar bulunmaktayken bu oran dizüstü bilgisayarlar için %36,4 tablet bilgisayarlar içinse %29,6 olarak gözlemlenmiştir. 2015 senesi itibariyle evlerde bulunan televizyonların %20,9'u Internet'e bağlanabilmektedir. Aynı özelliğe sahip televizyonların 2016 yılsonu itibariyle evlerde bulundurulma yüzdesi ise %24,6 şeklinde ölçülmüştür

TÜİK raporunda 2016 senesinin Mart ayına kadar olan bölümde yapılan çalışmalar sonucunda Internet kullanım amaçları dikkate alınarak toplanan veriler göstermektedir ki; Internet kullanan vatandaşların %82,4'lük bölümü sosyal ağlar içerisinde profil oluşturup ileti ya da fotoğraf gönderme gibi içerikler paylaşmaktadır. Araştırmaya katılan grup tarafından Internet'i hangi amaçlar ile kullandıkları yönünde sorulan diğer sorulara verilen yanıtlar analiz edildiği zaman Youtube ve benzeri video paylaşım ağlarında vakit geçirdiğini söyleyenlerin yüzdesi %74,5 olarak belirlenmiştir. Sosyal ağlar üzerinde yer alan haber sitelerinden faydalanmak amacıyla Internet kullananlar %69,5'lik yüzdeye sahiptirler. Katılımcıların %65,9'lık kesimi tıbbi konularla alakalı sosyal ağlardan yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Ürün takibi ve alışveriş amacıyla Internet kullanan kısım %65,5'lik orana sahiptir. Müzik yayınları için Internet kullanan kısım ise %63,7'lik orana sahiptir. 2016 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında, Internet kullanıcısı olup çalışmaya katılım gösteren kişilerden, Internet'e "hemen hemen her gün" giriş yaparım ifadesini onaylayanların yüzdesi %94.9 olarak görülmektedir.

Internet teknolojilerinin günlük hayata girmesiyle birlikte bireyler arasındaki fiziksel engeller bütünüyle yok olmuştur. (Yücel, 2007). TUİK raporları da göstermektedir ki teknolojinin hızla gelişmesi sonucunda ve Internet sayesinde bireyler arasındaki fiziksel engellerin tamamen ortadan kalması ile birlikte her geçen gün sanal âlemde depolanan ve paylaşılan verilerin artması ile birlikte doğru bilgiye ulaşma ve var olan bilgileri etik açıdan uygun şekilde kullanma ve paylaşma yöntemleri de kendiliğinden şekil değiştirmeye başlamıştır.

Internet'in eğitimdeki rolü

Internet, insanlığın günlük yaşamdaki en mühim gereksinimlerinden biri haline gelmektedir. Çok hızlı bir biçimde hayatın çeşitli alanlarında kullanılmaya başlayan Internet, insanlığın son yıllarda gördüğü en büyük nimetlerden olup yaşadığımız toplumda vazgeçilmez bir kitle iletişim aracı olmuştur (Çakır, 2015). Dünya düzeni içerisinde meydana gelen tüm bilimsel ve teknolojik kurguların ilk olarak gösterime girdiği sahne olan eğitim de bu önemli değişimden kendini mahrum bırakmayacaktır.

İnsan vücudundaki damar yapısı gibi İnternet de gelecekte ortaya çıkacak bilgilerin dolaşım sitemidir. Eğitimde modern teknolojilerin kullanımını düşüncesinin her geçen gün daha da ön plana çıkması eğitim öğretim faaliyetlerinde İnternet'i aranan bir kaynak durumuna getirmiştir. Eğitim sistemi içerisinde görev alan kişilerin İnternet'i eğitim öğretim faaliyetlerinin içerisinde kullanması hem kullanıcıların özyeterliliklerinin artmasına, hem de derslerde İnternet destekli etkinliklerin çoğalmasına imkan sunacaktır. Öğrencilerin büyük bir alaka gösterdikleri İnternet artık eğitimcilerin de hakim oldukları bir konu halini almak durumundadır. Çünkü çağımızda öğrenciler yeni iletişim teknolojileriyle ve İnternetle çocukluk dönemlerinde karşılaşmamış olan, bu teknolojilerle sonradan tanışmış bulunan kişileri tanımlayan eden dijital göçmenlerin aksine; doğdukları andan itibaren teknolojiyle tanışan, yeni iletişim teknolojilerine ve bu teknolojilerinin kullanımına uyum sağlamakta zorlanmayan bir nesil olarak ifade edilen dijital yerlilerdir (Prensky 2001).

Sürekli olarak gelişim gösteren teknolojik faaliyetler, eğitim sistemi içerisinde de çağın ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte aktif olmalıdır. Eğitim öğretim faaliyetlerinde teknolojik imkanlardan faydalanmak kalitenin artmasından öteye modern teknolojiyi bilen ve başarılı bir şekilde günlük hayatına entegre eden yeni nesillerin oluşmasını mümkün kılacaktır. Bir eğitim öğretim faaliyeti düzenlenirken, katılımcılara faaliyette kazandırılması planlanan kazanımların sunulacağı şekil ve faaliyet alanının koşullarının düzene koyulma tarzı da gayet mühim bir konudur. (Seferoğlu, 2006).

Öğretmenlerin öğretim sürecinde kullanılması gereken strateji, yöntem, teknik ve taktikler hakkında detaylı bilgilere sahip oldukları bilinmektedir. Fakat İnternet'in okuldan içeriye girmesiyle birlikte öğretmenlerin yeni alanlarda kendilerini geliştirmeleri gerekli bir duruma dönüşmüş bulunmaktadır. Örneğin öğretmenler, bu konu ile ilgili uygulama olanakları sağlama konusunda değişik durumlar ile karşı karşıya kalabilmektedir. Bu nedenle İnternet hakkında öğretmenlerin sahip olması gereken bilgi önemlidir. İnternet teknolojileri kullanıldığında öğretme ve öğrenme süreçlerinin ne şekilde değiştiği ile ilgili altyapı mutlaka oluşturulmalıdır.

Eğitim öğretim faaliyetleri yürütülürken herhangi bir İnternet uygulamasından faydalanılacaksa bu uygulamanın uygunluğu, bu uygulamadan yararlanırken kullanılacak pedagojik stratejiler ve İnternet'ten yararlanma ile ilgili doğru ve en yeni bilgilere mutlaka sahip olunması gerekmektedir. Mesela verilecek olan eğitimin faydalı olması isteniyorsa kazandırılması planlanan davranışla ilgili olarak hazırlanan çoklu ortam eğitim materyalinin ders öncesinde detaylıca düşünülmüş ve başarılı bir şekilde hazırlanmış olması gerekmektedir.

Davranış kazandırma noktasında kullanılan çoklu ortam materyalleri kazanımların öğrencide uzun süreli etki sağlayabilmesi bakımından oldukça mühim görülmektedir. Davranış değişikliklerinde uzun süreli olarak istendik yönde başarı elde edilmesinin istenmesi sebebiyle hazırlanan etkinliklerin birçok duyu organına yönelik olarak oluşturulması çoklu ortam materyalleri ile sağlanmaktadır. Oluşturulan materyal kaç tane duyu organını aynı anda kullanmaya yönelik olarak hazırlandıysa sonucunda da kazandırılmak istenen davranış da uzun süreli hafızada o derece etkisini gösterecektir (Seferoğlu, 2006).

Eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde Internet'in yeri hakkında gerçekleştirilmiş çalışmalar incelendiğinde, Internet'le öğretimin yararları hakkında belirtilen bir kısım düşünceler şunlardır (Alkan, 2002, s. 99):

- Öğretim programları farklı ortamlardan takip edilebilmektedir.
- Mesafe ve zamandan bağımsızlık sağlanabilmektedir.
- Bireysel farklılıklara göre değişik olanaklar sunulabilmektedir.
- Her an her yerden çalışma gerçekleştirilebilmektedir.
- Ödev iletimi ve takibi daha kullanışlı bir yöntem ile gerçekleştirilebilmektedir.
- İletişim daha süratli ve geniş bir ağ üzerinden yürütülebilmektedir.
- Eşzamanlı ve yadınkurun rehberlik faaliyetleri düzenlenebilmektedir.
- İdari işlemler daha hızlı ve kolay yönetilebilmektedir.
- Bireysel gereksinimlere göre kaynak bulunabilmektedir.
- Düzeye ve ihtiyaca göre içerik üretme imkanı oluşturulabilmektedir.
- Resmi eğitimin devamlılığı sağlanabilmektedir.
- Eğitim harcamalarının düşürülmesi gerçekleştirilebilmektedir.

Internet'le öğretimin sınırlılıklarını da benzer şekilde incelemek mümkündür (Alkan, 2002, s. 102):

- Disiplinler arası eğitim almış kalabalık bir kadro gerekebilmektedir.
- Sınıf yönetimini güçleşebilmektedir.
- Kas becerileri konusunda üretilen etkinlikler yetersiz kalabilmektedir.
- Teknik olarak kaliteli bir altyapıya ihtiyaç duyulabilmektedir.
- Teknik ihtiyaçlar ekonomik açıdan yük getirebilmektedir.

World Wide Web

Sadece Web ya da World Wide Web, sanal âlemdeki bilgileri elde etmenin bir yöntemi olarak kullanılmaktadır. Bu yöntemin detayları incelendiği zaman Internet üzerine kurulmuş bir komünikasyon ağı olduğu görülmektedir. Ağ yani özgün ismiyle Network, kullanıma hazır dökümlerin ulaştırılması gereken kişiler tarafından kısa süre içerisinde hep birlikte kullanılabilmesi ve dökümlere etkileşimli bir şekilde müdahale edilebilmesi amacıyla aynı zamanda da ekonomik açıdan tasarruf sağlayacak bir sistemin oluşturulması yöntemiyle oluşan ihtiyaçtan dolayı üretilmiştir. Bahsedilen ihtiyaçları en başarılı şekilde karşılayabilen ağlardan biri olan Web ağı hayatımızda önemli bir yer kaplamaktadır (Özören, 2011).

Web, HTTP protokolünü Internet üzerinden veri transferi için kullanmaktadır. Çalışma felsefesini çağa uygun hale getirmek ve uygulamaların karşılıklı olarak etkileşim imkânı bulmasına izin vermek için HTTP kullanan web hizmetleri, bilgileri paylaşmak için de Web'i kullanmaktadır. World Wide Web birbirine bağlı Web sayfalarına ve Web belgelerine erişmek için Google Chrome, Internet Explorer Firefox, Safari veya Opera gibi tarayıcıları kullanmaktadır. Web belgeleri ayrıca grafikler, sesler, metinler ve videolar içermektedir (Barth, Jackson ve Mitchell, 2009).

Web'in türemesi "Semantik Dalga Araştırma Raporu" ayrıntılandırıldığı zaman görüleceği üzere dört aşamada incelenmektedir. Web 1.0 diye adlandırılan birinci aşamada gerçekleştirilebilecekler veriye ulaşma ve ağ içerisinde bulunma durumuyla sınırlıdır. Bir üst aşama olan Web. 2.0 kullanıcılar arasında etkileşimi gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Web 3.0 şu an aktif olarak kullanılmamaktadır. Bu aşamada etkileşimi gerçekleştirme işini kendiliğinden yerine getirerek Internet'i daha kullanılabilir ve keyif verici hale getirmeyi hedeflemektedir. Web 4.0 ilerleyen zamanlarda hayatımıza girecektir. Web 4.0 her zamanda ve her alanda içerisine kolaylıkla girebileceğimiz biçimde zihinlerin etkileşimiyle bağlantıya imkan verecek Internet hizmeti şeklinde hayatımıza girmeyi tasarlanmaktadır. (Davis, 2008).

Dünya genelindeki Internet ağı (World Wide Web) bilgiye ulaşmada daha süratli ve daha kapasiteli, portatif ve geri dönüştürülebilir sanal etkinlikleri arzu eden paylaşımcılara hitaben bir başkalaşım yaşamaktadır. Web'in başlangıç basamağı olan Web 1.0'da yalnızca, elektronik ortamda yer alan veri depoları şeklinde işlem yapan salt okunur mekanizmalar yer almaktaydı. Bu alanlar kullanan kişi ile ağ arasında herhangi bir etkileşimin bulunmadığı, kullanıcıya ihtiyacı olanı aramaktan öteye hiçbir fayda sağlamayan standart HTML

sayfalardan oluşmaktaydı. Bu çerçeveye rağmen Web 1.0 yeni olanaklar ile tanışmamıza imkan sağlayarak, eğitim öğretim faaliyeti içinde bulunan kişinin; nerede, ne zaman, nasıl ve ne kadar bilgiye ihtiyacı varsa o kadar bilgiyi elde etmesi konusunda disiplinler arası bir enformasyon kaynağı görevi üstlenmiştir.

Web 1.0, 20. yüzyıl örgün eğitiminin bir ürünü olan bireylerin meydana getirdiği bir düzen olarak hissedilebilir, fakat bu süreç aynı zamanda hep daha iyisini arzu eden yeni bir arayış biçimini de beraberinde getirmektedir (Thomas ve Li, 2008).

Eğitim öğretim faaliyetlerinde Web 2.0 araçlarının yeri

Kavramsal açıdan Web 2.0, 2004 senesinde ilk kez düzenlenen “Media Live International” beyin fırtınası konferansında O'Reilly ve Battelle tarafından kullanılmıştır. İnternet sürümü olarak ikinci nesli temsil eden Web 2.0, kullanıcılarına kişilerin karşılıklı olarak etkileşim halinde oluşturdukları ağların bütünü tanımlamaktadır. Web 2.0 için literatürde bir çok tanım bulunmaktadır. Genel bir tanımlama yapılacak olunursa Web 2.0 herhangi bir kişinin İnternet kullanıcısı olduktan sonra sanal ağ üzerinde zahmetsizce içerik imal edebilmesi ya da imal edilmiş sanal ağlar üzerinde bulunan verilere istediği takdirde müdahil olabilmesidir. Bu dâhil olma durumu Web 2.0'ın hayatımıza kattığı önemli değişimlerden birisi olarak görülmektedir. Sanal âlemde bireylerin kendi verilerini oluşturmaları, farklı verileri düzenlemeleri, üretilen verileri paylaşmaları ve paylaşılan verilerin değişimine doğrudan olarak katkı sağlamaları İnternet kullanıcıları açısından devrim niteliğinde bir değişim olarak dillendirilmektedir. Bilgisayar endüstrisinin sunduğu bu olanaklar ile birlikte İnternet'in bir sistem olarak günlük yaşantılarımızın içinde önemli bir yere yerleşmesiyle birlikte bir işletim devrimi gerçekleştirilmiştir (O'Reilly ve Battelle, 2009).

Eğitim teknolojisi başlığı altında da bahsedildiği gibi eğitim öğretim etkinlikleri uygulanırken tarih boyunca farklı teknolojilerden faydalanılmıştır. Bu teknolojiler özetlenecek olduğunda sadece sözel iletişim becerilerinin kullanıldığı günlerden, yazılı ve görsel iletişim teknolojilerin kullanıldığı günlere; animasyonlardan simülasyonlara ve hatta ikinci yaşamlara (Second Life) kadar uzanan eğitimsel teknolojik bir evrim görülmektedir. Zenginleştirilmiş eğitim kavramı, bilgiye emek katarak onu daha elverişli bir duruma ve tüm duyu organlarına ve de öğrencide oluşturacağı tefsir yeteneğine yaptığı katkıya göre değerlendirilmektedir. İnternet tarafından sunulan zenginleştirilmiş eğitimin farklı bir getirisi

de sosyal medyanın yardımıyla Web 2.0 üzerinden eş zamanlı olarak farklı eğitim öğretim mekânları ile iletişim içerisinde bulunabilmektedir. Her sene düzenli olarak yayınlanan “Horizon Report”un 2009 yılında gerçekleştirdikleri çalışmalarında gelecekte yaşanacak beş sene içerisinde eğitim öğrenim faaliyetleri üzerinde büyük yansımaları görülecek altı teknolojik gelişmenin mutlaka takip edilmesinin önemi üzerinde durulmaktadır. Bahsedilen altı teknolojik gelişme içerisinde birinci sırayı mobil araçlar almaktadır. Mobil araçları, bulut hesaplama adı verilen teknolojiler takip etmektedir. Onları, konum konusunda bilgi veren uygulamalar, kişiye ait web sayfaları, anlam duyarlı uygulamalar ve akıllı objeler takip etmektedir. (Johnson, Levine ve Smith, 2009).

Internet teknolojisinde gerçekleşen Web 2.0 devrimi eğitim-öğretim faaliyetlerini de kapsayan bir yenileşim dalgası oluşturmaktadır. Bu sayede çok çeşitli eğitim öğretim ortamlarının aynı zaman diliminde sınırlı bir alan içerisinde kullanımı mümkün hale gelmektedir. Böylece tüm eğitim öğretim basamaklarında yürütülen etkinlikler yaşanan zamanın gereksinimlerine daha cevap verir bir halde yürütülebilecektir. Öğrenciler yer kürenin her bir yerindeki akranlarıyla online etkileşim fırsatlarına sahip olacak ve öğretim faaliyetleri daha fazla evrenselleşecektir.

Web 3.0 uygulamalarının eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanımı

1991 yılında Berners-Lee ilk web sitesini oluşturmuştur. 1994 yılında MIT ve CERN bünyesinde yine Berners-Lee tarafından kurulmuş olan Dünya Çapında Ağ Konsorsiyumu (W3C) 2001 yılında Web 3.0 versiyonunun çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Web 3.0’ün amacı verilerin uygulamalar, kurumlar, topluluklar arasında paylaşılabilmesi için gerekli olan altyapının oluşturulmasıdır. Web 3.0, verinin bilgisayarlar vasıtasıyla anlamlandırıldığı ve veri kontrolün bilgisayar aracılığıyla yapıldığı bir veri paylaşım ağıdır. Gelecek çağın Web uygulamalarının, bilgisayarların kendi aralarında etkileşime geçmeleriyle birlikte kendiliğinden oluşan sanal dünyanın ve kendi kendini güncelleyen bir alanın olması tasarlanmaktadır. Bu uygulamalar sayesinde sanal ağların içerisinde bulunan tüm verileri ve bu verilerin kendi aralarındaki ilişkilerini sadece insanoğlu değil, bilgisayarlar da anlamlandırabileceklerdir (Ufuk, 2011).

Günümüzde web uygulamalarına ve verilerine olanak sağlayan birçok teknik detay incelendiğinde bu parçaların insanoğlu tarafından okunmak, anlaşılacak ve kullanılmak için imal edilmiş ve geliştirilmiş olduğu görülmektedir. Sahip olduğumuz şu an ki web alt

yapısında hizmet veren uygulamaların teknik olarak içine alma sınırı yüksek teknolojilerle takip edilip anlaşılır hale gelmesinin imkân dâhilinde olduğu düşünülmektedir. Sahip olduğumuz web araçlarının teknik sınırları yüksek olan teknolojilerle takip edilir ve anlamlandırılır olması için farklı bir sistem gereksinimi hissedilmektedir. Anlamsal web yardımıyla web ortamında bulunan bilgilerin anlamlandırılması ve bu verilerin birbirleriyle ilişkilendirilmesi sayesinde kullanıcılar ulaşmak istedikleri verilere daha kısa sürede ulaşabileceklerdir (Çakır, 2013).

We Are Social ve Hootsuite (2018) ortaklaşa çalışmasıyla yayınlanan Global Dijital Raporu'na göre yeryüzünde yaşayan 3.75 milyar insandan daha fazla kişi birbirleriyle Internet ağı üzerinden bağlantı kurmaktadır. Yine aynı rapora göre bu sayı her geçen gün artış göstermektedir. Dizüstü ve tablet bilgisayarlarımız ile akıllı telefonlarımız gün boyunca en yakınımızda olan araçlar olarak görülmektedir. Bu yakınlık devam ettikçe onların sayesinde gerçekleştirdiğimiz bazı durumlar da sürekli olarak çoğalacaktır. Internet kullanıcısı olan, teknolojik gelişmeleri takip eden, bu konu açıldığı zaman heyecan duyan her bir kişi, farkında olmadan bu sistemin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Belki de Internet teknolojisinde yaşanan bu gelişmeler sonucunda tüm dünyada eğitim konusunda imkân ve fırsat eşitliği sağlanabilecek, değişik yerlerdeki hekimler, dünyanın farklı bir yerinde yaşanan tıbbi bir vakaya anında müdahale edebilecek, dünyanın her yerindeki meslek grupları bilimsel araştırmalara eş zamanlı olarak takım çalışması yaparak imza atabilecektir

Web 1.0'dan başlayarak önce Web 2.0'a daha sonra da Web 3.0'a ulaşan gelişim sürecinde tüm Web uygulamalarının sahip oldukları ayırt edici nitelikler bulunmaktadır. Belirtilen bu niteliklerin farklılıkları ile alakalı olan uygulamaların genel özellikleri Tablo 2.'de sunulmaktadır (Prasad, Manjula ve Bapuji, 2013).

Tablo 2: Web Uygulamalarının Genel Nitelikleri

Sıra No	Web 1.0 (Statik Web)	Web 2.0 (Sosyal Web)	Web 2.0 (Anlamsal Web)
1	1990-2004	2004-2016	2016-...
2	Tim Berners Lee	Tim O'Reilly	Tim Berners Lee
3	Salt Okunabilen Web	Okunup-Yazılabilen Web	Okuma-Yazma ve Yönetilebilen Web
4	Milyonlarca Kullanıcı	Milyarlarca Kullanıcı	Trilyonlarca Kullanıcı
5	Danışma	Kişilerarası Ulaşım	Bilgiye Ulaşma
6	Ekosistem	İştirak	Anlamlandırma
7	Tanıtma	Kullanıcı Etkileşimi	Kullanıcı Grupları
8	Hipermetin	Web Âlemi	Bilgisayarlar Arası Anlamlı Web
9	Kuruluşların veya Kurumların Yayınladığı Muhteva Ör: Üniversal Medya	Kullanıcıların Yayınladığı Muhteva	Kullanıcılar Tarafından Üretilen Uygulamalar (Facebook, Twitter, Instagram)
10	Şahsi Web Sayfaları	Web Blogları	Anlamlı Web Blogları
11	İçerik Yönetim Sistemi	Wikiler, Wikipedia	Anlamlı Wikiler: DBpedia,
12	Arama Motoru: Google	Kişiselleştirilmiş Uygulamalar: Google HaritalarI	Anlamlı Arama Motoru: Swoogle

Tablo 2.2. değerlendirildiği zaman yalnızca okuyarak faydalanılan Web 1.0 uygulamaları, Web 2.0 uygulamaları ile hem okunur hem de yazılır hale getirilmiştir. Web 3.0'ın oluşturulmasıyla insanlar okuma yazma etkinliklerinden daha fazla Web ağlarından buldukları sürelerde kuran ve idare eden taraf olmuşlardır. Web uygulamalarını doksanlı

yıllarda kullanan insan miktarı milyonlu rakamlarla belirtilirken içinde yaşadığımız zamanda milyarlarca insan Web uygulamalarından faydalanmaktadırlar. Doksanlı yıllarda sadece ekosistem adı altında nitelendirilen Web 1.0 uygulamaları, Web 2.0'ın uygulanmasının ardından insanların karşılıklı olarak iletişim kurmasını mümkün kılmış bulunmaktadır. Web 3.0 uygulamaları Web 2.0 ile karşılaştırıldığı zaman daha ileri bir teknoloji olarak görülmektedir. Web 3.0 uygulamaları yalnızca kişilerin karşılıklı iletişimine değil, aynı zamanda da bilgisayarların ve programların da birbirlerini karşılıklı olarak etkilemesine olanak sunmaktadır. Web 1.0 uygulamalarından başlayarak Web 3.0 uygulamalarına kadar yaşanan evrimsel süreç şüphesiz bu alanda çok başarılı teknolojik gelişmelerinin bir yansıması olarak ortaya çıkarmaktadır. Fakat bu teknolojik gelişmelerin ötesinde yer alacak olan Web 4.0'ın kullanıcıların fikirleri ve ihtiyaçlarını tespit edebilen ve bu ihtiyaçlara yanıt verebilen tabii emsalleriyle kıyaslanarak türetilmiş suni zekaya sahip olarak hazırlanması ve tüm elektrikli araçların irtibat altında idare edilmesine olanak sunan bir bütün şeklinde meydana gelmesi planlanmaktadır.

Sosyal Paylaşım Ağları

Sistem içerisinde yer alan kişinin şahsi yaşantılarıyla alakalı özel bilgileri paylaşabileceği, hem yeni dostluklar kurabileceği hem de eski dostlarıyla iletişim içerisinde olabileceği, fotoğraflar veya çeşitli görseller içeren paylaşımlar yapabileceği, sosyal aktiviteler organize edebileceği Internet servisleri sosyal paylaşım ağları veya sosyal paylaşım siteleri olarak adlandırılmaktadırlar (Aydoğan ve Akyüz, 2010).

Geliştirilen iletişim teknolojileriyle hayatımızda mühim bir alan ve zaman kaplayan sosyal medya kadın erkek, genç yaşlı, zengin fakir ayırmaksızın tüm bireylerin daha fazla kişi ile tanışabileceği, sohbet edebileceği, düşüncelerini ve tecrübelerini paylaşabileceği ve bu konular hakkında fikir alış verişinde bulunabileceği bir alan haline gelmiştir. Çeşitli büyüklüklere sahip, işteş ve karmakarışık sosyal etkileşimlerin kurulduğu bu alan bir insanın kendi özü ile ve çeşitli medeniyetlerden bireylerle tanışabilmesine imkân sunmaktadır (Baran, 2014).

Kişiler veya paydaşlar Internet'in sunduğu uygun koşullar aracılığıyla farklı kişiler veya paydaşlarla sosyal medya, dolayısıyla da sosyal ağlar üzerinden, zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın, iletişime geçebilmektedirler (Sönmez, 2013).

Sosyal Medya

Sosyal medyanın ne olduğunu anlamak için, ilk önce geleneksel medyanın ve iletişimin ne olduğunu doğru anlamak gerekmektedir. Bu sebeple en önemli ve belirli kitle iletişim kuramlarını ve iletişim kuramlarını derinlemesine gözden geçirip anlamaya çalışmanın faydalı olacağı söylenmektedir. İletişim, belli araçlardan faydalanılarak oluşturulan bir aksiyon olarak tanımlanmaktadır. Bu araçlar söz, jest, mimik ve bunların benzeri doğal imkânlardan oluşabilmektedir. Aynı zamanda büyük kalabalıklara hitap eden radyo ve televizyon veya kitap ya da gazete cinsinden insanoğlunun marifetiyle üretilmiş yığın iletişim araçlarının imkânlarından bile oluşabilmektedir. Bilgisayarağı, çok eski ve köklü bir geçmişe sahip olmamasına karşılık yerküre üzerinde pek çok kimsece duyulmuş, öğrenilmiş ya da benimsenmiş bir kullanım alanı edinerek öncelikli bir pozisyonu elde etmiş bir kitle iletişim aracı olarak görülmektedir. İçerisinde bulunduğumuz yıllar geçip giderken sosyal medya ve sosyal ağlar yarattıkları yeni dünyada, günler geçtikçe, kendilerine oluşumunun ya da çıkışının üzerinden çok zaman geçmemiş kullanım alanları üreten kitle iletişim araçları olarak karşımıza çıkmaktadır (Bal ve Biçer, 2017).

Amerikalı iki arkadaşın çalışmasıyla 1978 yılında diğer arkadaşlarıyla bilgi paylaşabilmek amacıyla ürettikleri yazılımı BBS adını kullanarak piyasaya sürülmüştür. Bu sürüm ağ prototipini meydana getirmiştir. İsviçre’de web sitesi sektöründe 1989’da bir milat yaşanmış süratli biçimde arkası gelmiştir. Takvimler 1995 senesini gösterdiğinde takma adlara sahip kişilerin, tanımadıkları diğer kişilerle iletişim kurdukları MIRC programı üretilmiştir. Benzer amaçlar için kullanılan ICQ isimli yazılımda da kişilerin gerçek adları kullanılmamıştır. Numaralar kimlikleri oluşturmuştur. Kavramsal olarak bu oluşuma sosyal medyanın gerçekten de sanal âlem ismini hak ettiği zaman aralığı denilmektedir. Çünkü kişisel olarak hiçbir gerçek bilgi paylaşılmamaktadır. Aslında bahsi geçen dönemde kişilerin özel yaşamlarıyla ilgili paylaşımında bulunmaktan çekindikleri görülmektedir. İlerleyen zaman içerisinde 1999 senesine gelinmesiyle birlikte artık Messenger devri başlamıştır. Kişiler böylece takma adlardan vazgeçerek, hakiki adlarını paylaşabilecekleri yazılıma kavuşmuş bulunmaktadır. Bu andan itibaren sosyal ağlar sanallıktan vazgeçerek gerçek dünyaya doğru yol almaya başlamışlardır. Fakat gerçek dünyaya ulaşma işlemi çok hızlı olmamıştır. Kişilerin takma adların arkasına saklanma huyları belli bir zaman boyunca sürüp gitmiştir. Belirtilen gidişat içerisinde bir sonraki gelişim 2003 senesinde LinkedIn’le, akabinde 2004 senesinin Haziran ayıyla birlikte Facebook’un kullanıcıları ile buluşmasıyla devam etmiştir.

En başta sadece bir üniversite için kullanımda olan uygulama, geçen zaman içerisinde diğer üniversitelere de yayılmıştır. Bu yayılma çok kısa bir süre içerisinde Amerika ve tüm dünyayı da etkisi altına almıştır. 2006 yılında kurulmuş bulunan YouTube uygulaması, sosyal paylaşım ağının video paylaşımı görevini üstlenerek bu ihtiyaca yönelik olarak çok büyük katkılar sağlamıştır. Daha sonra Google şirketinin tüm mali haklarını devraldığı, daha fazla içerik zenginleştirmesiyle ilk andan şu zamana ünü en yaygın video sitesi olma özelliğini elinde tutmayı başarmıştır. Yine 2006 senesinde günlük yaşantımıza giriş yapan Twitter, çok süre geçmeden şahsi yaşayışını oluşturmuş hatta yetinmeyerek görüngülerini bile yaratmıştır (Sanlav, 2015).

İnsanların İnternet marifetiyle birbirleriyle gerçekleştirdikleri sohbetler, etkileşimler, alış-verişler çoğunlukla sosyal medyayı oluşturmaktadır. Sosyal medya büyük bir yoğunlukla etkileşimlerin gerçekleştiği; interaktif medyanın yeni bir ürünü olan yaratıcı paylaşımlara fırsatların sunulduğu en taze fikirdir ve şu niteliklere sahiptir (Mayfield, 2008, s.5):

- Kullanıcılarını yüreklendirmektedir.
- Katılımcılarından dönüt almaktadır.
- Her türlü düşüncenin beyan edilmesine olanak sağlanmaktadır.
- Bilgi paylaşımlarına karşılıklı olarak imkan verilmektedir.
- Ortak değer gruplarının ivedilikle bir araya gelmesine fırsat sağlanmaktadır.
- Alaka gösterilen işlemler arasında bağlantı kurulmasına imkân sağlanmaktadır.
- Ürünlerin kalabalık gruplara ulaşabilmesine fırsat tanınmaktadır.
- Çoğu zaman ücretsiz bazen de cüzi bir ücret karşılığında kullanılmaktadır.
- İsteyen tüm kişiler üretimde bulunabilmektedirler.
- Eski medya üretimlerinde ortaya çıkan zaman farkı, derhal etkileşim sağlayabilen yeni medya ile karşılaştırıldığında fazla olmaktadır.
- Geleneksel medyada bir ürün imal edildikten sonra değiştirilemez; oysa sosyal medyada yapılan tüm hamleler tekrar düzenlenebilmektedir.

İnsanlar, sosyal medyada yeni arkadaşlar edinmektedirler. Sosyal ağlardaki kişilerle ideolojik ve politik tartışmalar içerisine girmektedirler. Hatta sosyal medya aracılığıyla tanışıp yuva kurma gibi önemli ve riskli faaliyetlerde bulunabilmektedirler. Sıklıkla genç yaşta olan kişiler tarafından kullanılma oranı ve miktarı süratli bir artış kazanan sosyal medya, farklı bir açıdan bakılacak olursa çağımızın geleneksel medya ortamını ikinci plana atmakta ve hatta tahtını elinden alma tehlikesi ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Sosyal medya ve eğitim

Yenileşim çağının modern teknolojik ürünlerinin ve çağın bilim, sanat ya da meslek dallarında kullanılan yöntemlerinin tümünün güncelleştirilmesi ve de okulda verilen eğitim ile bütünleştirilmesi sağlanmalıdır. Eğitim, yeni kuşağın çağdaş, sosyal ve teknolojik yönlerinin birleştirilmesine, istenilen biçimde bütünleştirilmesine, bireyin bilime dayanan ve teknolojiyle ilgili ortaya çıkmamış gücünün aktif bir biçimde korunmasına ve zenginleştirilmesine imkân sunmalıdır. Ayrıca insan aklının alabileceği gerçekleri, olayların dayandığı nedenleri ya da bu nedenlerin yol açtığı sonuçları, öğrenme olmaksızın kişinin zihin ve devinim alanlarındaki iş başarma gücünü meydana çıkarmaya odaklanmalıdır.

Teknolojinin süratle kendini geliştirmesi ile yaygınlaşan Web uygulamaları birçok sektörü etkilediği gibi eğitimi de yeniden şekillendirmektedir. Yeni teknolojiler sayesinde üretilen Internet uygulamalarının sunduğu imkânlar bireylerin süratli iletişim fırsatları yakalamalarına; güncelliği, iş hayatındaki değişimleri, hobileri, tecrübeleri ve ideolojileri karşılıklı olarak geliştirmelerine fırsat sağlamaktadır.

Sosyal medya da yeni teknoloji ile üretilen Internet uygulamalarının bu bakımdan mühim bir parçasıdır. Bunları getirisi olarak çağımızda bireylerin iletişim ve enformasyon etkileşimi eski dönemlere göre farklılaştırmaktadır. Sosyal medya bireylerin şahsi özelliklerini ve kabiliyetlerini ön plana çıkarmalarını, ortak ilgi alanları ile ilgili gruplar kurmalarını, görev dağılımı ve takım çalışması yapabilmelerini sağlamaktadır. Bu sayede bireylerin öğrenmesi konusuna yoğunlaşan teknolojilerin süratlice çoğalması mümkünleşmektedir. Sürekli olarak kolaylıkla erişilebilir olan sosyal medyayı eğitimin kapsamına bu şekli ile dâhil ettiğimiz zaman öğrencilerin de eğitim öğretim ortamına aktif olarak katıldıkları, dâhil oldukları ve uygulanan içeriklerin hep birlikte üretildiği inovatif sosyal bir süreç oluşturmak mümkündür (McLoughlin ve Lee, 2007).

Sosyal medya uygulamalarının herkes tarafından kullanılabilirliği ve paylaşımların katılımcılar tarafından kolaylıkla idare edilebildiği için aktif öğretme-öğrenme teknikleri açısından başarı kaydedileceği iddia edilmektedir (Ajjan ve Hartshorne, 2008, s. 78).

Uygulamaların içeriğinin eğitim açısından faydaları şu şekilde belirtilmiştir (McLoughlin ve Lee, 2008, s. 69):

- Öğrencinin ağ oluşturması bir taraftan teknolojik yeterliğini geliştirirken diğer taraftan resmi olmayan öğrenmelerine katkı sağlamaktadır.
- Benzer konulara ilgi duyan öğrencilerin karşılıklı öğrenme fırsatlarına imkân sunulmaktadır.
- Her öğrenci bireysel beklentisi dâhilinde içerikler oluşturabilmektedir.
- Öğrencinin üretilen bilgiye değil istediği bilgiye ulaşabilmesi hakkında olanaklar bulunmaktadır.

Bu kaynaklar öğrenciler tarafından uygun biçimde kullanıldığında tüm paylaşım kısıtlamalarında bağımsız bir bilgi ağı oluşturulur. Öğrencilerin kişisel öğrenme tekniklerini bilmeleri, öğretmenlerinse kullanılacak teknolojik imkânlar konusunda öğrencilere geniş olanaklar sunabilecek altyapıya sahip olmaları gereklidir (McLoughlin ve Lee, 2008).

Öğretmenler eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanacakları etkinliklerin içerisinde modern eğitim teknolojilerinden ve sosyal medya ürünlerinden yararlanmak konusunda sıkıntı yaşayacaklarını düşündükleri için uzak kalmayı seçebilmektedirler. Fakat öğrenciler iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler sayesinde üretilen araçlarla veya uygulamalarla çok yoğun uğraşlar içerisinde bulunmaktadırlar. Sürekli olarak renkli, sesli ve hareketli ürünler oluşturup bu ürünlere hikâyeler ekleyip takip edilmesi açısından çekici hale getirilmiş paylaşımlara sahip olan öğrencilerin, sosyal medya uygulamalarının öğretmenleri tarafından da kullanılmasına büyük ilgi gösterebilecekleri düşünülebilmektedir. Albion (2007), bu uygulamaların eğitim öğretim faaliyetleri esnasında kullanılmasının ne kadar mühim bir konu olduğunu anlatırken modern teknolojilerle ve sosyal medya uygulamalarıyla zenginleştirilmiş eğitim öğretim etkinliklerini verimli kullanma becerilerinin hizmet öncesi dönemde kazandırılmasının öğretmen adaylarının yetiştirilmesindeki önemini de ayrıca vurgulamaktadır.

Teknolojinin temelleri arasında, ağların insanlar üzerindeki etkisi, günden güne artan önemli bir konu olmuştur. Bal ve Biçen tarafından 2016-2017 sonbahar döneminde, Yakın Doğu Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde eğitim öğretim görmekte olan 170 öğrencinin katılımıyla, sosyal medya kullanımının amacını ve eğitim konusundaki perspektiflerini belirlemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin bilgi edinimi üzerinde sosyal medyanın etkili bir rolü olduğu ve bunun da

bilginin kolay paylaşılması anlamına gelen etkili öğrenmeyi sağladığı söylenmektedir. Ayrıca; Öğrencilerin grup içinden öğrendikleri bilgilerin ders başarılarına ve diğer çoklu ortam araçlarına katkı sağladıkları, bu ortamın isteklenmelerini artırdığı bildirilmiştir. Araştırmacılar yapılan çalışmayı sonuçlandırırken sosyal medya uygulamaları aracılığıyla yapılan yayınların ya da ders kayıtlarının eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde kullanıldığı takdirde eğitime sosyal medyanın yapacağı katkılar olarak yorumlamışlardır. Bu şekilde, öğrencilerin derslerini süratli bir şekilde tekrarlayabilecekleri belirtilmiştir. Sosyal medyanın, öğrencilerin işbirlikli öğrenimini geliştireceği ve öğretmenlerle iletişimi kolaylaştıracağı öngörülmüştür. Bu sebeplerden ötürü öğrenci merkezli bir eğitim sistemi açısından bakılacak olursa sosyal medyanın kullanımının çok önemli olduğu vurgulanmıştır.

İlgili Alanyazın

Bu bölümünde, öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ve sosyal medya alışkanlıkları üzerine önceki yıllarda yapılan yurtiçi ve yurtdışı araştırmalar yer almaktadır. Teknolojinin eğitime entegrasyonu konusundaki öğretmen davranışları, öğretmenlerin teknopedagojik yeterlikleri ve bilişim teknolojileri kullanımı hakkında sahip oldukları tutumlar ile eğitsel sosyal medya platformları ve sosyal medya kullanım alışkanlıkları hakkındaki çalışmalar belirlenmiş ortaya çıkan bulgular aşağıda belirtilmiştir.

Yurtiçinde gerçekleştirilen çalışmalar

Gürol (1990) tarafından ortaya koyulan “Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara İlişkin Öğretmen Görüş ve Tutumları” isimli araştırmada, öğreticilerin en son mezun oldukları eğitim kurumu baz alınarak teknolojik tercihlerinin değiştiği, öğretmenlerin mezun oldukları okulların kademesi yükseldikçe yönelimin daha karmaşık teknolojilere doğru kaydığı, öğretmenlerin meslekte geçirdikleri seneye göre teknolojik ürün kullanımlarının farklılık gösterdiği, meslekte geçen yıllar fazlalaştıkça karmaşık teknolojilere yönelimin daha azaldığı görülmektedir. Yine bu çalışmada, mesleki tecrübesi 10 seneden az olan öğretmenlerin teknoloji kullanma konusunda daha fazla eğilim gösterdiği tespit edilmiştir.

Akkoyunlu (1995) tarafından ortaya koyulan “Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü” isimli çalışmada öğreticilerin çoğunlukla bilgisayarla ilgili

pozitif tutum geliştirdikleri ve öğreticilerin görevlerinde bilgi teknolojisi kullanmalarının, bilgisayarla ilgili olarak pozitif tutum geliştirmelerinde mühim etki yapan bir durum olduğu dile getirilmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde, öğretmen yetiştiren kurumlarda artık programlara bilgisayar okuryazarlığını artıran derslerin yanı sıra bilgisayarlı eğitim derslerinin konulmasının da zorunlu hale geldiği, yetişmiş öğretmenlerin de hizmetiçi eğitim kursları ile bilgisayar okuryazarlığı konusunda kendilerini geliştirmeleri gerektiği vurgulanmıştır.

Uçar'ın (1998) Uşak ilinde bulunmakta olan ilköğretim okullarında hizmet vermekte olan 198 öğretmen ile yaptığı, "İlköğretimde Ders Araç Gereçleri Kullanma Konusunda Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi" isimli çalışmada, okulda yürütölen etkinlikler esnasında eğitim-öğretim materyali kullanmanın ne kadar mühim olduğunun öğretmenler tarafından fark edilmiş olduğu tespit edilmiştir. Fakat öğretmenlerin gelişen teknolojilerden haberdar olmadıkları, öğretmenlerin %91'lik oranının materyallerden faydalanma noktasında alt seviyede olduğu ve ders araç gereçlerinin tedarik merkezlerinden yardım almadıkları belirlenmiş bulunmaktadır. Aynı şekilde, öğretmenlerin görev yaptıkları branşların ders araç ve gereçlerinin seçimi konusunda oldukça önemli bir ayırım noktası olduğu da görölmektedir. Çalışmada, öğretme – öğrenme alanlarında sıklıkla uygulamalı öğretim yöntemleri kullanmak konusunda diğerlerine göre daha fazla tecrübe sahibi olan branştaki öğretmenlerin görsel ve işitsel materyallerin kullanımından çok daha karışık modern teknolojik araçlardan faydalandıkları; genellikle geleneksel metotların kullanımına daha çok imkân sunan branşlardaki eğitmcilerin kullanılması zor olmayan ve diğerlerine göre az modern teknoloji ürünü olan ilgiyi kısmen arttırıcı araçları yeğledikleri belirtilmektedir.

Meral ve Zerayak'ın (1999) gerçekleştirdiği, "Öğretmen ve Öğrencilerin Okullarda Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri (Televizyon ve Video)" konulu çalışmada ortaöğretimde görev yapmakta olan öğrencilerin ve öğreticilerin eğitim öğretim faaliyetleri esnasında teknolojik araçları kullanıp kullanmamaları hakkındaki tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın sonuçları göstermektedir ki; öğretici ve öğrenci teknolojik gelişmeleri eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde önemli bir etken olarak görmektedir Fakat öğretmenlerin ve okullarda görev alan idarecilerin teknolojik gelişmelerden yeterli miktarda faydalanmadıkları görölmektedir. Okulların çoğunda, eğitim ortamlarını zenginleştirmek için gerek duyulabilecek teknolojilerin bir bölümünün bulunmasına rağmen, öğretmenlerin bu teknolojilerden farklı sebeplerle faydalanmadıkları tespit edilmiştir. Bulgular değerlendirildiğinde; tüm eğitim öğretim kurumlarına ihtiyaç duyulan teknolojilerin temini, öğretmenlerin daha faydalı etkinlikler gerçekleştirebilmesini mümkün kılar vaziyete

getirecektir. Eğitim-öğretim teknolojilerini sınıf ortamında başarılı bir şekilde kullanabilmeleri için öğretmenlerin hizmetiçi eğitim programlarına alınmaları muhakkak gerekmektedir.

Şahin (2000) tarafından 304 sınıf öğretmenin katılımıyla yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin, Öğretim Sürecinde Eğitim Teknolojileri ve Uygulamalarına İlişkin Etkinlikleri Yerine Getirirken Karşılaştıkları Problemler” adlı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin uzamanlar tarafından hedeflenen seviyede teknolojinin eğitime entegrasyonu konusunda yaşanan gelişmelerden yararlanamadıkları ortaya çıkartılmıştır. Eğitim teknolojisi kullanımının beklenen seviyede olmamasının sebebi olarak, müfredatın sahip olduğu özellikler, müfettişlerin konu hakkında duyulan ihtiyaca cevap verecek donanımına sahip olmamaları, gereksinim duyulan materyalleri elde etmenin çok kolay olmayışı ve Milli Eğitim Bakanlığının konuyla alakalı birimlerinin etkinliklerinin yeterli seviyenin altında kaldığının düşünüldüğü belirtilmiştir.

Çağıltay, Çakıroğlu, Çağıltay ve Çakıroğlu (2001) tarafından yapılan “Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı araştırmada Türkiye’deki öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerinde bilgisayar kullanımını nasıl algıladıkları ve bilgisayarı nasıl kullandıkları ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde yer alan düşünceler incelendiğinde öğretmenlerin tamamına yakın bir kısmı modern teknolojilerinin eğitim öğretim faaliyetlerine istendik yönde katkı sağlayacağını söylerken katılımcılar arasında yer alan ve toplam sayıya göre az bir yüzdeye sahip kişiden oluşan bir grup ise bu durum hakkında kaygılı bir tutum sergilemektedir.

Coşkun (2001) tarafından düzenlenen, “İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanım Durumları” adı altında sunulan çalışma göstermektedir ki; ilköğretim okullarının birçoğunda ihtiyaç duyulduğu seviyede teknolojik eğitim öğretim materyalinin bulunmadığı, eğitim öğretim alanlarında bulunmakta olan bilgisayarların dörtte birinin yönetim kadrolarının elinde bulundurulduğu, sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta olan öğretmenlerin yarısına yakın bir kısmının eğitim öğretimle alakalı modern teknolojinin getirisi olan materyallerden faydalanmadığı, bunun yanı sıra sınıf öğretmenlerinin %17’sinin bu araçları randımanlı şekilde kullandığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetleri ile alakalı teknolojik materyallerden yararlanmamalarının temel sebepleri listelendiğinde bu liste içerisinde ihtiyaç dahilinde olan elektronik materyallerin okul demirbaşında bulunmayışı ve öğrencilerin bahsi geçen araçlar hakkında yeterince tecrübeye sahip olmaması bulunmaktadır.

İşman (2002) “Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönünden Yeterlilikleri” isimli çalışmasını 137 öğretmenin katılımıyla oluşturmuştur. Araştırmada, öğretim teknolojilerini derslerde kullanım sıklıkları dört seviyede mercek altına alınmıştır. Çalışmada öğretmenlerin görsel video oynatıcılarını çok seyrek kullandıkları, şema, yazı tahtası veya kitap türü görselleriyse sık kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, çalışmada belirtilen diğer öğretim teknolojisi imkanlarında hiç faydalanmadıkları tespit edilmiştir. Çalışma, araştırmaya katılan öğretmenler tarafından, eğitim öğretim faaliyetlerinde öğrencilerin güdülenmesini arttırmayı amaçlayan teknolojilerden uzmanların önerdiği şekilde ve düzeyde faydalanılmadığını meydana çıkarmış bulunmaktadır.

Akpınar (2003) tarafından 543 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilen bir çalışmada, öğretmenlerin büyük bölümünün göreve başlamadan önce eğitim teknolojisi ile ilgili araçlarla alakalı gerekli kullanım kabiliyetine sahip olma hususunda herhangi bir eğitim almadıkları, bahsi geçen yıl aralığında eğitim teknolojisi ile ilgili araçlarla alakalı sadece teorik eğitim faaliyetleri düzenlendiği söylenmektedir. Çalışmada özellikle, öğretmenlerin yükseköğretim gördükleri esnada kazandıkları eğitim teknolojisi ile ilgili araçlar hakkında sahip oldukları kullanım yeterliklerinin hizmet verdikleri esnada da devam ettiği, fakat değişen ve gelişen teknolojik uygulamaları eğitim öğretim faaliyetleri esnasında kullanma hususunda gönülsüz davrandıkları belirtilmiştir. Değişen ve gelişen teknolojilere öğretmenlerin bakış açılarının bu seviyede gönülsüz olmasının sebepleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Geçen yıllar içerisinde yeni bir şeyler üretme arzusunun devamlı olarak eksilmesi,
- Kişinin kendisine karşı duyduğu güven duygusundaki azalma,
- İçinde buldukları çalışma şartlarının öğretmenleri yeterli düzeyde güdülememesi.

Kocasaraç'ın (2003) gerçekleştirdiği “Bilgisayarların Öğretim Alanında Kullanımına İlişkin Öğretmen Yeterlilikleri” isimli çalışmaya katılım gösteren 130 öğretmenin, bilgisayar kullanmak konusunda yetersiz seviyede bulunduğu, bilgisayarlardan eğitim öğretim faaliyetleri çerçevesinde doğru ve başarılı bir biçimde faydalanılmadığı kanısına ulaşılmıştır. Çalışmada bu bulgulara ilave olarak; cinsiyetin, yaşın ve öğretmenlerin görev yaptıkları branşların eğitim öğretim faaliyetlerinde modern teknolojilerin sonucu olan araç ve gereçleri tercih etme ve etkinleştirme konusunda farklılık değişkeni olarak görüldüğü, öğretmenlerin işlenen dersin kazanımlarına yönelik olarak önerilen teknolojik araç gereçlerinden imkân buldukça faydalandıkları, aynı zamanda Beden Eğitimi ya da Müzik gibi bir takım branşlarda çalışan öğretmenlerin dersin içeriğinde bulunan kazanımlar ve etkinlikler sebebiyle uygulamalarında bilgisayar kullanımına yönelik eğilim sahibi olmadıkları bildirilmektedir.

Tor (2004) tarafından 200 öğretmen katılımıyla, “Ankara İli İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri” ismiyle düzenlenen çalışmada, öğretmenlerin teknolojiden yararlanma durumları ile ilgili veriler farklı değişkenler göz önünde bulundurularak analiz edilmiştir. Çalışma göstermektedir ki; öğretmenler sınıf içerisinde konuları işlerken en fazla tepegöz (%51,5), ardından kara tahta, bilgisayar, televizyon, slâyt makinesin ve video CD gibi modern teknolojinin ortaya çıkardığı öğretim etkinlikleriyle ilgili ürünlerden faydalanmaktadırlar. Öğretmenlerin mezun oldukları kurumların kademesi yukarıya doğru çıktıkça eğitim öğretim faaliyetlerinde, modern teknolojinin getirisi olan araç gereçlerden faydalanma yüzdesi de artış göstermektedir.

Çetin ve diğerlerinin (2004) yapmış olduğu “Teknolojik Gelişme İçin Eğitimin Önemi ve İnternet Destekli Öğretimin Eğitimdeki Yeri” isimli çalışmada öğrencilerin değişik dallarda değişik teknolojilere ilgi gösterdikleri, ekseriyetle görev yaptıkları branşlardaki ünitelerin getirisi olan teknolojik araç tercihinde buldukları ve İnternet’ten yalnızca araştırma yapmak için faydalandıkları, eğitim öğretim faaliyetlerinde İnternet’i herhangi bir ders araç gereci olarak düşünmedikleri fikrine ulaşılmıştır.

Gündüz ve Odabaşı’nın (2004) gerçekleştirdiği, “Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi” isimli çalışmada, öğrencilerin sahip oldukları yöntem ve tekniklerle enformasyon-telekomünikasyon alanlarında üretilmiş modern teknolojik gelişmeleri bir araya getiremedikleri belirtilmiştir. Bu birlikteliği gerçekleştirebilmek adına öğretmenlerin motive edilmeleri ve de en önemlisi konu ile ilgili yeterlik kazanmaları için hizmetiçi eğitimlerden faydalanmalarının gerekliliği vurgulanmıştır. Tüm bu analizlere istinaden; modern teknolojinin getirisi olan uygulamaların öğretme-öğrenme alanlarına istendik seviyede katılamamasının en mühim sebebi olarak öğretmenlerin eğitim gördükleri fakültelerde teknolojik donanımlara hâkim eğitimciler olarak yetiştirilmemiş olmaları gösterilmiştir. Bu yeterliğe sahip olabilmeleri için gerekli yüksek öğretim programlarının müfredatlarında yer almadığı ve öğretmen adaylarının sınırlı kapasitedeki birikim ile bu fakültelerden diploma almalarının eğitim öğretim süreçleri ile teknolojik gelişmeleri bir araya getirmekte zorlanmalarına sebep oluşturduğu vurgulanmaktadır.

Rüzgâr (2005) tarafından yapılan ve 60 öğrencinin desteğiyle oluşan “Bilginin Eğitim Teknolojilerinden Yararlanılarak Eğitimde Paylaşımı” isimli çalışmada öğrencilerin hizmetiçi eğitimleri veya konu ile ilgili olarak düzenlenen etkinlikleri gereksiz buldukları, eğitim öğretim süreçlerinde ortaya çıkan eksikliklerini genellikle kişisel uğraşları ile telafi ettikleri

belirtilmektedir. Öğretmenlerin görev yaptıkları branşların üretilen modern teknolojilerden faydalanmada önemli bir farklılık oluşturduğu çalışmada göz önüne serilen başka bir bulgu olarak belirtilmektedir. Bahsi geçen bu çalışmada eğitim öğretim sürecinde öğretmenlerin kullanması için üretilmiş modern teknolojik uygulamaların, işlenen dersin içerik bölümü ile ilişkili olarak ve görev yapılan branşlara göre lüzumlu görüldüğü söylenmektedir. Uygulamalı dersler ile ilgili branşlarda ilk olarak bilgisayar donanımı olmak üzere öğretmenlerin genellikle karmaşık eğitim öğretim teknolojilerinden faydalandıkları belirtilmektedir.

Usluel ve Demirarslan tarafından (2005) gerçekleştirilen “Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme Öğretme Sürecine Entegrasyonunda Öğretmenlerin Durumu” ismiyle yayımlanan çalışmada; araştırmaya katılan 114 öğretmenden çoğunun modern teknolojinin ürünü olan bilgisayar tarzı araçları kullanım becerisine sahip olduğu belirtilmiştir. Fakat araştırmaya katılan öğretmenler tarafından enformasyon ve telekomünikasyon teknolojilerini öğrenme öğretme alanlarına ve zamanlarına dâhil etmeye yönelik olarak herhangi bir çabanın sarf edilmediği bulgusu da elde edilmiştir.

Baltacı'nın (2005) düzenlediği, “Ortaöğretim Okullarında Teknoloji Kapasitesi ve Kullanımı Hakkında Öğretmen Görüşleri (Ankara İli Altındağ İlçesi Örneği)” isimli araştırmanın değerlendirilmesi sonucunda öğretmenlerin günlük yaşamlarında sahip oldukları teknolojik araçların kullanım sıklığının yeterli seviyede olduğu, günlük yaşamlarında sahip olmadıkları (projeksiyon cihazı, tarayıcı, slayt makinesi, video kamera) teknolojik araçların kullanım sıklığında yetersiz seviyede oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, mezun oldukları okulların seviyesi yükseldikçe, eğitim-öğretimde kullanılan modern teknolojinin getirisi olan araçları ihtiyaç dâhilinde görme konusunda da paralel seviyede artış gözlenmektedir. Çalışmaya katkı sağlayan öğretmenlerin büyük bir kısmı eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanılan modern teknolojilerin yetersiz seviyede olduğunu ifade etmişlerdir.

Usluel ve Demirarslan (2005) tarafından gerçekleştirilen “Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme Öğretme Sürecine Entegrasyonunda Öğretmenlerin Durumu”nu tespit etmek amacıyla 114 tane öğretmene uygulama fırsatı yakaladığı araştırmasında öğrencilerin yarısından fazlasının bilgisayar kullanım alışkanlıkları olduğu halde enformasyon-telekomünikasyon alanlarında üretilmiş modern teknolojileri eğitim öğretim faaliyetlerine, alanlarına ve süreçlerine dâhil olmasıyla alakalı herhangi bir çabada bulunmadıklarını ifade etmişlerdir.

Yılmaz Eroldoğan'ın (2007) Adana/Seyhan'da, 11 okulda, 246 öğretmenin yardımıyla gerçekleştirdiği “İlköğretim II. Kademe Okullarındaki Branş Öğretmenlerinin, Bazı

Değişkenlere Göre Öğretim Teknolojilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi” isimli araştırmasında öğretmenlerin teknolojik eğitim materyallerinden dersler dâhilinde gerekli olan ölçüde faydalanamadıkları tespit etmiştir. Mekanlarda yeter sayıda materyale sahip olunmaması, bahsi geçen materyallere sahip olunmasının kolay olmaması ve öğretmenlerin modern eğitim teknolojileriyle alakalı yeter miktarda donanıma sahip olmamaları nedenler arasında gösterilmektedir.

Kurtdede Fidan (2008) tarafından tamamlanan “Afyon İl Merkezinde Görev Yapan İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğretmenlerinin Araç Gereç Kullanımına Yönelik Görüşleri” isimli çalışmada öğretmenlerin, materyaller hakkındaki fikirlerinin olumsuz olmadığı tespit edilmiştir. Faaliyetler esnasında araçlardan yarar sağlamanın önemiyetinin öğretmenler tarafından fark edildiği tespit edilmiştir. Fakat görev yaptıkları okullarda bu araç gereçlere sahip olmamaları sebebiyle etkinliklerde de kullanamadıkları yönünde bir değerlendirmeye ulaşılmış bulunmaktadır. Yanı sıra öğretmenlerin faaliyetler esnasında kullanılacak teknolojiler hakkında da olumsuz bir tutuma sahip olmadıkları bu rağmen ihtiyaçlarını karşılayacak oranda modern eğitim öğretim teknolojileri kullanmadıkları da belirlenmiştir.

Hacısalihoglu’nun (2008) gerçekleştirdiği “Ticaret Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Eğitim Teknolojilerini Kullanım Düzeyleri” isimli çalışmada nüfusbilimsel değişkenlerle materyal teknolojilerinin kullanımı kıyaslandığında cinsiyet değişkenden başka bilgisayar destekli veya İnternet destekli modern teknolojilerden faydalanma konusunda önemli bir fark tespit edilmemiştir. Ticaret Meslek Liselerinde öğretim teknolojilerinden etkili bir biçimde faydalanılamamasının sebepleri içerisinde; okulun fiziksel imkânlarının müsait olmaması, okulda mevcut teknolojilerin bulunmamasının ya da bulunup da ihtiyaca cevap verecek miktarda olmaması gibi sebeplerin olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin çoğunlukla, yazı tahtası veya kitap gibi önceki döneme ait materyallerin kendisiyle birlikte bilgisayar veya İnternet’ten faydalandıkları da tespit edilmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%88) öğretim teknolojilerinden faydalanma aşamasında konuya ilginin çekilmesi, konunun verimli gündeme alınması, amaçlara uygun cevabın gecikmemesi ve katkı sağlanması yönünden pozitif tutum taraftarı oldukları görülmüştür.

Adıgüzel (2010) tarafından tamamlanan “İlköğretim Okullarında Öğretim Teknolojilerinin Durumu ve Sınıf Öğretmenlerinin Bu Teknolojileri Kullanma Düzeyleri” isimli araştırma elde edilen bulgulara göre öğretmenler görev yapmakta oldukları ilköğretim okullarında sahip oldukları eğitim teknolojilerinin yetersiz düzeyde olduğunu vurgulamaktadırlar. Araştırma sonuçları, sınıf öğretmeni branşında olan katılımcıların görev

yaptıkları eğitim öğretim kurumlarında en fazla yazılı ve basılı araçlardan, en az görsel-ışitsel ürünlerden faydalandıklarını göstermektedir. Araştırmaya katılım sağlayan öğretmenlerin sundukları veriler analiz edilince elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin görev yaptıkları eğitim öğretim kurumlarında sahip oldukları eğitim teknolojilerinden faydalanma alışkanlıkları da yeterli düzeyde olmayan bir seviyededir. Araştırmanın sonuç bölümünde katılımcılara, eğitim teknolojilerini kullanma yeterliği kazandırmak niyetiyle hizmetiçi eğitim sunulması tavsiye edilmektedir.

Baran (2014) tarafından yapılan araştırmaya katılım gösteren öğretmenlerin; hızlı bilgi akışını sağlamak, bilgiye ulaşmak, araştırma kabiliyetini geliştirmek yönünden sosyal medyayı faydalı buldukları tepsi edilmiştir. Öğrenciler yönünden sosyal medya araçları ile ilgili araştırmada yer alan görüşler incelendiği zaman ise uzakta olan bir kişiyle arada var olan mesafeyi yakınlaştırabilmesi, istenilen bilgiyi elde etmek noktasında büyük kolaylık sağlaması bakımından sosyal medya ürünleri hakkında pozitif yönlü bulgulara ulaşıldığı görülmektedir. Araştırma sonucunda sosyal ağlar ile ilgili olarak geri dönüt sağlanması noktasında çok süratli olması, işlenen derslerin okuldan sonra sosyal medya aracılığıyla farklı uygulamalar kullanılarak tekrar edilmesi, konuların videolar ve farklı tekniklerle pekiştirilmesi, işlenen konularla alakalı makalelerden yararlanılması, farklı öğrencilerin elinden tutulmuş ders notlarına sahip olunabilmesi ve buna benzer kolaylıklara imkân sunması yönünden sosyal medya ürünlerinin yararlı görüldüğü tespit edilmiştir. Öğretmenler, yeryüzünde olup bitenlerden habersiz yaşamadan günlük olaylar ile ilgili genel kültürlerini çoğaltabilmeleri, gelişmekte ve değişmekte olan bilgiler hakkında farkındalık sahibi olmaları, modern teknolojiye meydana gelen yeniliklerin farkında olmaları, radyo-televizyon ve gazete gibi tek yönlü eski medya ortamlarında gündeme alınmayan haberlere sosyal ağlar sayesinde yeni medya ortamlarından elde edebilmeleri ve benzeri sebeplerle de sosyal medyanın öğrencilere pozitif yönlü olarak etki etme durumunda bulunduğunu vurgulamışlardır.

Konu ile ilgili olarak yurdumuzda yapılan çalışmalar incelendiği zaman, eğitim fakültesi öğrencilerinin henüz üniversitede öğrenim görmekte oldukları zaman diliminde teknolojinin eğitime entegrasyonu hakkında gerekli eğitimi almaları gerektiği söylenmektedir. Üniversite eğitiminin ardından okullarda öğretmenlik mesleğine başladıklarında eğitim öğretim ortamlarında kullanılabilinecek tüm eğitim teknolojileri ile ilgili teknopedagojik alan bilgisine sahip olmalarının gerekliliği vurgulanmaktadır.

Yenileşim sürecinin eğitim öğretim faaliyetlerine dâhil olabilmesi adına yapılan önerilerden biri de eğitim fakültelerinin öğretmen adaylarına sunduğu derslerin bu içerik

kapsamında genişletilmelisi ve uygulamaya dönük daha çok etkinliğin program içerisinde yer almasıdır. Bu program değişikliğinin yansımalarından biri olarak da üniversitelerin eğitim fakültelerinde görev almakta olan öğretim görevlilerinin, eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanılabilecek tüm teknolojilerle ilgili tutum ve davranışlarının olumlu yönde farklılaşması adına, gerçekleştirilmesi gereken hizmetiçi eğitimlerin planlanmasına ihtiyaç duyulmasıdır.

Litaratürde bu konu ile ilgili olarak yer alan yerli çalışmalarda, öğretmen adayları hakkında olduğu gibi aktif olarak görevde olan öğretmenler ile ilgili de bir takım bulgular benzerlik göstermektedir. Örneğin; sınıf içi eğitim öğretim faaliyetlerinde öğretmenlerin çağdaş öğretimin önemli bir gereksinimi olarak görülen eğitim teknolojilerinin istenilen seviyede kullanılmamasının sebepleri ile ilgili yeni çalışmaların yapılması önerilmektedir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda, derse başlamadan önce öğretmen tarafından işlenecek o günkü konu ile ilgili olarak kesinlikle ders planı yapılması ve yapılandırıcı yaklaşımın da gerekli gördüğü gibi imkânlar dâhilinde çeşitli eğitim teknolojilerinin eğitim öğretim etkinliklerinin içerisine dâhil edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Okulların, eğitim teknolojilerinin kolaylıkla kullanılabilindiği, fiziki şartlar açısından elverişli hale getirilmiş, gerekli imkanların tümüne sahip bir durumda olması gerektiği söylenmektedir. Fiziki şartlar açısından başlangıç olarak yapılması en mümkün işler; öncelikle okulların sahip oldukları İnternet bağlantı ağları ile alakalı sorunların giderilebilmesi, her okulda ve derslikte bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon ve İnternet bağlantısı imkânlarının sağlanması olarak sıralanmaktadır.

Bakanlığının, müdürlüklerinin ve üniversitelerin eğitim fakültelerinin ortaklaşa yürütülen projeler üzerinden teknolojinin eğitime entegrasyonunun sağlanması için başarılı ve kaliteli hizmet içi eğitimleri, kursları, seminerleri, kongreleri ve sempozyumları düzenlemeleri gerektiği birçok araştırmada belirtilmektedir.

Yurtdışında gerçekleştirilen çalışmalar

Hack ve Smey (1997) tarafından öğretmenlerin İnternet alışkanlıklarını incelemek amacıyla gerçekleştirdikleri araştırmada eğitim öğretim faaliyetlerine İnternet'i dâhil etme aşamasında öğretmenlerin yaşadıkları yetersizliklerin sebeplerini incelemiştir. Toplumsal olguları bilimsel olarak yerinde incelemek amacıyla alan araştırması tekniğiyle 102 öğretmenin katılımıyla tamamlanmış olan bu çalışmada eğitim öğretim ortamlarında veya evde İnternet'e ve bilgisayara sahip oldukları halde çok az sayıda öğretmenin İnternet'i eğitim

öğretim sürecinde dâhil ettiği tespit edilmiştir. Bu durumun sebepleri içerisinde, yöneticilerin Internet'in eğitim öğretim faaliyetleri içerisine katılması konusunda öğretmenleri isteklendirmemesi, Internet'i ders içerikleri ile bütünleştirme noktasında öğretmenlerin cesaretlendirilmemesi şeklinde bulgular yer almaktadır. Araştırmada, eğitim öğretim faaliyetleri içerisine Internet'i eğitimcilerin başarılı ve faydalı bir biçimde dâhil edebilmeleri için bu başlık altında yapılacak hizmetiçi eğitimlerin ne kadar mühim olduğu bildirilmektedir. Öğretmenlerin Internet'i eğitim öğretim sürecine dâhil edebilme davranışlarında oluşturulacak istedik yöndeki değişimin ancak bu sayede sağlanabileceği araştırmayı yapanların önerileri arasında yer almaktadır.

Becker (1998) tarafından 2250 öğretmenin katılımıyla yapılan araştırmada, öğretmenlerin Internet kullanma tutumları ve Internet'i kullanmaktaki gayeleri araştırılmıştır. Çalışmaya dâhil olan öğretmenlerden % 38'i Internet kullanmaktadır. Öğretmenler çoğunlukla Internette görevleri gereği faydalandıklarını belirtmişlerdir. Belirtilen diğer Internet kullanma amaçları içerisinde yeni bilgilere ve çeşitli kaynaklara ulaşmak, aynı mesleği yapan diğer kişiler ile iletişim kurmak, bu kişiler ile karşılıklı olarak bilgi alışverişi yapmak ve ayrıca Web ağlarından faydalanma konusunda okullarda öğrenim gören çocukların tutum geliştirmelerine önyak olmak gibi bir takım başlıklar yer almaktadır. Araştırmada bir başka dikkat çeken nokta ise 2250 öğretmene Internet'in eğitim öğretim faaliyetlerine kattığı olumlu yönler ve Internet'in eğitim öğretim etkinliklerini zenginleştirip zenginleştirmedeği tarzında sorularla ilgili yanıtlara da ulaşılmıştır. Bu yanıtlar içerisinde eğitim öğretim faaliyetlerinde Internette faydalansın ya da faydalanmasın tüm öğretmenler, Internet'in eğitim öğretim etkinliklerinde çok mühim bir yere sahip olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir. Fakat, eğitimcilerin Internet uygulamaları hakkındaki düşünceleri ile Internette faydalanma tutumları arasında düşük seviyede bağlantılı bir ilişki tespit edilmiştir.

Rowand (2000) Amerika'da bulunan Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezinin (NCSE) 1999 senesinde ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde görev yapmakta olan eğitimcilerin Internet ve bilgisayarla ilgili imkân, tutum ve davranışları hakkında düzenlenen araştırmada ulaşılan bulguları ifade etmektedir. Bu bulgular incelendiğinde eğitimcilerin %39'u Internet ve bilgisayarla ilgili imkanlara sahip durumdadır. Bu eğitimciler aynı zamanda eğitim öğretim faaliyetleri esnasında yeni bilgilere ulaşmak için Internette faydalandıklarını ifade etmişlerdir. Mesleki tecrübeleri 9 sene veya daha az bir zaman olan eğitimcilerin, mesleki kıdemleri 20 sene veya daha çok olan eğitimcilere nazaran Internet uygulamalarını daha yoğun kullandıkları belirtilmiştir. Yine aynı katılımcı grubun daha çok bilgi elde etmek ve

elde ettiği yeni bilgileri diğer eğitimcilere iletmek niyetiyle Internetten faydalandıkları araştırmanın sonuçları arasında yer almaktadır.

Bartlett-Bragg (2006) tarafından yapılan araştırmada sosyal medya uygulamalarını da kapsamına dâhil eden modern teknolojilerin resmi olmayan eğitim öğretim ortamlarına ve işbirliğine dayalı öğrenme yöntemlerine çok uygun araçlar olarak görüldüğü belirtilmiştir. Buna ek olarak, çalışmada sosyal medyanın ve modern eğitim teknolojilerinin eğitim ortamlarında kullanılmaları açısından öğrenme kuramları ile olan ilişkileri de mercek altına alınmaktadır. Araştırmada modern eğitim teknolojilerinin ve sosyal medyanın çağdaş kuramlarla pozitif yönde farklılıklar oluşturduğu ifade edilmektedir.

Pettenati ve Ranieri (2006) tarafından tamamlanmış, bilgi yönetimini desteklemek için yaygın öğrenme teorilerinin ve araçlarının araştırma konusu olarak alındığı çalışmada sosyal medya ağlarının resmi olmayan ve belli bir plan ya da programa dâhil olmayan öğrenmeleri cesaretlendirdiği ve online ortamlarda işbirlikli ve akran destekli öğrenmeye imkan sunan grupların çoğalmasını mümkün kıldığı vurgulanmıştır. Pettenati ve Ranieri tarafından yapılan aynı çalışmada sosyal medya ağlarının amaçları arasında; kişisel ilgilerin ve özel konuların tartışılmasını mümkün kılan ortamların oluşmasına imkân sağlamak olduğu belirtilmiştir. Sosyal medya ağlarının, kullanıcıların kişisel ilgilerinde ve güdülenmelerinde çeşitliliği sağlamak için ortam oluşturduğu da vurgulanmıştır. Sosyal medya ağlarında yaşanacaklar daha evvel belirlenmediğinden katılımcıların bu mecrada doğaçlama yaparak içsel bir güdülenme oluştuğu, bu aidiyetin de en önemli sebebini anında dönüt verme ve etkileşim olduğu ifade edilmiştir.

Ferdig (2007) tarafından yapılan Öğretmen Eğitiminde Sosyal Yazılımların İncelenmesi isimli çalışmada sosyal yazılım uygulamalarının yapılandırmacı eğitim sistemindeki pek çok önemli başlıkla doğrudan bağlantısının görüldüğü söylenmektedir. Sosyal yazılım uygulamalarının etkin öğrenme, işbirlikli öğrenme, grup çalışmaları gibi eğitim yöntemleri ile takviye edildiği belirtilmektedir.

Albion'un (2007) yaptığı Öğretmen Eğitiminde Web 2.0 isimli çalışmada sosyal ağların işbirlikli öğrenme konusunda öğrencilere imkân sunduğu ve sosyal yazılım uygulamalarının tabiatı gereği resmi olmayan öğrenmeler konusunda daha başarılı görüldüğü belirtilmiştir. Web 2.0'ın, bilgi oluşturmak ve paylaşmak için daha katılımcı ve potansiyel olarak paradigma değiştiren bir ortamı temsil ettiğini söylemektedir. Bazı eğitimcilerin bu araçları dersliklerde uygulamaya başladıklarını, ancak toplumdaki kullanımları genişledikçe, okullarda daha geniş uygulamalara yönelik beklentilerin olacağını vurgulamaktadır.

Araştırmacı, öğretmen eğitimlerinin, öğretmenlerin yetiştirilmesini zenginleştirmek ve sınıfta Web 2.0 araçlarının uygulayıcısı olan öğretmenleri yetiştirmek için yeniden düzenlenmesi gerektiğini, uygulamadaki Web 2.0 araçlarının eğitim öğretim faaliyetlerine dahil olma aşamasında zorlukla karşı karşıya kaldığını belirtmektedir. İleriye yönelik bir yol olarak tasvir edilen Web 2.0 araçlarının, öğretmenler tarafından artan mesleki katılımının teşvik edilmesi ve aynı zamanda sınıftaki Web 2.0 araçlarının otantik uygulamalar olarak kullanımının desteklenmesi yönünde deneyimler sunacak şekilde, e-portfolyolar etrafında öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesinin ve zenginleştirilmesinin amaçlanması çalışmanın öneriler kısmında yer almaktadır.

Giacoppo (2007) tarafından eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerinin eğitim programlarına sosyal medya yazılımlarının entegrasyon sürecini inceleyen bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, sosyal medya yazılım teknolojilerinin öğrenme araçları olarak yakın zamanda ortaya çıkacağı, öğrenme topluluklarının bilgi paylaşımı, işbirlikçi ve söylemsel faaliyetleri için yeni yetenekler getirmekte olduğu belirtilmektedir. Bir uygulama tasarım çerçevesi topluluğu tarafından yönlendirilen bu çalışma, bir öğretmen eğitim programı için bir yarıyıl boyunca öğrenci öğretim ve yöntemleri seminerine kayıtlı bir öğrenci topluluğuna bir topluluk blogunu entegre etmiştir. Çok yönlü bir araştırma çerçevesi kullanarak, bu çalışma aşağıdakileri incelemiştir:

(a) öğrenme topluluğunun topluluk blogunu benimsediği bilgi paylaşımı, işbirlikçi ve söylemsel faaliyetler;

(b) öğrenme topluluğu içinde ortaya çıkan çevrimiçi söylemi yönlendiren öğrenme topluluğu içindeki ve içindeki faktörler;

(c) Topluluk blogunun, toplumun faaliyetlerinin ve zaman içindeki söyleminin kanıtladığı gibi toplumun gelişimine nasıl katkıda bulunduğu.

Sonuçlar, genel olarak topluluk blogunun, toplumun mevcut öğrenme aktivitelerinin birkaçını ve daha önce topluluk için mevcut olmayan bazı öğrenme etkinliklerini mümkün kılarak, bu öğretmen adaylarının eğitim deneyimlerini artırdığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, topluluk içindeki bazı gruplar topluluk blogundan diğerlerinden daha fazla fayda sağlamışlardır. Bu da sosyal yazılımların öğrenim topluluklarına kabul edilmesinin ne yaygın bir ilişki ne de her yerde mevcut olduğunu düşündürmektedir. Son olarak, topluluk blogu tarafından öğrenci blogu ve iş yükü baskıları, öğretmenlerin topluluk blogu ile kolaylaştırıcı katılımı ve topluluk blogu etkinliklerinin sahip olduğu entegrasyon düzeyi de

dahil olmak üzere topluluk blogunun benimsenme düzeyini hafifletmek için çeşitli faktörler bulunmuştur. Toplamda, bu bulgular sosyal medya yazılım teknolojisinin bir öğrenme topluluğunun faaliyetlerinin çoğunu sağlama ve sonuçta bir öğrenme topluluğunun gelişimine katkıda bulunma potansiyeline sahip olduğunu gösterilmektedir. Bununla birlikte, bu potansiyel ile ilgili olarak, sosyal yazılımın bir öğrenme topluluğuna ne kadar iyi entegre edildiği, sosyalleşmenin ne kadar kolaylaştırıldığı, sosyal ağların topluluğun iletişimsel ve işbirlikçi ihtiyaçları ile nasıl bütünleştiği söylenmektedir.

Selwyn'in (2007) gerçekleştirdiği "Enformel Öğrenme için Alternatif Ortamlar Olarak Web 2.0 Uygulamaları" isimli çalışmasında Facebook ve Second Life'a odaklanan informal öğrenim için Web 2.0 uygulamalarını gözden geçirdiğini belirtmektedir. Yapılan bu çalışmada Facebook'un informal olduğu ve kampüste meydana gelen sınıf dışı etkileşimlere benzer bir rol oynadığı, Second Life'ın benzer özelliklere sahip olduğu ve bu araçların potansiyelinin öğrencilerin günlük yaşantılarına sınırlı miktarda nüfuz etmeye eğilimli olduğu bildirilmektedir. Çalışmada, uygunsuz davranış örnekleri ve bu tür sanal ortamlarda bilgi paylaşırken gösterilmesi gereken özenle ilgili yaşanan sorunlarla alakalı güvenlik konulu tereddütlerin yer aldığı tespitler de bulunmaktadır. Ayrıca, gençlerin, kültür formlarının rıza olmadan el konulduğu fikrine sahip olmaları halinde ortaya çıkan direniş veya kırgınlık olasılığı da gündeme getirilmektedir.

Kaplan ve Haenlein'un (2010) yaptıkları "Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media" (Dünya'nın Kullanıcıları, Birleşin! Sosyal Medyadaki Zorluklar ve Fırsatlar) adlı çalışmalarında sosyal medya araçlarının sunduğu imkânları ve bununla birlikte çoğalan sorunları da mercek altına almışlardır. Bu çalışmada, Sosyal Medya kavramının bugün birçok şirket yöneticisinin gündemini oluşturduğu söylenmektedir. Karar vericilerin ve danışmanların, firmaların Wikipedia, YouTube, Facebook, Second Life ve Twitter gibi uygulamaların karlı kullanımının nasıl sağlanabileceğini tespit etmeye çalıştıkları belirtilmiştir. Ancak tüm bu ilgiye rağmen, "Sosyal Medya" teriminin tam olarak ne anlama geldiğinin çok sınırlı bir şekilde anlaşıldığının görüldüğü vurgulanmaktadır. Yapılan bu çalışmada, konuya açıklık sağlamak amaçlanmaktadır. Çalışma sosyal medya kavramını tanımlayarak başlamaktadır. İlerleyen bölümlerde Web 2.0 ve kullanıcı tarafından oluşturulan içerikler gibi konu ile ilgili kavramların birbirlerinden nasıl farklılaştığı tartışılmaktadır. Bu tanıma dayanarak, daha sonra genelleştirilmiş terim altında yer alan uygulamaları karakteristik olarak daha spesifik kategorilere ayıran bir Sosyal Medya sınıflandırması sunulmaktadır.

Roblyer, McDaniel, Webb, Herman, ve Witty (2010) gerçekleştirdikleri araştırmada, Facebook gibi Sosyal Ağ Sitelerinin, öğrenciler tarafından yaygın olarak benimsenen iletişim teknolojilerinin en son örneklerinden biri olduğu söylenmektedir. Sosyal ağların öğrencilerin öğretim üyeleriyle eğitim öğretim faaliyetleri ile ilgili olarak iletişimini değerlendirmek adına mühim bir alan olduğu belirtilmektedir. Yapılan araştırmada, yükseköğretim fakültesi öğrencilerinin Facebook'u kişisel veya eğitim amaçlı kullanma olasılığını belirlemek için, orta ölçekli bir üniversitedeki yükseköğretim fakültesi öğretim görevlilerinin (n = 62) ve öğrencilerin (n = 120) katılımı ile Facebook ve e-posta teknolojilerinin kullanılması üzerine çalışılmıştır. Öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin yanıtlarının birbirleriyle karşılaştırması sonucunda öğrencilerin eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde Facebook'u kullanma konusundaki tutumları ile fakültede görev yapan öğretmenlerin tutumları arasında öğrencilerin lehine pozitif yönde bir fark görülmektedir. Elde edilen verilere göre öğrencilerin %62.5'i Facebook'un eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde uygulanabilirliği görüşünü savunurken, öğretmenlerin %75'ine göre Facebook kişinin özel alanıdır ve eğitim öğretim adına kullanılması uygun bulunmamaktadır. Bu araştırma sonucunda öğrencilerin Facebook ve benzeri sosyal medya uygulamalarını eğitim öğretim çalışmalarını desteklemek için kullanma olasılığının daha yüksek olduğu belirtilmektedir. Araştırmaya katılan öğretim üyelerinin ise e-posta gibi daha "geleneksel" teknolojileri kullanma konusunda daha yüksek oranlara sahip olduğu görülmektedir.

Forsell (2011) tarafından yapılan çalışmada tüm öğrenciler için öğrenme deneyimlerinin geliştirilmesinin, eğitimde teknoloji kullanımındaki nihai hedef olduğu belirtilmektedir. Teknolojinin daha iyi kullanılması ve okullarda teknolojik imkânların çoğalması ile birlikte öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerinde dijital araçları kullanma potansiyellerinin her zamankinden daha fazla olması gerektiği bildirilmektedir. Bununla birlikte, araştırmada modern eğitim teknolojilerin eğitimciler tarafından yeterince benimsenmediğini kanıtlamak amacıyla, öğrencilerin değişime uyum sağlamalarını desteklemek noktasında rol-model olması gereken öğretmenlerin yeni teknolojileri nasıl kullanacaklarını bilmeleri gösterilmektedir.

Teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPACK) teknolojilerin, öğrencilerin konu alanı içeriğini öğrenmelerini nasıl destekleyebileceğine dair özel bir bilgi olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma, başarılı öğretmenlerin TPACK güvenini, teknolojiyi öğrencilerle ve öğretim ve öğrenim bağlamlarıyla kullanmaları arasındaki ilişkiyi araştırmaktadır. Çalışma kapsamında çevrimiçi bir anket ile 307 Ulusal Kurul Sertifikalı öğretmene, bilgisayar kullanımlarının

sıklığı ve genişliği hakkında bilgi verilmiştir. Örnekleme alınan öğretmenlere kişisel yaşamlarında bilgisayar kullanımı, öğrenim için onlara sunulan okul - sınıf ve kişisel kaynaklar, öğrenme ağlarındaki insanlar ve öğrenmeyi öğretmek için yeni teknolojiler kullanmak konusunda bilgilendirilme yapılmıştır. Her ne kadar çalışmada yer alan örneklemin temsili sınırlı ve kendi kendine bildirilen ölçütler olarak görülse de bu örneklemin konu ile ilgili tutumları keşfetmek için yeni fırsatlar sağladığı söylenmektedir. Katılım gösteren öğretmenlerin, yeni teknolojilerin eğitim öğretim faaliyetleri için nasıl kullanılması gerektiğine yönelik sahip oldukları bilgilere olan güvenlerinin ve daha genel olarak modern teknolojilerin kullanılması hakkındaki özgüvenlerinin farklılık gösterdiği söylenmektedir. Ayrıca, TPACK güveninin sınıftaki bilgisayarların öğrenciler tarafından kullanılmasıyla ilgili olduğu ve TPACK güveni ile yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, konu alanları veya öğrenci popülasyonları arasında ilişki bulunmadığı belirtilmektedir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular, öğrencinin öğrenmesini desteklemek için yeni teknolojileri kullanmada öğretmen güvenini daha iyi anlayabileceğimiz ve daha sonra da arttıracığımız yollara işaret etmektedir. Araştırma sonucunda gelecekte yapılacak diğer araştırmalar için birkaç soru ortaya çıkmaktadır: Öğrenme kaynakları bilgiye güvenir mi, yoksa güven, var olan kaynaklar hakkında farkındalık yaratır mı? Teknolojik pedagojik içerik bilgisinin karmaşıklığını güvenilir bir şekilde yakalayan anket tedbirlerini nasıl geliştirebiliriz? Çalışma sonucunda teknolojik pedagojik alan bilgisinin; öğretmenlerin, güçlü öğrenmeyi desteklemek için yeni teknolojileri etkin bir şekilde kullanmayı öğrenmelerine yardımcı olmak adına çaba gösteren bir başlık olduğu için önemli bir araştırma alanı olduğu vurgulanmaktadır.

Pazarlama konusunda dijital alanda en çok söz sahibi olan ajansların başında gelen “We Are Social ve Hootsuite”ün (2017) hazırladığı “Digital in 2017 Global Overview” raporunun belirttiğine göre 7. 426 milyarlık nüfusun 3. 773 milyarı Internet’e sahipken, bu rakam içersinden 2. 789 milyar kişinin etkileşimli medya takipçisi olduğu görülmektedir. Internet’in yayılma sürati % 60 iken, sosyal medyanın yayılma sürati % 37’dir. Adı geçen bu rapora göre, sosyal medya kullanımının bir önceki yıla kıyasla % 21 arttığı görülmektedir. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde Internet aboneliğinin ve sosyal medya ağlarının fazlaşmasıyla beraber, Eğitimcilerin sosyal ağlarda sahip oldukları hesaplarda çoğalma görülmeye başlanmıştır. Instagram, Youtube, Twitter, Facebook, Snapchat, LinkedIn, Tumblr ve diğer birçok uygulamayı bünyesinde barındıran sosyal medya ağları sayesinde bulunulan yerden uzakta hayatına devam eden başka bireylerle dahi zahmetsizce merhaba deme şansının

elimizde olduğu söylenmektedir. Sosyal medya platformları arasında Facebook birinci sırada yer alırken, Messenger ve Whatsapp uygulamaları ikinci ve üçüncü sıralarda yerini alıyor. Youtube ise 4. sırada yer almaktadır. Ülkemizde ise geçtiğimiz yılda en çok tercih edilen sosyal medya uygulaması Youtube olmuştur.

Konu ile ilgili olarak yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiği zaman halen görev yapmakta olan öğretmenlere yaratıcılık, yenilikçilik ve buluşlarla alakalı pedagojik ve teknolojik bilgiler içeren hizmetiçi eğitimlerin oluşturulmasının öneminin vurgulandığı görülmektedir. Bu eğitimler sırasında öğretmenlerin kişisel yaratıcılıklarını geliştirmelerine imkan sağlamak amacıyla güvenli, şeffaf ve eğlenceli bir eğitim öğretim sürecinde farklı teknolojilerin kullanılması önerilmektedir.

Öğretmenlerin yaratıcılık becerisini desteklemek ve zenginleştirmek adına gösterilmesi sahip olmaları gereken tutum ve davranışları kazanmaları için öğretmenlere bu konuda uzmanlaşmış kişiler tarafından gerekli eğitimlerin verilmesi öngörülmektedir. Yapılacak hizmetiçi eğitimler sırasında; beyin fırtınası, fikir üretme, hızlı prototip oluşturma, bilgisayar destekli tasarım, bilgisayar destekli üretim ve kodlama konularını kapsayan eğitim programlarından yararlanılarak yenileşim sürecinin kuvvetlendirilmesinin gerekliliği savunulmaktadır. Tüm bunlara ek olarak, değişken aralıklarla ister yüz yüze, istenilirse uzaktan eğitim yöntemi kullanılarak öğretmenlerin teknopedagojik alan yeterliğinin değerlendirilmesinin, kazanılan davranışların devamlılığı açısından önemli olduğu belirtilmektedir.

Gerçekleştirilecek bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkacak veriler analiz edildiğinde, yaşamın her alanına entegre olan yenileşim sürecinin, eğitim teknolojileri ve gelişen sosyal ağlar ile birlikte eğitim öğretim ortamlarını nasıl etkilediği hakkında bulgular elde edilmesine imkân sağlayacağı savunulmaktadır.

Bölüm III

Yöntem

Üçüncü kısım araştırmanın modeli, çalışmanın evren ve örneklem grubu, elde edilen verilerin toplanması ve çözümlenmesi hakkında bilgi vermek amacıyla oluşturulmuştur. Bu kısımda araştırmanın önceki bölümlerinde detaylı bir şekilde belirtilen problem durumunu ve araştırmanın amacını çözümlmek adına gerçekleştirilen çalışmaların oluşturulma yöntemi ile ilgili ayrıntılar verilmiş bulunmaktadır. Ayrıca araştırma esnasında verilerin hangi yöntemler kullanılarak analiz edildiğinden de bahsedilmiştir.

Araştırma Modeli

Alanyazın incelendiğinde yapılan araştırmaların farklı ölçütler temel alınarak sınıflandırıldığı görülmektedir. Temel aldıkları felsefeye göre araştırmalar nicel, nitel ve karma yöntem araştırma desenleri kullanılarak gerçekleştirilmektedir (Karasar, 2008). Yapılan bu çalışma, felsefesi itibarıyla nicel araştırmalar kapsamında yer almaktadır.

İncelenmek istenen duruma veya olguyla alakalı kişilerin düşüncelerinin veya beklenti, kabiliyet, tutum becerilerinin tespit edildiği; ekseriyetle farklı çalışmalara nazaran daha geniş örneklemeler üzerinden tamamlanan çalışmalara tarama araştırması denilmektedir. (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008). Gerçekleştirilen bu çalışma, şu an yaşanmakta olan durumun yaşandığı biçimiyle betimlenmesini amaçladığı için tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri çeşitli açılardan sınıflandırılmaktadır. Bu çalışma genel tarama modeli ile düzenlenmiştir. Adı geçen model, kalabalık miktarda elemandan oluşturulan bir evren hakkında genelleme sonucunda elde edilen bir kanıya ulaşmak niyetiyle evrenin tamamıyla veya seçilecek örneklemeyle gerçekleştirilecek tarama faaliyetleridir. Genel tarama modelleriyle, tekil veya ilişkisel taramalar yapıldığı gibi hem tekil hem ilişkisel taramalar da yapılmaktadır. Değişkenlerin çeşit veya ölçü olarak belirlenmesi niyetiyle gerçekleştirilen çalışma tekniklerine tekil tarama modelleri ismi verilmektedir. İlişkisel taramalarda belirlenen değişkenlerin diğer değişkenlerden etkilenip etkilenmediklerinin, bir etkileşim varsa bunun neden olduğunun tespit edilmesine çalışıldığı araştırmalara korelasyon türü ilişki arama denilmektedir (Karasar, 2008).

Bu araştırmada, retmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ya da sosyal medya alışkanlıkları taranırken tekil tarama yapılmıştır. Bu zamansal tarama, kesit alma yaklaşımı ile sağlanmıştır. retmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasında herhangi bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla da korelasyon türü ilişki arama gerçekleştirilmiştir.

Evren ve rneklem

Yapılan çalışmaya evren olarak 2016-2017 eğitim üretim yılında Çanakkale ilinde görev yapan 5539 retmen belirlenmiştir.

anakkale ilinin sosyo-kültürel, coğrafi ve ekonomik tüm farklılıklarının temsil edilebilmesi için bu araştırmanın örneklemini Bayramiç, Biga, an, Ezine, Lâpseki ve Merkez ilçelerindeki devlet ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarında, eğitim üretim yılı olarak 2016-2017 döneminde görevi başında olan üretmenler arasından seçkisiz atama yoluyla belirlenmiş 241 retmen tarafından oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması

Çalışmada verilerin toplanması için retmenlerin Bilişim Teknolojisi Kullanım Düzeylerini Belirleme leği (Bayraktar, 2015) ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları leği (Yüksekkaya, 2015) kullanılmıştır. Araştırmaya katılan retmenlerin hem sosyal medya kullanım amaçlarını hem de eğitim teknolojileri kullanabilme yeterliklerini belirlemek amacıyla bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan bu formun 75 kişilik bir retmen grubuna uygulanmasının ardından yapılan veri analizlerine göre iç tutarlılık kat sayısı (Cronbach α) “0.934” olarak llmştir.

Araştırmada; retmenlerin, sosyal medya kullanım amaçlarına ve eğitim teknolojileri kullanabilme yeterliklerine yönelik cümlelerin yer aldığı beşli likert leğinin yanı sıra retmenlerin Internet’i ve sosyal medya uygulamalarını hangi amaçla, ne sıklıkla ve ne zamandan beri kullandıklarını belirlemeyi amaçlayan sorular da bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

İstatistiksel olarak verilerin analizini yapmak adına SPSS (Statistic Program For Social Scientis) paket programı kullanılmıştır. Analizler gerçekleştirilmeden önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediği kontrol edilmiştir. Yapılan normallik testi sonucunda hem öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları hem de öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları ile ilgili elde edilen verilerin analizlerinin sonuçlarının normal dağılım gösterdiğini belirtmektedir. Daha sonra istatistiksel işlem olarak frekans, yüzde, t-testi, anova, korelasyon gibi teknikler kullanılmıştır.

Öğretmenlerin, sosyal medya kullanım amaçlarının ve eğitim teknolojileri kullanabilme yeterliklerinin cinsiyetleriyle, görev yaptıkları okul türüne, teknoloji ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim programına katılıp katılmadıklarıyla ve sahip oldukları modern teknolojik aletlerle ilgisini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi uygulanmıştır. Öğretmenlerin, sosyal medya kullanım amaçlarının ve eğitim teknolojilerini kullanabilme yeterliklerinin branşa, meslekte görev yapılan süreye veya mezuniyet seviyelerine göre farklılık gösterip göstermediğini analiz edebilmek için Tek Yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanılmıştır.

Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasında herhangi bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla da korelasyon türü ilişki arama gerçekleştirilmiştir. Korelasyon türü ilişki aranan araştırmalarda, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği, birlikte bir değişme varsa bunun nasıl olduğu öğrenilmeye çalışılır. Fakat bulunan ilişkiler gerçek bir neden-sonuç ilişkisi olarak yorumlanamaz. Sadece konu ile alakalı olarak fikir sahibi olmayı sağlayabilecek olan belirtiler göz önüne çıkartılır (Karasar, 2008).

Bölüm IV

Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırmada uygulanan ölçeğin sonucunda elde edilen verilerin analizinin yapılmasıyla oluşan bulgular şöyledir:

Öğretmenlerin Demografik Yapılarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katkı sağlayan öğretmenlerin cinsiyetlerine, branşlarına, görev yaptıkları okul türüne, mesleki kıdem yıllarına, mezuniyet seviyelerine, hizmetiçi eğitim durumlarına ilişkin bulgular incelenmiştir.

Tablo 3: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	119	49.4
Erkek	122	50.6
Toplam	241	100

Anketi toplam 241 öğretmen yanıtlamıştır. Yanıtlayanlar %49.4 oranla (119 katılımcı) kadın; %50.6 oranla (122 katılımcı) erkektir.

Tablo 4: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımları

Branş	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sınıf Öğretmeni	40	16.6
Türkçe Öğretmeni	21	8.7
Matematik Öğretmeni	18	7.5
Rehber Öğretmen	15	6.2
Müzik Öğretmeni	14	5.8
Sosyal Bilgiler Öğretmeni	12	5.0
Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım Öğretmeni	7	2.9
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni	24	10.0
Fen Teknoloji Öğretmeni	19	7.9
Beden Eğitimi Öğretmeni	16	6.6
Yabancı Dil Öğretmeni	20	8.3
Okul Öncesi Öğretmeni	22	9.1
Görsel Sanatlar Öğretmeni	13	5.4
Toplam	241	100

Öğretmenlerin branş dağılımları incelendiğinde, Sınıf Öğretmeni 40 kişi (%16.6), Türkçe Öğretmeni 21 kişi (%8.7), Matematik Öğretmeni 18 kişi (%7.5), Rehber Öğretmen 15 kişi (%6.2), Müzik Öğretmeni 14 kişi (%5.8), Sosyal Bilgiler Öğretmeni 12 kişi (%5.0), Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım Öğretmeni 7 kişi (%2.9), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni 24 kişi (%10), Fen Teknolojileri Öğretmeni 19 kişi (% 7.9), Beden Eğitimi Öğretmeni 16 kişi (%6.6), Yabancı Dil Öğretmeni 20 kişi (%8.3), Okul Öncesi Öğretmeni 22 kişi (%9.1), Görsel Sanatlar Öğretmeni 13 kişi (%5.4) olarak belirlenmiştir. Örneklem alınan öğretmenlerin branşlarına göre dağılımları incelendiği zaman Sınıf Öğretmenlerinin 40 kişi (%16.6) ile en fazla kişi sayısına sahip olan grup olduğu görülmektedir. Onları 24 kişi (%10.0) ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği, 22 kişi (%9.1) ile Okul Öncesi Öğretmenliği ve 21 kişi (%8.7) ile Türkçe Öğretmenliği izlemektedir.

Tablo 5: Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul Türü	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	104	43.2
Ortaokul	137	56.8
Toplam	241	100.0

Okul türlerine göre dağılımlar incelendiğinde ilkokulda görev yapan 104 öğretmen (%43.2), ortaokulda görev yapan sayısı ise 137 öğretmen (%56.8) olarak belirlenmiştir. Örnekleme alınan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımları göz önünde bulundurulduğu zaman araştırmada ortaokul öğretmenlerinin, ilkokul öğretmenlerine göre daha fazla kişi sayısına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Örnekleme Alınan Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarına Göre Dağılımları

Mesleki Kıdem Yılları	Frekans (f)	Yüzde (%)
1-5 yıl	29	12.0
6-10	51	21.2
11-15	62	25.7
16-20	55	22.8
21 üzeri	44	18.3
Toplam	241	100

Katılımcıların, öğretmenlik mesleğinde görev yaptıkları süreler açıklanmaya çalışıldığında, 5 yıl ve daha az çalışmış öğretmenlerin 29 kişi (%12), 6-10 yıl arası öğretmenlik mesleğinde görev yapanların 51 kişi (%21.2), 11-15 yıl arası süre zarfında öğretmenlik mesleğinde bulunanların 62 kişi (%25.7), 16-20 yıldır öğretmenlik mesleğini sürdürmekte olanların 55 kişi (%22.8), 21 yıl ve daha fazla zamandır öğretmenlik mesleğini sürdürmekte olanların 44 kişi (%18.3) olduğu görülmektedir. Örnekleme alınan öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarına göre dağılımları göz önünde bulundurulduğu zaman araştırmada 11-15 yıl arası öğretmenlik mesleğini sürdürmekte olanların en fazla katılımcı sayısına sahip olunan grup olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerine Göre Dağılımları

Eğitim Seviyeleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Enstitü ve Ön Lisans	24	10
Lisans	195	80.9
Yüksek Lisans	22	9.1
Toplam	241	100.0

Anketi yanıtlayan öğretmenlerin mezuniyet seviyelerine bakıldığında, Eğitim Enstitüsü veya Ön Lisans mezunu olan 24 kişi (%10), Lisans Mezunu olan 195 kişi (%80.9) ve Yüksek Lisans mezunu olan 22 kişi (%9.1) bulunduğu görülmektedir. Örneklem alınan öğretmenlerin eğitim seviyelerine göre dağılımları incelendiğinde Lisans mezunlarının 195 kişi ve %80.9'luk bir oran ile çalışmada yer alan fazla kişiye sahip grup olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Eğitim Teknolojilerinin Kullanımı ile İlgili Hizmetiçi Eğitim Alıp Almadığına Göre Dağılımları

Hizmetiçi Eğitim Durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	135	56
Hayır	106	44
Toplam	241	100

Örneklem alınan öğretmenlerin eğitim teknolojilerinin kullanımı ile ilgili hizmetiçi eğitim alıp almadıklarına göre olan dağılımları incelendiği zaman öğretmenlerin %56' sının bu konu ile ilgili bir hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığı; %44 oranla katılımcı grubun henüz eğitim teknolojilerinin kullanımıyla alakalı hizmetiçi eğitim faaliyetinde bulunmadığı görülmektedir.

Öğretmenlerin Sahip Oldukları Teknolojik Araç Gereçlere Ait Bulgular

Tablo 9: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Okullarında Sahip Oldukları Eğitim Teknolojilerinin Dağılımı

	Bilgisayar		Projeksiyon		Yazıcı		Tarayıcı	
	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	210	87.1	165	68.5	211	87.6	168	69.7
Hayır	31	12.9	76	31.5	30	12.4	73	30.3
Toplam	241	100	241	100	241	100	241	100

Örneklem alınan öğretmenlerin okullarında sahip oldukları eğitim teknolojileri ile ilgili dağılımları incelendiği zaman yazıcıya sahip olma %87.6 ile en yüksek orandır. Onu %87.1 ile bilgisayar, %69.7 ile tarayıcı ve %68.5 ile projeksiyon takip etmektedir.

Tablo 10: Örneklem Alınan Öğretmenlerin Kişisel Olarak Sahip Oldukları Teknolojilerinin Dağılımı

	Masaüstü Bilgisayar		Dizüstü Bilgisayar		Tablet Bilgisayar		Akıllı Telefon	
	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	95	39.4	188	78.0	111	46.1	205	85.1
Hayır	146	60.6	53	22.0	130	53.9	36	14.9
Toplam	241	100	241	100	241	100	241	100

Örneklem alınan öğretmenlerin kişisel olarak sahip oldukları teknolojilerinin dağılımı incelendiğinde; %85.1'lik en yüksek oran ile akıllı telefon ilk sırada yer alırken onu %78 oran ile dizüstü bilgisayar daha sonra %46.1 oran ile tablet bilgisayar ve 39.4 oran ile masaüstü bilgisayar yer almaktadır. Kişisel olarak sahip olunan teknolojiler arasındaki dağılım bu şekilde göz önüne serilmektedir.

Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Amaçlarına Ait Bulgular

Tablo 11: Öğretmenlerin Sosyal Medya Hesabına Sahip Olup Olmamları İle İlgili Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Sosyal Medya Hesabı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Var	236	97.9
Yok	5	2.1
Toplam	241	100

Örnekleme alınan öğretmenlerin sosyal medya hesabına sahip olup olmaları ile ilgili sorulan “Sosyal medya hesabınız var mı?” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde araştırma katılan öğretmenlerin %97.9’unun “Var” cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo 12: Öğretmenlerin İnternet’i Hangi Amaç İçin Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Amaçlar	Yanıtlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sosyal medya platformlarında bulunmak için	Evet	196	81.3
	Hayır	45	18.7
e-posta işlemleri gerçekleştirmek için	Evet	186	77.2
	Hayır	55	22.8
Gazete okumak için	Evet	166	68.9
	Hayır	75	31.1
TV programı ya da dizi izlemek için	Evet	98	40.7
	Hayır	143	59.3
Müzik dinlemek için	Evet	128	53.1
	Hayır	113	46.9
Alışveriş yapmak için	Evet	183	75.9
	Hayır	58	24.1
Araştırma yapmak için	Evet	175	72.6
	Hayır	66	27.4
Oyun oynamak için	Evet	106	44.0
	Hayır	135	56.0
Film, müzik, program indirmek için	Evet	109	45.2
	Hayır	132	54.8
Banka işlemleri için	Evet	173	71.8
	Hayır	68	28.2
Diğer işlemler için	Evet	59	24.5
	Hayır	182	75.5

Öğretmenlerin İnternet’i hangi amaç için kullandıklarını belirten bulgular incelendiğinde “Sosyal medya platformlarında bulunmak için” seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin yüzdesi %81.3’tür. Bu oran öğretmenlerin İnternet’i kullanım amaçlarını içeren bulgular arasındaki en yüksek orandır. Bu cevabı takiben “e-posta işlemleri gerçekleştirmek için” %77.2 oranla, “Alışveriş yapmak için” %75.9 oranla, “Araştırma yapmak için” %72.6 oranla, “Banka işlemleri için” %71.8 oranla, “Gazete okumak için” %68.9 oranla, “Müzik dinlemek için” %53.1 oranla, “Film, müzik, program indirmek için” %45.2 oranla, “Oyun oynamak için” %44.0 oranla, “TV programı ya da dizi izlemek için” %40.7 oranla ve “Diğer işlemler için” %24.5 oranla işaretlenen seçeneklerdir.

Tablo 13: Öğretmenlerin Bir Günde İnternet'e Ayırdıkları Zamanı Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Zaman	Frekans (f)	Yüzde (%)
1saatten az	43	17.8
1-3saat	129	53.5
4-6saat	36	14.9
6-8saat	33	13.7
Toplam	241	100

Öğretmenlerin bir günde İnternet'e ayırdıkları ortalama zamanı belirten bulgular incelendiğinde 129 öğretmenin %53.5 oranla İnternet'e günde 1-3 saat, 43 öğretmenin %17.8 oranla İnternet'e günde 1 saatten az, 36 öğretmenin %14.9 oranla İnternet'e günde 4-6 saat, 33 öğretmenin %13.7 oranla İnternet'e günde 6-8 saat zaman ayırdıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Tablo 14: Öğretmenlerin İnternet'e Geçirdikleri Zamanın Ne Kadarını Sosyal Medyaya Ayırdıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Zaman	Frekans (f)	Yüzde (%)
1saatten az	104	43.2
1-3 saat	93	38.6
4-6 saat	40	16.6
6-8 saat	4	1.7
Toplam	241	100

Öğretmenlerin İnternet'e geçirdikleri zamanın ne kadarını sosyal medyaya ayırdıklarını belirten bulgular incelendiğinde 104 öğretmenin %43.2 oranla sosyal medyaya günde 1 saatten az, 93 öğretmenin %38.6 oranla sosyal medyaya günde 1-3 saat, 40 öğretmenin %16.6 oranla sosyal medyaya günde 4-6 saat, 4 öğretmenin %1.7 oranla sosyal medyaya günde 6-8 saat zaman ayırdıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Tablo 15: Öğretmenlerin Hangi Sıklıkla Sosyal Medya Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Kullanım Sıklıkları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Gün Bir Kereden Fazla	171	71
Her Gün Bir Kere	57	23.7
Haftada Bir Kereden Fazla	5	2.1
Haftada Bir Kere	4	1.7
Ayda Bir Kaç Kere	4	1.7
Toplam	241	100

Öğretmenlerin Hangi Sıklıkla Sosyal Medya Kullandıklarını Belirten bulgular incelendiğinde 171 öğretmenin %71 oranla sosyal medyayı “Her Gün Bir Kereden Fazla”, 57 öğretmenin %23.7 oranla sosyal medyayı “Her Gün Bir Kere”, 5 öğretmenin %2.1 oranla sosyal medyayı “Haftada Bir Kereden Fazla”, 4 öğretmenin %1.7 oranla sosyal medyayı “Haftada Bir Kere”, 4 öğretmenin %1.7 oranla sosyal medyayı “Ayda Bir Kaç Kere” kullandıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Tablo 16: Öğretmenlerin Ne Kadar Süredir Sosyal Medya Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Kullanma Süreleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
1yıldan az	40	16.6
1-2 yıl	9	3.7
3-4 yıl	47	19.5
4yıldan fazla	145	60.2
Toplam	241	100

Öğretmenlerin ne kadar süredir sosyal medya kullandıklarını belirten bulgular incelendiğinde 145 (%60.2) öğretmenin “4yıldan fazla” süredir, 47 (%19.5) öğretmenin “3-4 yıl”, 40 (%16.6) öğretmenin “1yıldan az” süredir, 9 (%3.7) öğretmenin 1-2 yıl cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 17: Öğretmenlerin En Çok Hangi Aracı Kullanarak Sosyal Medya Uygulamalarına Girdiklerini Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Araçlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgisayar	26	10.8
Cep Telefonu	166	68.9
Tablet	12	5.0
Smart Tv	37	15.4
Toplam	241	100

Öğretmenlerin en çok hangi aracı kullanarak sosyal medya uygulamalarına girdiklerini belirten bulgular incelendiğinde 166 (%68.9) öğretmenin “Cep Telefonu”, 37 (15.4) öğretmenin “Smart TV”, 26 (%10.8) öğretmenin “Bilgisayar” 12 (%5) öğretmenin “Tablet” cevabını verdikleri görülmüştür.

Tablo 18: Öğretmenlerin En Çok Hangi Sosyal Medya Uygulamasını Kullandıklarını Belirten Bulguların Frekans ve Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Uygulamalar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Facebook	113	46.9
Twitter	45	18.7
Youtube	16	6.6
Forsquare	5	2.1
Linkedin	4	1.7
Whatsapp	44	18.3
Instagram	6	2.5
Swarm	4	1.7
Tripadvisor	4	1.7
Toplam	241	100

Öğretmenlerin en çok hangi sosyal medya uygulamasını kullandıklarını belirten bulgular incelendiğinde 113 (%46.9) öğretmenin Facebook, 45 (%18.7) öğretmenin Twitter, 44 (%18.3) öğretmenin Whatsapp, 16 (%6.6) öğretmenin Youtube, 6 (%2.5) öğretmenin Instagram, 4 (%1.7) öğretmenin Linkedin, 4(%1.7) öğretmenin Swarm, 4 (%1.7) öğretmenin Tripadvisor cevaplarını vermiş olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıklarına Ait Bulguların Dağılımı

Maddeler	Her Zaman		Çoğu Zaman		Ara Sıra		Çok Az		Hiçbir Zaman		\bar{X}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
09-Sosyal medyayı sohbet etmek için kullanırım.	42	17.4	78	32.4	14	5.8	56	23.2	51	21.2	3.02
10-Sosyal medyayı kişilerle tanışmak için kullanırım.	31	12.9	69	28.6	25	10.4	54	22.4	62	25.7	2.80
11-Sosyal medyayı diğer insanlar tarafından tanınmak için kullanırım.	26	10.8	56	23.2	18	7.5	58	24.1	83	34.4	2.52
12-Sosyal medyayı haberleri paylaşmak için kullanırım.	26	10.8	95	39.4	27	11.2	65	27.0	28	11.6	3.11
13-Sosyal medyayı fotoğraf ve video paylaşmak için kullanırım.	36	14.9	100	41.5	32	13.3	56	23.2	17	7.1	3.34
14-Sosyal medya ağlarında oyun oynarım.	21	8.7	34	14.1	32	13.3	93	38.6	61	25.3	3.34
15-Sosyal medya insanların profil sayfalarına göz atarım.	11	4.6	73	30.3	41	17	72	29.9	44	18.3	2.73
16-Sosyal medyada bildirim/durum yazarım.	20	8.3	73	30.3	25	10.4	77	32	46	19.1	2.77
17-Başkaların sosyal medya paylaşımlarına yorum yazarım / paylaşımlarını beğenirim.	41	17	86	35.7	42	17.4	49	20.3	23	9.5	3.30
18-İlgimi çeken grupları sosyal medyada takip ederim.	58	24.1	100	41.5	22	9.1	55	22.8	6	2.5	3.62
19-Sosyal medya sitelerinde müzik dinler/paylaşıyorum.	42	17.4	72	29.9	23	9.5	70	29.0	34	14.1	3.07
20-Ünlü kişilerin sayfalarını takip ederim.	26	10.8	65	27.0	32	13.3	53	22.0	65	27.0	2.73
21-Sosyal medyayı eğitim amaçlı iletişim kurmak için kullanırım.	47	19.5	83	34.4	33	13.7	47	19.5	31	12.9	3.28
22-Sosyal medyayı bilgi/haber araştırmak için kullanırım.	64	26.6	95	39.4	14	5.8	33	13.7	35	14.5	3.50
23-Sosyal medyayı mevcut arkadaşlarımla iletişimi devam ettirmek için kullanırım.	86	35.7	107	44.4	9	3.7	29	12	10	4,1	3.95
24-Sosyal medyayı marka/ürünler hakkında bilgi almak/vermek (teknik destek, şikâyet, problem bildirme) için kullanırım.	52	21.6	93	38.6	22	9.1	52	21.6	22	9.1	3.42
25-Sosyal medyayı alışveriş amacıyla kullanırım.	49	20.3	86	35.7	11	4.6	65	27	30	12.4	3.24

Öğretmenlerin sosyal medya kullanım alışkanlıklarına ait bulguları gösteren tablo incelendiği zaman “Sosyal medyayı mevcut arkadaşlarımla iletişimi devam ettirmek için kullanırım.” cümlesi için elde edilen verilerin ortalaması ($\bar{X}=3.95$) araştırmanın bu bölümündeki veriler için elde edilen en yüksek değere sahiptir. Bu maddeyi sırasıyla “İlgimi çeken grupları sosyal medyada takip ederim.” ($\bar{X} = 3.62$), “Sosyal medyayı bilgi/haber araştırmak için kullanırım.” ($\bar{X} = 3.50$), “Sosyal medyayı marka/ürünler hakkında bilgi almak/vermek (teknik destek, şikâyet, problem bildirme) için kullanırım.” ($\bar{X} = 3.42$), “Sosyal medyayı fotoğraf ve video paylaşmak için kullanırım.” ve “Sosyal medya ağlarında oyun oynarım.” ($\bar{X} = 3.34$) cümleleri takip etmektedir.

“Sosyal medyayı diğer insanlar tarafından tanınmak için kullanırım.” cümlesi ile ilgili olarak toplanan verilerin ortalaması ise öğretmenlerin sosyal medya kullanım alışkanlıklarına ait bulguları ölçmeyi amaçlayan bu ölçekte en düşük ortalamaya ($\bar{X} = 2.52$) sahiptir. Bu maddeyi sırasıyla “Ünlü kişilerin sayfalarını takip ederim.” ($\bar{X} = 2.73$), “Sosyal medya insanların profil sayfalarına göz atarım.” ($\bar{X} = 2.73$), “Sosyal medyada bildirim/durum yazarım.” ($\bar{X} = 2.77$) cümleleri takip etmektedir.

Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarıyla İlgili t-testi Sonuçları

Tablo 20: Cinsiyetin, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamalarına Etkisi

Cinsiyet	N	\bar{X}	s	t	p
Kadın	119	3.45	0.77	-0.076	0.94
Erken	122	3.46	0.93		

Cinsiyetin, öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetleri esnasında teknoloji kullanımı hakkındaki tutumlarının ortalamalarında fark oluşturup oluşturmadığını ortaya çıkarmak adına verilere t-testi uygulanmıştır.

Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamaları, öğretmenlerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir ($p=0.94 > 0.05$).

Tablo 21: Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Düzeyinin, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamalarına Etkisi

Görev Yapılan Okul Düzeyi	N	\bar{X}	s	t	P
İlkokul	104	3.58	0.78	2.02	0.04
Ortaokul	137	3.36	0.90		

Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamalarının görev yaptıkları okul düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla verilere t-testi uygulanmıştır.

Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamaları görev yaptıkları okul düzeyine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0.04 < 0.05$). Tablo 4. 19 incelendiğinde de görüleceği üzere bu farklılık ilkökul öğretmenlerinin lehinedir ($\bar{X}^i = 3.58 > \bar{X}^o = 3.36$).

Tablo 22: Öğretmenlerin Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Alıp Almamasının, Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamalarına Etkisi

Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Durumu	N	\bar{X}	s	t	p
Evet	135	3.40	0.89	-1.17	0.24
Hayır	106	3.53	0.81		

Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamalarının öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitimlere katılıp katılmama durumlarına göre farklılık meydana getirip getirmediğinin ortaya çıkarılması hedefiyle verilere t-testi uygulanmıştır.

Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamaları, öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almamaları durumlarıyla ilişkili olarak anlamlı bir fark oluşturmamaktadır ($p=0.240 > 0.05$).

Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarıyla İlgili t-testi Sonuçları

Tablo 23: Cinsiyetin, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi

Cinsiyet	N	\bar{X}	s	t	p
Kadın	119	3.16	0.66	1.15	0.240
Erken	122	3.16	0.78		

Cinsiyetin, öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamalarına herhangi bir etki sağlayıp sağlamadığının anlaşılması amacıyla toplanan veriler t-testine tabi tutulmuştur.

Uygulanan t-testi sonucunda cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamaları anlamlı farklılık ortaya çıkarmamaktadır ($p=0.24 > 0.05$).

Tablo 24: Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Düzeyinin, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi

Görev Yapılan Okul Düzeyi	N	\bar{X}	s	t	p
İlkokul	104	3.15	0.68	0.94	0.34
Ortaokul	137	3.06	0.76		

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul düzeyinin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamalarında farklılık oluşturup oluşturmadığının tespit edilebilmesi için t-testi düzenlemiştir. Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamaları ile öğretmenlerin görev yaptıkları okul düzeyi arasında farklılık oluşmamaktadır ($p=0.34 > 0.05$).

Tablo 25: Öğretmenlerin Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Alıp Almamasının, Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamalarına Etkisi

Teknoloji Konulu Hizmetiçi Eğitim Durumu	N	\bar{X}	s	t	p
Evet	135	3.10	0.73	-0.16	0.86
Hayır	106	3.11	0.72		

Öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamalarında öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almamasının farklılık meydana getirip getirmediğinin ortaya çıkarılması hedefiyle verilere t-testi uygulanmıştır.

Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamaları ile öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almaması arasında farklılık oluşmamaktadır ($p=0.86 > 0.05$).

Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarıyla İlgili Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Tablo 26: Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerinin Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	6.172	2	3.086	4.284	0.015
Gruplar İçi	171.425	238	0.720		
Toplam	177.597	240			

Öğretmenlerin eğitim seviyelerinin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p=0,015<0,05$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirginleştirmek amacıyla oluşturulan Tukey testinin analizi göstermektedir ki; Lisans mezunu olan öğretmenlerin diğer kademelerden mezun öğretmenlere göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 27: Öğretmenlerin Branşlarının Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	16.395	12	1.366	1.932	0.032
Gruplar İçi	161.202	228	0.707		
Toplam	177.597	240			

Öğretmenlerin branşlarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p=0.032<0.05$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirgin kılmak amacıyla oluşturulan Games-Howell testinin analizi göstermektedir ki; Fen ve Teknoloji öğretmenlerin Türkçe öğretmenlerine göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 28: Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarının Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	4.203	4	1.051	1.430	0.225
Gruplar İçi	173.394	236	0.735		
Toplam	177.597	240			

Öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel manada anlam ifade eden farklılığa rastlanmamıştır ($p=0.225>0.05$).

Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarıyla İlgili Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Tablo 29: Öğretmenlerin Eğitim Seviyelerinin Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	2.35	2	1.178	2.241	0.109
Gruplar İçi	125.10	238	0.526		
Toplam	127.46	240			

Öğretmenlerin eğitim seviyelerinin öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel manada anlam ifade eden farklılığa rastlanmamıştır ($p=0.109>0.05$).

Tablo 30: Öğretmenlerin Branşlarının Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	14.143	12	1.179	2.371	0.007
Gruplar İçi	113.317	228	0.497		
Toplam	127.460	240			

Öğretmenlerin branşlarının öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel manada anlam ifade eden farklılığa rastlanmıştır ($p=0.007<0.05$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu saptamak amacıyla oluşturulan Games-Howell testinin analizi göstermektedir ki; Beden Eğitimi öğretmenleri ile Sınıf, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım öğretmenleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Aynı zamanda Yabancı Dil öğretmenleri ile Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım öğretmenleri arasında da anlamlı bir fark olduğu görülmektedir.

Tablo 31: Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yıllarının Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalamasına Etkisini Gösteren Tek Faktörlü Varyans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplar Arası	8.007	4	2.002	3.955	0.004
Gruplar İçi	119.453	236	0.506		
Toplam	127.460	240			

Öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarının öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren tek faktörlü varyans analizi sonuçları tablosu incelendiğinde istatistiksel manada anlam ifade eden farklılığa rastlanmıştır ($p=0.004<0.050$). Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla düzenlemiş bulunan Tukey testinin analizleri göstermektedir ki; 1-5 yıl arasında mesleki kıdem yılına sahip öğretmenler ile 6-10, 11-15 ve 16-20 yıl arasında mesleki kıdem yılına sahip öğretmenler arasında da anlamlı bir fark olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasında İlişki

Yapılan bu çalışmada, korelasyon analizine başvurmadan evvel verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan normallik testi sonucunda öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına ait çarpıklık katsayısı 0.544 basıklık katsayısı 0.055, öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına ait çarpıklık katsayısı 0.029 basıklık katsayısı -0.845 olarak bulunmuştur. Bu değerler hem öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları hem de öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları ile ilgili elde edilen verilerin analiz sonuçlarının normal dağılım gösterdiğini belirtmektedir.

Tablo 32: Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları Arasında İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi

		Öğretmenlerin Sosyal Medya Alışkanlıklarının Ortalaması
Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının Ortalaması	r	0.522
	p	0.000
	N	241

Tablo 32 incelendiğinde, öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalaması ile öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalaması arasındaki ilişkide orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bağlantı bulunduğu belirlenmektedir ($r=0.522$; $p<0.01$). Bu verilere göre, öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları arttıkça eğitimde teknoloji kullanım durumlarının da artış gösterdiği belirlenmektedir. Belirlenim katsayısı ($r^2=0.27$) hesaba katıldığında öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını % 27 oranında açıklayabildiği görülmektedir.

Bölüm V

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmanın bu kısmında elde edilmiş bulgulara istinaden her bir alt probleme ilişkin sonuçlar sırasıyla açıklanmıştır. Sonuçlar açıklanırken, tartışmada alan yazınla ilişkilendirilmiş ve benzer çalışmalara yer verilmiştir. Sonuçlar doğrultusunda; araştırmacılara, eğitimcilere ve öğretmenlere faydalı olacağı düşünülen önerilerde bulunulmuştur.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya katılan öğretmenler cinsiyetlerine göre gruplandırıldığı zaman kadın ve erkek katılımcıların sayısı oldukça yakın bir dağılım göstermektedir. Cinsiyet değişkeni ele alındığında öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarıyla ilgili olarak oluşturulan bağımsız grup t-testi sonucunda, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Aynı şekilde cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları arasında yapılan bağımsız grup t-testi analizinde de istatistiksel manada farklılık oluşmamaktadır.

Forssell'in (2011) yılında ortaya koyduğu araştırmada öğreticilerin teknoloji kullanımı hakkındaki özgüvenleriyle öğrenenlere yönelik teknoloji kullanımı konusundaki özgüvenleri ve teknolojinin eğitim öğretim faaliyetlerine ve ortamlarına entegrasyonu yönündeki ilişkiler mercek altına alınmıştır. Bu çalışmada da cinsiyet değişkenine öğretmenlerin eğitim teknoloji kullanım durumları arasında anlamlı bir fark görülmemektedir.

Örnekleme alınan öğretmenlerin branşlarına göre dağılımları incelendiği zaman Sınıf öğretmenlerinin en fazla kişi sayısına sahip olan grup olduğu görülmektedir. Onları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenliği, Okul Öncesi öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği izlemektedir. Öğretmenlerin branşlarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına etkisini gösteren analizlerin sonuçları incelendiğinde Fen ve Teknoloji öğretmenlerin Türkçe öğretmenlerine göre anlamlı seviyede bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Öğretmenlerin branşlarının öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren analiz sonuçları incelendiğinde Beden Eğitimi öğretmenlerin; Sınıf, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım öğretmenlerine göre anlamlı seviyede bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Aynı zamanda Yabancı Dil öğretmenlerinin

de Bilişim Teknolojileri ve Teknoloji Tasarım öğretmenlerine göre anlamlı seviyede bir farklılık oluşturduğu görülmektedir.

Çiçekli'nin (2014) gerçekleştirdiği “Ortaokul Branş Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Düzeyi” konulu çalışmasının ortaya koyduğu veriler okullarda çeşitli yazılımların kullanılmakta olduğunu göstermektedir. Derslerde yanıt gerektiren durumların akabinde geri dönüş elde etmemize yardımcı olan uygulamalardan da faydalanmada çalışma içerisinde bulunan öğreticilerin ihtiyaçları karşılayabilecek seviyede buldukları göz önüne serilmiştir. Öğretmenlerin interneti kullanmada da etkin oldukları görülmüştür. Öğretmenler internet uygulamalarından faydalanarak bilgi toplamak, eğitim planlaması gerçekleştirmek ve öğretim planlarını oluşturmak veya düzenlemek türünde çeşitli eylemleri yapabildiklerini ifade etmişlerdir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları kurumların düzeyi incelendiği zaman; ilkokullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin sayısı ile ortaokullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin sayısında büyük bir fark belirlenmemiştir. Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetleri esnasında teknoloji kullanımındaki tutumlarının ortalamaları görev yaptıkları okul düzeyine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu farklılığın ilkokul öğretmenlerinin lehine olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamaları ile öğretmenlerin görev yaptıkları okul düzeyi arasında ise anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Feyzioğlu (2016) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da öğretmen ve yöneticilerin, branşlarına göre eğitimde sosyal medya kullanılmasına dair görüşleri arasında anlamlı farklılık oluşmadığı ifade edilmektedir.

Öğretmenlerin, eğitim teknolojilerinin nasıl kullanılacağıyla ilgili hizmetiçi eğitim alıp almadıklarına göre olan dağılımları incelendiği katılımcıların yarısından fazlasının bu konu ile ilgili bir hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığı görülmektedir. Uygulanan t-testine göre öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamaları, öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almamalarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamaları ile öğretmenlerin teknoloji konulu hizmetiçi eğitim alıp almaması arasında da anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Enformasyon ve telekomünikasyon teknolojilerinde gerçekleşen süratli gelişim, karşılaşılabilecek yeniliklere uygun tutum sahibi olabilmek adına durmaksızın yenilenmeyi gerçekleşmesi kaçınılmaz bir hale getirmektedir (Baki 2000).

Örnekleme alınan öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarına göre dağılımları göz önünde bulundurulduğu zaman araştırmada katılımcıların mesleklerinde 11-15 yıl arası kıdem yılına

sahip olanlarının en fazla kişi sayısına sahip olunan grup olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalamasına etkisini gösteren analiz sonuçları incelendiğinde istatistiksel manada anlamlı fark oluşmadığı tespit edilmektedir. Fakat öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarının sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren analiz sonuçları incelendiğinde 1-5 yıl arasında mesleki kıdem yılına sahip öğretmenlerin; 6-10, 11-15 veya 16-20 yıl arasında mesleki kıdem yılına sahip öğretmenlere göre anlamlı seviyede bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Literatürde genç öğretmenlerin daha tecrübeli öğretmenlere göre teknoloji kullanmada daha çok istekli oldukları (İşman, 2002) mesleki kıdem yılının ve yaşın bilgisayara ve sosyal medyaya karşı tutumları az da olsa etkilediği, genç öğretmenlerin tutumlarının bu konularda daha olumlu olduğu görülmüştür (Dupagne ve Krendi, 1992).

Örnekleme alınan öğretmenlerin eğitim seviyelerine göre dağılımları incelendiğinde Lisans mezunlarının çalışmada yer alan en fazla kişiye sahip grup olduğu görülmektedir. Lisans mezunu olan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumların ortalaması enstitü ve ön lisans mezunu olan öğretmenlerin bulunduğu gruba göre anlamlı seviyede bir farklılık oluşturmaktadır. Eğitim sisteminde görülmekte olan etkili ve keskin değişimler öğretmenler için farklı sorumluluklar doğurmaktadır. Şu an okullarda görev yapan birçok öğretmenin, hizmet öncesinde almış olduğu eğitim ile zamanın eğitim beklentisini tatmin etmekte yetersiz duruma düştüğü hissedilmektedir (Akkuş ve Kadayıfçı, 2007). Öğretmenlerin eğitim seviyelerinin öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalamasına etkisini gösteren analiz sonuçları incelendiğinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Çalışmada, öğretmenlerin yarısından fazlasının bu konu ile ilgili bir hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığı görülmektedir. Temel teknoloji kullanımıyla ilgili alanyazın incelendiğinde Şumuer, Doğusoy ve Yıldırım (2006) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin bilgisayar uygulamalarıyla alakadar becerilere önem arz edecek seviyede kabil oldukları, yarısından fazlasının bilgisayar teknolojilerini hangi şekilde kullandıkları vaziyette daha faydalı olacakları konusunda eğitimlere katıldıkları, bilgisayardan hangi durumlarda ne şekilde yarar elde edecekleri hakkında özyeterlik sahibi oldukları yönünde bulgular elde edilmiştir.

Öğretmenlerin okullarında sahip oldukları eğitim teknolojileri ile ilgili dağılımları incelendiği zaman yazıcıya sahip olma yüksek orana sahiptir. Onu bilgisayar, tarayıcı ve projeksiyon takip etmektedir. Mevcut literatür incelendiğinde öğretmenlerin öğrenme-öğretme

süreçlerinde yeni teknolojileri kullanmadıkları belirtilmiştir (İşman, 2002). Kişisel olarak sahip oldukları teknolojilerinin dağılımı incelendiğinde ise akıllı telefon ilk sırada yer alırken onu dizüstü bilgisayar daha sonra tablet bilgisayar ve en sonda da masaüstü bilgisayar takip etmektedir. Literatürde öğretmenlerin neredeyse tamamının bilgisayar kullandıklarının belirtildiği (Usluel ve Demirarslan, 2005) benzer sonuçlu çalışmalar bulunmaktadır.

Öğretmenlerin İnternet’i hangi amaç için kullandıklarını belirten bulgular incelendiğinde “Sosyal medya platformlarında bulunmak için” seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin yüzdesi en yüksek orana sahiptir. Benzer araştırmalar incelendiğinde öğretmenlerin en çok kullandıkları bilgisayar uygulamalarının temel seviyede kullanım gerektiren arama motorları, sosyal medya uygulamaları ve e-posta servisleri gibi kullanım zorluğu düşük seviyede olan uygulamalar olduğu; ileri düzeyde bilgi, birikim ve beceri gerektiren uygulamaların kullanımında ise öğretmenlerin düşük düzeyde buldukları (Usluel ve Demirarslan, 2005) tespit edilmiştir.

Bir günde İnternet’e ayrılan ortalama zamanı belirten bulgular incelendiğinde en yüksek oranla öğretmenlerin İnternet’e günde 1-3 saat zaman ayırdıkları tespit edilmiştir. Kayan’ın (2015) Bursa’da yaptığı “Ortaokul Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Amaçlı İnternet Kullanım Düzeyleri” isimli çalışmada öğretmenlerin İnternet kullanım süresinde ilk sırada “günde 1-3 saat” seçeneği görülmektedir. İkinci sırada “günde 1 saatten az” seçeneği, üçüncü sırada ise “günde 4-7 saat” seçeneği yer almaktadır.

Örnekleme alınan öğretmenlerin sosyal medya hesabına sahip olup olmaları ile ilgili sorulan “Sosyal medya hesabınız var mı?” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde araştırma katılan öğretmenlerin yüksek oradan “Evet” cevabını verdiği görülmektedir. Hangi sıklıkla sosyal medya kullanıldığını gösteren bulgular incelendiğinde en yüksek oranla öğretmenlerin sosyal medyayı “Her Gün Bir Seferden Fazla” kullandığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak sosyal medyanın öğretmenler için bir alışkanlık haline geldiği söylenebilir ve bu Tonbuloğlu ve İşman (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın bulguları ile de örtüşmektedir.

Öğretmenler, en çok Facebook uygulamasını kullandıklarını belirtmişlerdir. Günaydın (2017) tarafından yapılan çalışma sonucu edinilen bulgularda da, katılımcıların %93’ünün bir Facebook hesabı bulunmaktadır. Bu çalışmada öğretmenlerin Facebook uygulamasından sonra en çok Instagram ve ardından da Twitter uygulamasını kullandıkları tespit edilmiştir. Google+ uygulamasını kullanan öğretmenler katılım gösteren öğretmenlerin %42’sini oluştururken, sadece %18’lik bir grubun LinkedIn kullandığı belirlenmiştir.

Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının ortalaması ile öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının ortalaması arasındaki ilişkide orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bağlantı bulunduğuna belirlenmektedir. Bu verilere göre, öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıkları arttıkça eğitimde teknoloji kullanım durumlarının da artış gösterdiği belirlenmektedir. Belirlenim katsayısı hesaba katıldığında öğretmenlerin sosyal medya alışkanlıklarının, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını % 27 oranında açıklayabildiği görülmektedir.

Öneriler

Bu çalışma Çanakkale ilinde görev yapan öğretmenlerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Farklı değişkenlerin kullanıldığı nicel, nitel ve karma araştırmalar da gerçekleştirilebilir.

Bu araştırma ilköğretim ve ortaokul öğretmenlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Benzer bir çalışmada liselerde görev yapan öğretmenlerin ya da üniversitelerde görev yapan öğretim görevlilerinin katılımıyla da gerçekleştirilebilir. Benzer bir araştırma da üniversitelerde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarını kapsayacak şekilde düzenlenebilir.

Literatürde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin İnternet'te uzun süreler geçirdiğini ortaya çıkaran çalışmalar bulunduğu halde öğretmenlerin ya da öğrencilerin sosyal medya alışkanlıkları veya sosyal medyanın eğitim öğretim faaliyetlerine dâhil edilmesi noktasında neler düşündükleri ile ilgili araştırma sayısı yok denilecek kadar az sayıdadır. Bu konu çerçevesinde farklı evren-örneklem ve sabit değişkenler dâhilinde çeşitli çalışmalar yürütülebilir.

Öğretmenlerinin, çağın gereksinimlerine uygun bireyler yetiştirebilmeleri için teknoloji ile yakından ilgileniyor olmaları ve teknolojik açıdan yaşanan her türlü gelişmeyi dikkatle takip etmeleri gerekmektedir. Öğretmenlerin tutumlarını ve davranışlarını da bu zihniyet çerçevesinde zenginleştirmeleri gerekmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve üniversitelerin eğitim fakültelerinin işbirlikli çalışmalar yürütmesi hem öğretmenler hem de öğretmen adayları açısından büyük bir önem arz etmektedir. İnternet ile bilgisayar destekli öğretim ve eğitimde sosyal medya kullanımı hakkında, öğretmenlere ve eğitim fakültesinde okuyan öğretmen adaylarına açıklama yapılarak, uygulamalı eğitimler düzenlenerek konu ile ilgili bilgi ve beceri artırımı yapılabilir. Öğretmen adayları, öğretmenlik uygulamalarında, eğitim

teknolojilerini, sosyal medyayı ve bilgisayarları faydalı bir şekilde kullanmaları yönünde teşvik edilebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı idarecilerin ve öğretmenlerin dâhil olduğu bir çalıştay düzenleyerek teknopedagojik alan yeterliği üst seviyede bulunan ve teknolojinin eğitime entegrasyonu konusunda çalışmak isteyen öğretmenleri belirleme yoluna gidilebilir. Belirlenen öğretmenler konu ile ilgili alacakları formatör öğretmen eğitimlerini tamandıktan sonra görev yaptıkları illerde gerçekleştirecekleri öğretmen eğitimleri ile modern teknolojilerin, İnternet'in ve sosyal ağ sitelerinin eğitim amaçlı kullanımına yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenebilir.

Öğretmenler için düzenlenecek eğitimlerde bilgisayar, İnternet ve sosyal medya kullanabilme konusundaki farklılıklar hakkında; her öğretmene bilgisayar, öğretimde İnternet ve sosyal medya uygulamalarının etkilerini ortaya çıkartacak bilimsel araştırma ya da tasarı düzenleme görevleri uygulanarak bu konudaki niteliği arttırmak hedeflenebilir. Öğretmenlerin eğitim teknolojilerini, sosyal medyayı ve bilgisayarları faydalı bir şekilde kullanmaları ve bunlardan faydalanırken de sınıf yönetimi konusunda daha başarılı olabilmeleri adına müfredatta uygulama için ayrılan bölümün yeniden düzenlenmesi düşünülebilir.

Tüm okullarda öğretim teknolojileriyle ve sosyal medyanın eğitim öğretim faaliyetlerinde nasıl kullanılabileceği ile ilgili uzman personel görevlendirmek maliyet açısından zor olabileceğinden bu konularla alakalı il müdürlükleri çerçevesinde kurumlara donanımlar ve programlar hakkında teknik destek sağlayacak takımlar oluşturulabilir. Bu takımlarda görevlendirilecek teknik elemanlar sayesinde öğretmenlerin bilgisayar, İnternet ve sosyal medya destekli eğitim konularında daha nitelikli hale gelebilmeleri için hizmetiçi eğitimler ya da seminerler verilebilir.

Kaynakça

- Adıgüzel, A. (2010). İlköğretim okullarında öğretim teknolojilerinin durumu ve sınıf öğretmenlerinin bu teknolojileri kullanma düzeyleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 1-17.
- Ajjan, H., ve Hartshorne, R. (2008). Investigating Faculty Decisions to Adopt Web 2.0 Technologies: Theory and Empirical Tests. *Internet and Higher Education*, 11, 71-80
- Akkoyunlu, B. (1995). Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 105-109.
- Akkoyunlu, B. ve Kurbanoğlu, S. (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-10.
- Akkuş, H., ve Kadayıfçı, H. (2007). Laboratuvar kullanımı konulu hizmet içi eğitim kursu ile ilgili bir değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 179-193.
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology- TOJET*, 2(2), 79-96.
- Aksoy, H. H. (2003). Eğitim kurumlarında teknoloji kullanımı ve etkilerine ilişkin bir çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 1(4), 4-23.
- Aksoy, P. (2014). *Resim ve Yazı Diyalektiğinin Günümüz Açılımları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Albion, P. (2007). Web 2.0 in Teacher Education: Two Imperatives for Action. *Computers in the Schools*, 25(3-4), 181-198.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi* (7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, Ş. (2002), *İlköğretimde Çoklu Ortam Uygulamaları Kullanarak Öğretme Metotları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Anabritannica Ansiklopedisi. (1990). Genel kültür ansiklopedisi, 20, s.494. İstanbul: Ana Yayınevi.

- Aşkar, P. ve Akkoyunlu, B. (1994). Use of Information Technologies in Schools and the Role of Principals. *The Eleventh International Conference on Technology and Education*. 27(30), 1056-1058, London.
- Atıcı, B. ve Yıldırım, S. (2010). Web 2.0 Uygulamalarının E-Öğrenmeye Etkisi. *Akademik Bilişim '10, XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 287-292.
- Aydoğan, F. ve Akyüz, A. (2010). *İkinci Medya Çağında İnternet*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Baki, A. (2000). Preparing student teachers to use computers in mathematics classroom through a long-term preservice course in Turkey. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 9(3), 343-362.
- Bal, E. ve Biçer, H. (2017). The Purpose Of Students' Social Media Use And Determining Their Perspectives On Education. 9th International Conference on Theory and Application of Soft Computing, *Computing with Words and Perception*. Budapest, Hungary.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 37(2), 61-82.
- Baltacı, A. (2005). *Ortaöğretim Okullarında Teknoloji Kapasitesi ve Kullanımı Hakkında Öğretmen Görüşleri (Ankara İli Altındağ İlçesi Örneği)*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baran, P. (2014). *Sosyal Medyanın Eğitim Süreci Üzerindeki Etkisi*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Diyarbakır.
- Barth, A., Jackson, C., ve Mitchell, J., C. (2009, Haziran). Securing frame communication in browsers. *Communications of the ACM*. 52(6), 83-91.
- Bartlett-Bragg, A. (2006). *Reflections on Pedagogy: Reframing Practice to Foster Informal Learning With Social Software*. Erişim adresi (10 Ekim 2015): <http://www.dream.sdu.dk/uploads/files/anne%20bartlett-bragg.pdf>
- Bayraktar, R. (2015). *Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi. Ölçek Geliştirme Çalışması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

- Becker, H. J. (1998). *Internet Use by Teachers: Conditions of Professional Use and Teacher-Directed Student Use. Teaching, Learning, and Computing: 1998 National Survey* (Rapor No.1). National Science Foundation, web sitesinden erişilen adres: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED429564.pdf>
- Berkem, M. L., Gürdal, A., Bakioğlu, A., ve Erdoğan, Y. (2001). Öğretmenlerin Meslek İçinde Gelişmelerinde İnternet'in Rolü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1(2), 259-276.
- Breakenridge, D. (2009). *PR2.0 new media, new tools, new audiences*. Upper Saddle River, NJ: FT Press, Pearson Education.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (1. bs.). Ankara: Pegem Yayınları
- Coşkun, S. (2001). *İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Materyal/Teknoloji Kullanım Durumu*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N., ve Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 21, 19-28.
- Çakır, H. (2013). *Semantik Web (Web 3.0) Teknolojisi Kullanılarak Örnek Bir e-Ders İçeriği Hazırlama*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Çakır, M. (2015). *İnternette Gösteri ve Gözetim*. 1.Baskı. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Çavaş, B. (2010). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi Notları*. Erişim adresi (08 Ekim 2015): http://kisi.deu.edu.tr/bulent.cavas/ders/temel_kavram.pdf
- Çetin Ö., Çakıroğlu M., Bayılmış C., Ekiz H. (2004). Teknolojik gelişme için eğitimin önemi ve internet destekli öğretimin eğitimdeki yeri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 3(3), 144-147.
- Çiçekli, M. (2014). *Ortaokul Branş Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Düzeyi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çilenti, K. (1988). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*, 3. Baskı, Ankara: Kadioğlu Matbaası.

- Çilingir, L. (2016). Bilim felsefesi. M. Demirbaş (Ed.), *Fen bilimleri öğretiminde bilimin doğası* (2. Baskı) içinde (ss. 1-21). Ankara: Pegem Akademi.
- Davis, M. (2008). *Semantic Wave 2008 Report: Industry Roadmap to Web 3.0 and Multibillion Dollar Market Opportunities*. Erişim adresi (02 Haziran 2018): www.project10x.com.
- Demirel, Ö. (2003). *Eğitim sözlüğü*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dupagne, M. ve Krendi, K., A. (1992). Teachers' attitudes toward computers: a review of the literature. *Journal of Research on Computing in Education*, 24(3), 420-429.
- Ege, B. (2014, Mayıs). 4. Endüstri devrimi kapıda mı?. *Bilim ve Teknik Dergisi*. Erişim adresi: http://bortecin.com/4_End%C3%BCstri_Devrimi.pdf
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*, Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Ferdig, R.E. (2007). Editorial: Examining Social Software in Teacher Education. *Journal of Technology and Teacher Education*, 15(1), 5-10. Waynesville, NC. Erişim adresi (16 Haziran 2018): <https://www.learntechlib.org/primary/p/23518/>.
- Feyzioğlu, B.,İ. (2016). *Eğitimde Sosyal Medyanın Kullanılmasına İlişkin Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerin Görüşleri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Forsell, K. S. (2011). *Technological pedagogical content knowledge: Relationships to learning ecologies and social learning networks*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Stanford University, Stanford, CA.
- Giacoppo, A.,S. (2007). *Integrating Social Software Into A Student Teacher Education Program: Enabling Discourse, Knowledge Sharing and Development in a Community of Learning*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), New York University, New York, NY. Erişim adresi (17 Haziran 2018): <https://www.learntechlib.org/p/117608/>.
- Günaydın, S. (2017). *Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Endişeleri ve Farkındalıkları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Gündüz, Ş., ve Odabaşı, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology - TOJET*, 3(1), 43-48.

- Gürol, M. (1990). Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara İlişkin Öğretmen Görüş ve Tutumları. *Fırat Üniversitesi Dergisi (Sosyal Bilimler)*, 5(1), 159-183.
- Hacısalıhoğlu, H. (2008). *Ticaret Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Eğitim Teknolojilerini Kullanım Düzeyleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Haek, L. ve Smey, S. (1997). HA Survey of Intenet Lise by Teachers In Three Urban Connecticut Schools, *School Media Library Quarterly*, 25(3), 151-154.
- Hellinger, A. ve Seeger, H. (2001, Aralık). Cyber-Physical Systems. Driving force for innovation in mobility, health, energy and production. *Acatech Position Paper, National Academy of Science and Engineering*, s. 48.
- İşman, A. (2002). Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 1(1), 72-92.
- Johnson, L., Levine, A., ve Smith, R. (2009). *The 2009 Horizon Report*. Austin, TX: The New Media Consortium. <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/CSD5612.pdf>.
- Kaplan A. ve Haenlein M. (2010). Users of the world, unite! The challanges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar, ilkeler, teknikler* (Onsekizinci baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kayan, F. (2015). *Ortaokul Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Amaçlı İnternet Kullanım Düzeyleri: Bursa Yıldırım Örneği*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fatih Üniversitesi, İstanbul.
- Kırık, A., M. (2017). Yeni medya aracılığıyla değişen iletişim süreci: Sosyal paylaşım ağlarında gençlerin konumu. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*. 5(1), 231-261.
- Kocasaraç, H. (2003). Bilgisayarların öğretim alanında kullanımına ilişkin öğretmen yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology - TOJET*, 2(3). 77-85.
- Kollektif (1991). *Eğitim Bilimlerinde Çağdaş Gelişmeler*, Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

- Kurtdede Fidan, N. (2008). İlköğretimde Araç Gereç Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim*, 1(1), 48-61.
- Leh, A. S. C. (1998) *Design Of A Computer Literacy Course In Teacher Education*. Technology and Teacher Education Annual, *SITE 1998 Society for Information Technology and Teacher Education International Conference*, (220-223). Washington, DC. Erişim adresi (16 Haziran 2018): <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED421111.pdf>
- Mayfield, A. (2008). *What Is Social Media*. iCrossing. Erişim adresi (16 Haziran 2018): www.icrossing.co.uk/.../What_is_Social_Media_iCrossing_ebook.pdf.
- McCannon, M., ve Crews, T. B. (2000). Assessing the technology needs of elementary school teachers. *Journal of Technology and Teacher Education*, 8(2), 111-121.
- Mcloughlin, C., ve Lee, M. J. W. (2008). Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era. Centre for Educational Development, Nanyang Technological University, Nanyang Ave, Singapore.
- Meral, M., ve Zerayak, E. (1999). Öğretmen ve Öğrencilerin Okullarda Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri - Televizyon ve Video. 4. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 2. Kitabı*: 158-171.
- Nuran. M., B. (2015). *Geleneksel Medya ve Yeni Medya Etkileşiminin Gezi Parkı Gösterileri Bağlamında İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- O'Reilly, T., ve Battelle, J. (2009). *Web Squared: Web 2.0 Five Years On*. Erişim adresi: https://assets.conferences.oreilly.com/1/event/28/web2009_websquaredwhitepaper.pdf
- Özören, M., U. (2011). *Orta Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Yazılım Kullanarak İnternet Çıkışının Kontrolü ve İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Pettenati, M., ve Ranieri, M. (2006). Informal learning theories and tools to support knowledge management in distributed CoPs. Birinci Avrupa Teknolojiyle Geliştirilmiş Öğrenme Konferansında sunulan bildiri, Crete, Yunanistan. Erişim adresi: https://flore.unifi.it/retrieve/handle/2158/777438/23908/Pettenati_ranieriCoPs.pdf

- Prasad, M.R., Manjula, B., Bapuji, V. (2013). A Novel Overview and Evolution of World Wide Web: Comparison from Web 1.0 to Web 3.0, *International Journal of Computer Science and Technology*, 4(1), 349-354.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1- 6.
- Pride, W., M. ve Ferrell, O., C. (2014). *Marketing 2014*. [Adobe Digital Editions sürümü]. Erişim adresi: <https://www.amazon.com/Marketing-2014-William-M-Pride-ebook/dp/B00B7M9SD0>
- Rıza, E. Tahir. (2001). *Eğitimde Bilgisayar Teknolojisi*. İzmir: Kanyılmaz Matbaacılık.
- Roblyer, M. D., Mcdaniel, M., Webb, M., Herman, J., ve Witty, J. V., (2010). Findings On Facebook In Higher Education: A Comparison Of College Faculty And Student Uses And Perceptions Of Social Networking Sites. *Internet and Higher Education* 13(3), 134–140.
- Rowand, C. (2000). *Teacher Use of Computers and Internet in Public Schools*. Erişim adresi (13 Şubat 2016): <http://inees.ed.e:ovivubs20001quarterivisummer13elem/q3-2.html>.
- Rüzgar, B. (2005). Bilginin eğitim teknolojilerinden yararlanarak eğitimde paylaşımı. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology – TOJET*, 4(3). 114-119.
- Samur, Y. (2009). *Beyin Temelli E-Öğrenmenin (E-Learning) İlköğretim İngilizce Dersi 7.Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarıları ve Derse Yönelik Tutumları Üzerine Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Seferoğlu, S., S. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. 3.Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Selwyn, N. (2007). Web 2.0 Applications as Alternative Environments For Informal Learning - A Critical Review. *Paper for OECD-KERIS Expert Meeting*. Institute of Education, University of London, London, UK.
- Sönmez, B. (2013). *Sosyal Medya ve Ortaöğretim Öğretmenlerinin Facebook Kullanım Alışkanlıkları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Şahin, M. (2000). *Sınıf Öğretmenlerinin, Öğretim Sürecinde Eğitim Teknolojileri ve Uygulamalarına İlişkin Etkinlikleri Yerine Getirirken Karşılaştıkları Problemler*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Şendağ, S. (2008, Ağustos). Web'de yeni eğilimler: Öğrenme ortamlarına entegrasyonu. 8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Kongresinde sunulan bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Şimşek, N. (2002). Derste eğitim teknolojisi kullanımı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şumuer, E., Doğusoy, B. ve Yıldırım, S. (2006). Preservice Teachers' Competencies, Beliefs and Integration Levels in ICT. *2nd International Open and Distance Learning (IODL) Symposium*. Eskişehir, s.353-365
- Thomas, D. A., ve Li, Q. (2008). From Web 2.0 to Teacher 2.0. Computers in the Schools. *Interdisciplinary Journal of Practice, Theory and Applied Research*, 25(3-4), 199-210.
- Tonbuloğlu, İ. ve İşman, A. (2014). Öğretmenlerin sosyal ağları kullanım profillerinin incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 320 – 338.
- Tor, H. (2004). İlköğretim öğretmenlerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri üzerine bir araştırma. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology – TOJET*, 3(1). 120-130.
- Türk Dil Kurumu. (2011). Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Uçar, M. (1998). *İlköğretimde Ders Araç Gereçleri Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Ufuk, B., C. (2011). *Web 2.0 Ve Web Tasarımı Üzerindeki Etkilerinin Analiz Edilmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Usluel, Y., ve Demirarslan, Y. (2005). Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme Öğretme Sürecine Entegrasyonunda Öğretmenlerin Durumu. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 4(3), 109-113.

- Üstün, A., Demirbağ, H. (2003). Sınıfta Demokratik Disiplin Anlayışı. *Eğitim Araştırmaları*, 11, 87-95.
- We Are Social ve Hootsuite. (2017). *Digital in 2017 global overview*. Erişim adresi: <https://wearesocial.com/special-reports/digital-in-2017-global-overview>
- We Are Social ve Hootsuite. (2018). *Global digital report*. Erişim adresi: <https://digitalreport.wearesocial.com/>
- Yalın, H. İ. (2004). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*, B.11, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yanpar, T. (2005). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yılmaz Eroldoğan, A. (2007). *İlköğretim II. Kademe Okullarındaki Branş Öğretmenlerinin, Bazı Değişkenlere Göre Öğretim Teknolojilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yücel, E. (2007). *Görsel Öğeler Açısından Web Siteleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yüksekkaya, Ö. (2015). *Televizyon Muhabirlerinin Sosyal Medyayı Kullanım Alışkanlıkları*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yüksel, S. (2003). *Öğretim teknolojisi. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Öğreti Pegem A Yayıncılık.

Ekler**EK-1: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Anket İzni**

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI


Sayı :93130991-044-E.23463
Konu :Anket Çalışması

23.02.2017

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitünüz Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı 11290301004 numaralı yüksek lisans programı öğrencisi Onur ÇOBANOĞLU ile ilgili Çanakkale Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünün 20.02.2017 tarih ve 60305806-44-E.2187537 sayılı yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

 e-İmza

Sami YILMAZ
Genel Sekreter

Ek : 6 sayfa


Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Terzioğlu Yerleşkesi Rektörlük Binası B Blok Zemin Kat
2862180018

Bilgi için Hülya ULAS
Bilgisayar İşlemcisi
Telefon No:(236) 218 00 18-1073

EK-2: Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Anket İzni

22 Şubat 2017 = 6539



T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

101. yıl
ÇANAKKALE

Sayı : 60305806-44-E.2187537
Konu : Anket Çalışması

20.02.2017

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 07/02/2017 tarihli ve 16015 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Onur ÇOBANOĞLU tarafından yapılması düşünülen anket çalışması ile ilgili alınan Makam Onayı, Komisyon Raporu ve Mühürlü Formlar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Zülküf MEMİŞ
Milli Eğitim Müdürü

Ek :
1-Makam Onayı (1 sayfa)
2-Komisyon Raporu (1 sayfa)
3-Mühürlü Form (3 sayfa)

Gözetim Etme: Anket İzni
21.02.2017
Zülküf

EK-3: Anket Örneği

**Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları İle Sosyal Medya Alışkanlıkları
Arasındaki İlişkiyi Belirleme Ölçeği Ön Formu**

Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım durumları ile sosyal medya alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi tespit etmek için hazırlanan bu ölçeğe vereceğiniz yanıtlardan bilimsel çalışmalarda faydalanılacaktır. İçtenlikle verdiğiniz yanıtlar araştırmanın geçerliliği açısından önem arz etmektedir. Gönülden yanıtladığınız için teşekkür ederim.

1 – Cinsiyetiniz:

Ahmet Onur ÇOBANOĞLU

 Kadın Erkek

ÇOMÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

2 – Branşınız: Sınıf Türkçe Matematik Rehberlik Müzik Sosyal Bilgiler Bilişim Teknolojileri Din Kültürü ve A.B. Fen ve Teknoloji Beden Eğitimi Teknoloji Tasarım Yabancı Dil Okul Öncesi Görsel Sanatlar Diğer**3 - Görev yaptığımız okul düzeyi:** İlkokul Ortaokul**4 - Meslekteki kıdem yılınız:** 1-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 21 yıl ve üzeri**5 - Öğrenim düzeyiniz:** Eğitim Enstitüsü Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora**6 - Teknoloji ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim programına katıldınız mı?** Evet Hayır**7 - Okulunuzda bulunan teknolojileri işaretleyiniz.** Bilgisayar Projeksiyon Cihazı Akıllı Tahta Yazıcı Tarayıcı**8 - Kişisel olarak sahip olduğunuz teknolojiler nelerdir?** Masaüstü Bilgisayar Dizüstü Bilgisayar Tablet Bilgisayar Akıllı Telefon

1- Sosyal medya sitelerinde (Facebook, Twitter, Youtube, Instagram, WhatsApp ...) hesabınız var mı?	<input type="checkbox"/> Evet <input type="checkbox"/> Hayır
2- İnterneti yanda belirtilen amaçların hangileri için kullandığınızı işaretleyiniz.	<input type="checkbox"/> Sosyal Medya platformlarında bulunmak için <input type="checkbox"/> e-posta işlemleri gerçekleştirmek için <input type="checkbox"/> Gazete okumak için <input type="checkbox"/> TV programı ya da dizi izlemek için <input type="checkbox"/> Müzik dinlemek için <input type="checkbox"/> Alışveriş yapmak için <input type="checkbox"/> Araştırma yapmak için <input type="checkbox"/> Oyun oynamak için <input type="checkbox"/> Film, müzik, program indirmek için <input type="checkbox"/> Banka işlemleri için <input type="checkbox"/> Diğer:.....
3- İnternette günde ortalama ne kadar zaman harcıyorsunuz?	<input type="checkbox"/> 1saatten az <input type="checkbox"/> 1-3saat <input type="checkbox"/> 4-6saat <input type="checkbox"/> 6-8saat
4- İnternette geçirdiğiniz zamanın ne kadarını sosyal medyaya (Facebook, Twitter, Youtube...) ayırıyorsunuz.	<input type="checkbox"/> 1saatten az <input type="checkbox"/> 1-3saat <input type="checkbox"/> 4-6saat <input type="checkbox"/> 6-8saat
5- Sosyal medyayı hangi sıklık ile kullanıyorsunuz?	<input type="checkbox"/> Her gün bir kereden fazla <input type="checkbox"/> Her gün bir kere <input type="checkbox"/> Haftada bir kereden fazla <input type="checkbox"/> Haftada bir kere <input type="checkbox"/> Ayda birkaç kere
6- Ne kadar süredir sosyal medya kullanıyorsunuz?	<input type="checkbox"/> 1yıldan az <input type="checkbox"/> 1-2yıl <input type="checkbox"/> 3-4yıl <input type="checkbox"/> 4yıldan fazla
7- (Sadece bir madde işaretleyiniz.) Sosyal medya sitelerine en çok hangi teknolojik araçla giriyorsunuz?	<input type="checkbox"/> Bilgisayar <input type="checkbox"/> Cep Telefonu <input type="checkbox"/> Tablet <input type="checkbox"/> SmartTV
8- (Sadece bir madde işaretleyiniz.) Sosyal medyada en çok hangi siteyi kullanıyorsunuz?	<input type="checkbox"/> Facebook <input type="checkbox"/> Twitter <input type="checkbox"/> Youtube <input type="checkbox"/> Forsquare <input type="checkbox"/> LinkedIn <input type="checkbox"/> WhatsApp <input type="checkbox"/> Instagram <input type="checkbox"/> Tumblr <input type="checkbox"/> Blogger <input type="checkbox"/> Swarm <input type="checkbox"/> TripAdvisor <input type="checkbox"/> Flickr

Bu bölümde sosyal medya kullanım amaçlarınıza yönelik cümleler yer almaktadır.

Her bir maddeyi okuyarak o madde için size en uygun gelen seçeneği (X) işaretleyiniz.

Maddeler	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	<u>Katılmıyorum</u>	<u>Tamamen katılmıyorum</u>
09-Sosyal medyayı sohbet etmek için kullanırım.					
10-Sosyal medyayı kişilerle tanışmak için kullanırım.					
11-Sosyal medyayı diğer insanlar tarafından tanınmak için kullanırım.					
12-Sosyal medyayı haberleri paylaşmak için kullanırım.					
13-Sosyal medyayı fotoğraf ve video paylaşmak için kullanırım.					

14-Sosyal medya ağlarında oyun oynarım.					
15-Sosyal medya insanların profil sayfalarına göz atarım.					
16-Sosyal medyada bildirim/durum yazarım.					
17-Başkaların sosyal medya paylaşımlarına yorum yazarım / paylaşımlarını beğenirim.					
18-İlgimi çeken grupları sosyal medyada takip ederim.					
19-Sosyal medya sitelerinde müzik dinler/paylaşıyorum.					
20-Ünlü kişilerin sayfalarını takip ederim.					
21-Sosyal medyayı eğitim amaçlı iletişim kurmak için kullanırım.					
22-Sosyal medyayı bilgi/haber araştırmak için kullanırım.					
23-Sosyal medyayı mevcut arkadaşlarımla iletişimi devam ettirmek için kullanırım.					
24-Sosyal medyayı marka/ürünler hakkında bilgi almak/vermek (teknik destek, şikâyet, problem bildirme) için kullanırım.					
25-Sosyal medyayı alışveriş amacıyla kullanırım.					

Teknoloji Kullanabilme Yeterlikleri	Her zaman	Çoğu zaman	Ara sıra	Çok az	Hiçbir zaman
26- İnternette görüntülü konuşma yaparım.					
27- Taşınabilir bellekleri biçimlendiririm.					
28-Bir resim ya da belgeyi tarayıp kaydederim.					
29-Bir resim üzerinde boyut ve çözünürlük gibi değişiklikler yaparım.					
30-Çoklu ortam öğelerini (ses, resim, metin) kullanarak bir sunu hazırlarım.					
31-Dosya formatları arasında dönüşüm yaparım. (mp3-wav,avi-mpeg,bmp-jpg v.b.)					
32-Bir metni farklı formatta kaydedebilirim.					
33-Çoklu ortam öğelerini (ses, resim, metin) kullanarak video hazırlarım.					
34-İnternette indirdiğim verileri taşınabilir disklere kaydederim.					
35-Verilerimi internet üzerinde bir alanda (e-posta, google drive,dropbox v.b.) depolarım.					
36-Ses ayarı ile ilgili gelişmiş ayarları yaparım.					
37-Bir işletim sistemini yeniden kurarım.					
38-Anti-virüs programı kullanırım.					
39-Ücretsiz, hazır şablonlu bir internet sitesi oluşturup içerik eklerim.					

40-Bir mikrofon ve uygun program kullanarak ses kaydederim.					
41-Bir donanımın (bilgisayar parçasının) sürücü programını (yazılımını) internetten indiririm ya da CD'den kurarım.					
42-Kablosuz ağlar (wireless, bluetooth, kızılötesi) aracılığıyla dosya paylaşıyorum.					
43-Kablolu veya kablosuz bir ağa bağlı yazıcıdan çıktı alırım.					
44- E-postaya dosya (resim, metin belgesi, sunu) ekleyerek gönderirim.					
45-Bilgisayarın görüntü birimi (monitör / projeksiyon) ayarlarını yaparım.					
46-Dosya büyüklükleri (bit, megabyte, gigabyte) arasındaki farkı bilirim.					
47-Kablosuz ağdan gelebilecek güvenlik tehditlerine karşı şifre oluştururum.					
48-Yazılı sorularını elektronik ortamda hazırlarım.					
49-Çevrimiçi(elektronik ortamda) sınav oluşturup öğrencilerime uygularım.					
50-Öğrenci merkezli etkinlikleri destekleyecek materyaller tasarlarım.					
51-Derslerde teknoloji kullanmadan önce hazırlık yapılması gerektiğini bilirim.					
52-Farklı kazanımlar için farklı teknolojileri seçip kullanırım.					
53-İnternette öğretim materyali indirip düzenlerim.					
54-Derste teknoloji kullanımı esnasında karşılaşılabileceğim sorunlara alternatif çözümler üretirim.					
55-Okulda bulunan (bilgisayar, projeksiyon, yazıcı, doküman kamera, tarayıcı, kamera, projeksiyon, ses sistemi, tepegöz) temel teknolojileri kullanırım.					
56-Hazır eğitim yazılımlarını (animasyon, simülasyon, paket öğretici v.b.) bilgisayara yükleyip kullanırım.					
57-Branşım ile ilgili elektronik kitapları dersimde kullanırım.					
58-Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler için bireysel öğrenmeleri destekleyen teknolojik materyaller kullanırım.					
59-Dersi zenginleştirmek için kullanabileceğim materyali seçerim.					
60-Bilginin kalıcılığını sağlamak için teknolojiden yararlanırım.					
61-Bireysel öğrenmeleri teşvik edici etkileşimli materyaller kullanırım.					
62-Öğrencilerin bireysel öğrenmelerini desteklemek için teknolojiden yararlanırım.					
63-Materyal tasarlarırken öğretim tasarımı ilkelerine uygun hareket ederim.					
64-Bilgisayar yazılımları aracılığıyla sınav ve madde analizi yaparım.					

Özgeçmiş

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Ahmet Onur ÇOBANOĞLU

Doğum Yeri: Uzunköprü / EDİRNE

Doğum Tarihi: 16.01.1985

EĞİTİM DURUMU

Yüksek Lisans: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi

Lisans Öğrenimi: İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği

Ortaöğretim: Edirne Uzunköprü Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLERİ

a) Yayınları – SCI – Diğer:

Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları ile Demokratik Tutum Sergileme Durumları Arasındaki İlişki

Lisans Derslerinin Yürütülmesinde Sosyal Ağların Kullanımı ile İlgili Öğrenci Görüşleri

b) Bildiriler – Uluslararası – Ulusal:

2. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Sempozyumu

X. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi

5th International Congress on Curriculum and Instruction

IX. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi

c) Katıldığı Projeler:

TÜBİTAK 4005 Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Çoklu Öğretim Materyalleri Uygulamaları

TÜBİTAK 4005 Görsel Kültür Kuramının İlk ve Ortaokul Görsel Sanatlar Derslerinde Uygulanması

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum, Görev ve Tarih:

Çanakkale Merkez Ticaret Borsası İlkokulu (Öğretmen) 2017

Çanakkale Lapseki Faik Güngör Anaokulu İlkokulu (Okul Müdürü) 2017

Çanakkale Lapseki 25 Eylül İlkokulu (Müdür Yrd.) 2016

Çanakkale Lapseki Adatepe İlkokulu (Müdür Yrd.) 2016

Çanakkale Ezine Çetmi İlkokulu (Öğretmen) 2016

Çanakkale Çan İstiklal İlkokulu (Öğretmen) 2014

Çanakkale Çan Zeynep Bodur Okyay Özel Eğitim Merkezi (Öğretmen) 2013

Şırnak İdil Anafartalar İlkokulu (Öğretmen) 2012

Şırnak İdil Atatürk İlkokulu (Öğretmen) 2009

Edirne Uzunköprü Yağmurca İlkokulu (Öğretmen) 2008

İLETİŞİM

e-posta adresi: ahmetonurcobanoglu@gmail.com